

UC-NRLF

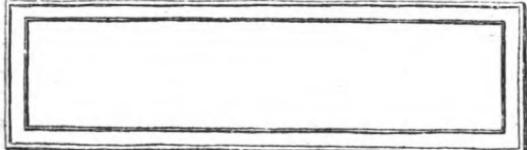

B 4 068 547

An CRAOS-Oedman

peadar ua laogaire

GIFT OF
Knights of St. Patrick

AN CRAOS-DEAMHAN

A

An CRAOS-Déamán.

The demon of Sluttiness.

AN T-ATÁIR PEARÓAR UA LAOGAIRE
DO TGMIOD

Ó'n seana sgéal
"Aislinge meic conslinne"

báile-átha-cliat:
muintir na leabhar gaeilge
THE IRISH BOOK COMPANY
6, SRÁID U'OLIER
1905

Fógsantap gac ceairt ar cornath.

NO. 11111
AMERICAN

UNIV. OF
CALIFORNIA.

PB1397.A37 D^o 43, 1905,

MAIN

AN CRAOS-DEAMHAN.

CAIBIDIOIR A H-ADON.

Tamall mór ó fín, tamall ana mór ó fín, ná céadta bliaxán riar ari éuirí aon tSagartanach cor ari talamh na h-Éireann aibh cor go raié lainscirt iadairíonn uirthi, b'í ní gá alúinn, óg, uaral ari an Mumhan, agus Caoil ab ainm ná, Caoil mac Finguine. Ní raié feoir i n-Éirinn ba bheagán 'ná é. B'í ré copairíodh é aghair ré tróigéid ari aoiríos, agus b'í ré cónaí cùmha cónaí cóiríodh rian guri óróis leat, ná bheicfeáid i n'aonair é, ná raié ré na ré tróigéid ari fad. B'í ré cónaí láiríor fín ní raié aon feoir ari uairíibh Mumhan o'fearfadaidh a cláitheamh do chaoirbh, ná a fíleasg do bhearrtuigíadó ón gniomh, ná a éuasg do láimhreáil. I gcoiri iomparfogála ní raié feoir o'fearfadaidh a ciorba do bheaga ón tocalamh, agus fóir, ag riuit, ná ag léimte, ná ag riúnne, b'í ré cónaí h-éadorthom ari a ciorbait le cù ná le fiadó. B'í ré tréan i gcait, ciollímpair i gcoimhrial, rultómpair i gcuireadórtain. I gCaireal Mumhan a b'í a ní gá cealglaí. B'í riat agus réan ari an Mumhan agus ari Mumhanneadóiribh le n-a linn go dtí guri éarla mí-ádh millteadach ná.

Le linn Caoil a b'eaist 'na ní gá ari an Mumhan b'í ní gá ari Ultáibh, 'na cónaínuigéid i n-dileac éuasg, agus feargair mac Maoile Óuir ab ainm ná.

B'í miogair agus foirmad iorír an ná cónaígo agus iorír an ná ní gá, feucáint ciacu Caoil nó feargair a bhealaidh i n' áitriúis ari Éirinn, agus b'í beirteachail.

B

239998

cailleac miltac agus cailleac muimheac, a bhoibh
coitcianca ag rítheadó fúca.

Seirpeasáin é cailleac énai:—

“Feoir ghríofra Muimhne,
Feoir ghríofra Muimhne,
Maic Maoile Óin,
An t-Áthairí,
Ó Seoilis na gceol
Go Caireal na ríos
Gathain ná bó
Ni fágfaid.”

**Seirpeasáin é cailleac éas, ag fheaghráin ná caillige
énai:**—

“Fionasáig ré énai,
Fionasáig ré énai.
Tá Caetáil ari énai
A’r míle aige.
Má cairtai ’na éireo
An feairgáil, i ngleo,
Go h-Aileac gao deo
Ni filltear ré.”

Úd seirbhisiúr ag Feairgáil, Lígasach inéan Maoile
Óin ab ainim ói, agus ní riab i n-Éirinn óig-bean
eile cómh bheagán lá. O’airíodh Caetáil tuairiúil ari a
bheagán, agus éntar ré i ngráid lá, bhoibh ná feascain
ré riabán i. O’airíodh ríre tuairiúil ari áilneadó agus ari
usairleadó agus ari éireine Caetáil, agus éntar rí gráid oibh
bhoibh a’r ná feascain ré riabán é. Úd an tseáil moí rin
easdarra, agus gao dhuine a ériúdeas ó’n Muimhne
ó-enai gao h-Aileac bhoibh an óig-bean ag bainte

Δεῖτα γο ὅτι γο θραξάδι τί οὐτέ εόλιην ερμηνεί αἱ σονιγή
αἱ θίοις Κατάλ 'να ἔστος αἴσιος 'να φλάιντε, αἴσιος αἱ
σονιγή φέαδαδι τέ. Άρι αἱ γυναικαὶ γένεανα, ηναίρι αἱ
τάξαδι τυπειαὶ αὐτούσιοι οἱ Κύις Μιλαδί γο Καιρεάλ Μυράν,
θίοις της Καιρίλ αἰσι ταῖς ταῖς αἱ γο ὅτι γο θραξάδι
τέ εύνταρη ερμηνεί αἱ σονιγή αἱ θίοις αἱ θίοις αἱ θίοις άλινην
αἴσιος αἱ σονιγή φέαδαδι τέ.

Βα ρέαληρ γυρή τορηνιέρις αἱ θίοις-θίοις αἱ θειές αἰσι
εἰτε αἴσιος ιβάλλ, αἴσιος τόξινιτεί εἰλε νε' η τρόπιον γαν,
οἱ Διλεάδι αὐτούσιοι γο Καιρεάλ, αἰσι τηνιαλλ αἱ Κατάλ, αἰσι
ταῖρθεάιντ μέτριο αἱ γηιάδι αἱ θίοις αἱ θειές όό. Νίορ θ' ξάνα
γυρή αἴριζ θεωργαδι γο γιαΐδη να τόξινιτεί αἰσι θιλ θ-θεαρ.
Νίορ έδιτειν γαν λειρι 1 η-αον ρορ. Συιρ τέ ριορ αἱ αἱ
θειρθήτιρι εὺν λαθαρτά λει.

“Αν ριορ αἱ θίοις γεο αἴριζιτο,” αἱ ρειρεάν, “αἱ
ταῦθ-ρα αἴσιος 1 θαούθ της Καιρίλ?”

Νίορ λαθαρτί τί.

“Θίοις νο γορά νε θά θίοις αἴσιος, αἱ γιογαν,” αἱ
ρειρεάν. “Ινιρ αἱ φίριννε θόμ αἴσιος θίοις μο θεαν-
ησάτ ορτ, θό γεαν αἱ φίριννε ορτον αἴσιος θίοις μο
μαλλάστ ορτ!”

Τάινις γρανηριάδι θιρέι τραγι αὐτοτρεαδι μαλλάστ αἱ
της θιρέι, αἴσιος θ' θινιρ τί αἱ φίριννε θό.

“Κατάσιν αἱ θέιοι τεαέταιρεάστ εἰλε αἴσιος 'ά θιρί γο
Καιρεάλ?” αἱ ρειρεάν.

Θ' θινιρ τί θό.

“Συιρ θιγαμ-ρα ανρο αἱ θαύιρ,” αἱ ρειρεάν, “να
θειές αἱ θέιοι αἴσιος λε θιρί θ-θεαρ.”

Ταῦ γ τί θιγε να ή-ιθλα αἴσιος να ή-θειές αἴσιος να
τόξινιτεί εἰλε αἱ θίοις λε θιρί θ-θεαρ αἰσι τηνιαλλ αἱ
Κατάλ.

“Φάγ ανρον ιανο,” αἱ ρειρεάν.

Θ' θάδ.

Chuir ré fios ar feadh ríreóid. Táinig an feadh.

"Seo," ar feadh leis an bfeadh, "imír do chuid seirbhiseadachta oiféan i ngráid, an t-é iorradach iad, ná béal aon lá ó á fháinteach aige an chuid eile ó á fhoigil."

"Is olc é rín," aifigh an feadh. "Níor thairt liom ríus de'n tróid rán a théanamh ar aoinne."

"Tábhairfaois-ra do chuaighis go maití óuit ari," aifigh feadh.

Do théin ari feadh an ríus a h-iarrasó aith.

Do ghlaoisíodh feadh agus teacáitriú agus uruadhait ré leis na h-uibla agus na róghluigí eile do bhréiteach leis ó-thear go Caileal Mumhan agus iad a thábhairt do Cháel le n-icte. "Agus," ar feadh, "abairt gur ó Líghis féin a tónaonar, agus gur le meáin a ghláó agus a h-ionmhaíne do Cháel a chuir rí chuir ó-thear iad, agus gur ghláó móir an rámhar aige uirthi ná mbéas ré le ríad agat go bfeascáid do óá fúil féin Caoil mac Finguine ag iúl na n-uiball rán."

O'imíteig an teacáitriú agus do tóis ré leis na h-uibla agus na h-eitne agus na róghluigí eile, agus táinig ré go Caileal. Ba ghearrí go bhfuairt ré caoi ari éaint le Caoil. O'imír ré a gheal ná, agus éairítheán ré na h-uibla agus na róghluigí ná. O'imír ré óó cao é an ghláó thí ag Líghis ná, agus cao é an t-áthar a bhéas uirthi píosaí a 'neórrai' thí gur éaitíon na h-uibla agus na míleáin eile le Caoil. "Agus uruadhait rí liom, a piú," ar feadh, "gán imcheadach, ná mb'fhéisíri é, go dtí go bhréicfeadh mo óá fúil féin tú 'gá n-icte.'"

"Ní rí móir an rídhneas a chuirfíodh rán oifít, a m'ic ó," aifigh Caoil, ag cromadh ari na h-uiblaib a ó'icte.

Cóimh luat agus thí na h-uibla icte ag Caoil chuir an teacáitriú a bhéar ná cónaí tuig i n-Éirinn agus n'fheadar ré é.

Писдир а ҳудаиӯ на һ-սելա օցүр на һ-էւչне յրտас 1
нгоіле Ҋатдаіл ір амъларіә а үең риағтарі үісіб 11 тіз 'на
қојир, օցүр өвдеман о یріеан әб еад នа риағтарі ғын.
Он өвдеман тәріп орға, օցүр үо ғлоіг ғé ғын ән қуын
еіле. Аның үо ғлоіг ғé ә ғаідіб үе նіақ օցүр үе үіз 1
мболғ Ҋатдаіл. Ҋайниң тәріт օցүр осрағ 1әлікшеад әр
Ҋатдаіл. Ҋиом ғé әрі 1ің օցүр әрі әл, әс ні 1әлінфеад 1ің
нá әл ән тәріт нá ән т-осрағ үé.

Син мәрі а әйріла ән лон сілаодір, 'ғé ғын ән Círaoir-
Teastamán, а 1ең 1 мболғ Ҋатдаіл тің Finguine, ғіз
Саіріл.

caibidioL a τό.

Πυαίρ a έάινις αν τ-ορμαρ αρ Κατάλ b'έ δαδα λειρ
 Σο παιδιά σιμηρινονέιρ ανη σο η-ιορφαύ τέ a θόιτιν.
 Τάινις αν νιννέιρ φέ θειρε. Όο ρυιξ όυν θύιρο
 ευινεαέτα πόρι νε ριγέτιδ αγυρ ο'υαιρλιδ Μυταν.
 Μιαρα υθάλι ριεαδ δα γνάτ αν υαιρ ριν θο όυρ αρ
 θεύιρ ορ κόπαιρ πα ευινεαέταν. Ιτ αρ είριν a δι αν
 ευινεαέτα ρυιξέ πυαίρ a δι a παιδ ο'υθλαιδ αρ a πέιρ
 φέιν ιττε αδ Κατάλ. Όο ρυγ τέ αρ αν πέιρ a δι ορ
 κόπαιρ αν φιρ a δι αρ a λάιτι θειρ, αγυρ ο'ιτ τέ a παιδ
 ο'υθλαιδ υιρτι. Δηραν νο ρυγ τέ αρ αν πέιρ a δι ορ
 κόπαιρ αν φιρ a δι αρ a λάιτι άλε, αγυρ ο'ιτ τέ a παιδ
 υιρτι. Δηραν νο θίριξ τέ αρ αν πιαρα τσαρανς όυιζε
 ά-ρ γαέ ανον ταοδ νε'ν θόρι, αγυρ αρ αν h-υθλα a δι
 ορέα ο'ιττε le h-αιρις αγυρ le h-αμπλα. δι ιονγουαδ
 αγυρ αλταέτ αρ αν γευινεαέταν, αέ ηιορ λειγ αοιμη
 ανον ηιό αιη. Όο γραοιλεαναρι όυιζε πα πιαρα κόπ
 τιυξ αγυρ ο'ρέαν τέ ιαν ο'ρολαμπυξαδ. δα γεαρη γυρ
 τορηινις πα θιαδα ειλε αρ θεαέτ. Αν τ-έιριλεαδ σέανα
 a θέιν Κατάλ αρ πα h-υθλαιδ θέιν τέ αρ πα θιαδαιδ
 ειλε ε, i θτηρέο σο παιδ γραοηηραδ αγ τεαέτ αρ a παιδ
 λάιτηρεαδ le h-εαγλα σο γροικεαδ αιη. Ηι παιδ αον
 ριος ο'ά θεαθηατ αιη, άηταέ. Όά πέιρο a δι ευρέα
 ιγτεαέ 'πα ριηρ αιγε δι τέ κόμ γεανς αγυρ θά πθέαδ
 τέ θά λα αρ θυθ-θέαλαν. Σαρ a παιδ αν νιννέαρ
 λεατ όριοκηιγέτε b'έιγεαν τυιλλε διό ο'ολλαμπυξαδ.
 Πυαίρ a δι a παιδ νε θιαδ γα ριγ-θεαξλαδ ολλαμπυξέ
 αγυρ ευρέα αρ αν πθόρι αγυρ ιττε, δι ορμαρ φόρ αρ
 Κατάλ, αγυρ δι ορμαρ a πούιτιν αρ αν γευινεαέταν,

mar níor leig Caíl leó aí fíor thagán te'n biaú. Aí ré ocras a bhí oíche, puaire a bhí an biaú go léir i sté b'éigean doibh gtao.

B'í an cleair céadonna é i uctaobh an fíona, agus an leannan, agus i uctaobh gád aon tráchtar eile thíos u'ári táinig ari an mbórho. Iñ ari éigín a leig Caíl thíúir i mbéal doinne. An fáis a bhoí coipn aige u'á thíúgadh a' láim leir, bhoí an láim eile rintse amach aige ag ghabháil ghréamá ari coipn eile, agus ba éuma leir cé uaidh go mbioí an coipn aige u'á tóigaint. Céad an éanreacáta go mbéadadh ré ari meirge láitheadach, agus an aonghas go mb'férionn go bhráisíonír féin caoi ari bhráisíonín éigín u'ól, aí ba fuadraí an taighde óróibh beirt ag bhráist ari aon níos u'á fórho. Bhí Caíl ag ól agus ag ól, agus ní riabhadh aon bláine meirge ag teadáct ari aí aíthí bheag agus ní mbá ag ríogadh meirge ag ól!

Níor b'fada go riabhadh deirfe leir an nuaig pé mar a bhí deirfe leir an mbiaidh, agus ní riabhadh an taighde bainte de Caíl aíthí beag agus b'í an t-oocras bainte óé, agus i uctaobh na curreacátan, má bhí ocras taighde éir aíthí.

Bhí riadha ba meadra oíche 'ná ocras taighde éir aíthí. Bhí buairte agus bhrón a nuaictean oíche. Bhí uiric níos éigín uaetháraí taighde ari an riú, agus caidh a óéan-riordáin? Cé bheadó 'ná céann uiridh i gcoimhainighe oíche feadraí? Cé óéanraíd cónuscaidh oíche éan caidh puaire a chioscaidh an nuaicte? Ní riú fada, uair leó, a bheadó nuaicteidh gan teadáct puaire a h-áilieoscraí ari fuair na h-éirean go riabhadh riú Caírl fa óár 'ná riabhadh ré. Cuaodair i gcoimhainighe feudáint caidh ba éadair a óéanamh. B'í rín an cónuscainghe gan eolur. Ní fíorí aonuine caidh ba éadair a óéanamh, mar ní riabhadh 'fíor ag aonuine caidh ba bhu leir

αν ολς υαδέβαρας. Τάνασθη αγ α γεόπαιρης όμην ταll
αγυρ βιονθη αγ νηι μητε όδιθ. Ο'ιμτής δας φλαιτ
αβαιλε θην α τεασθλαιτς φείν θην ε φείν α θηρι 1 οτρεό
δοραντα όμην λυατ αγυρ νοθ' φέινηρ ε, αγυρ όμην ποιτε αγυρ
νοθ' φέινηρ ε, παρ, ναρ λεο γο λειρ, θέαθ φεαργαλ πας
παοιλε Θύνι θηκα α-ντυατο όμην λυατ αγυρ ο'αιρεόσαν
ρέ Καταλ α θειτ αη μι-θηρεότηρ.

Ói óa ñeapimhao ña mèio rìn ojéa, ámhaeac. Ni ñaib aon aitom ag ñeapigal ari tseacét a-ntusadis, marí bi 'fior aige cao a ñi imteigte ari Cateal, agus ronbairt ré leir fénin o'á fáis a gusailpí leir fénin agus r leir na Muimhneasdaib ña cár'na ñabhadar guri ñ'eas b'urta an lóm uadtair fágail ojéa ña seire. O'á éagmuisir rìn, ni ñaib Cateal ari mi-tribeoiri i n-aon éor. Ni ñaib aon earrba glainte aili. Ói a chroisíthe agus a aigine agus a inninn cónamh lániorí, cónamh h-aibisig agus r biondara ñiamh. Ni ñaib aon rudo aili as an taigte agus r an t-oceilg, an t-ampla mí-nánuirte ñun b'is agus r ñun vige. Óa mbéas ré ve óic céille ari ñeapigal agus r ari na h-Uileasig tseacét a-ntusadis iñ amhlaidis a tiosfarainír agus r ná h-imteigcuidi. Ñeabhairnir amadé, puair a ñéas ré riu ñéanaidh acu, go ñaib Cateal cónamh h-oilte ari éogaib, cónamh vian i gcaé, cónamh contabhairteac ve teangabálaioe agus r ñi ré ñiaib.

ba ȝearþi guri ȝuis maita na Muimain an ȝseal. Niðr b'fðaða guri ȝuis Caðal le tuifgint ðóib nári ȝáð ðóib aon eaðla þeit ojtaða ȝoim aon naðair. Cuið ȝan ȝuðiðneaf ȝisne ojtaða, ac má ȝuði, ði ȝuð eile ȝun an ȝruðiðnið ȝisne þaint vioð. ði an t-ðam að teadct 'nari ȝnáð le Caðal oul ari a ȝuðiþo ȝið, mör-ȝimpal na Muimain. Ðo ȝtavatré ré férin ȝugur a ȝnáð-ȝeaðlað ȝeadctmáin nó coicteigearf i ȝtis ȝas ðaða ȝugur vo caittí é réin ȝugur a ȝuðlaðt vo ȝotuðað. Anfan

írfeadó táchinnig an círuaistí-cáir. Cá bhrasúlfí a thóiscín bító agusur thíos é ó! Ó do círeastarai iad. Ní fágfaidh ré bhlúire bító ná bhrasón thíos rí a Muimhneachan gan ríogadh írtéadó 'na díorí!

Do ghluaigh Caoilín túl ari a chuidiúr mór-tímpal na Muimhneachan. Ó do h-ollasaitheasadh oiriúeadh bító agusur thíos rí a céadú teaghlach i n-a ntáinig ré agusur gan thíos le h-adoinne go bhrásfaidh ré fhiolgheasach. Níor fág. Do círeastarai na h-uabla ari na miaraidh of a cónáthair fíein agusur of cóimhí a chualacáit, ari ntúig, marí ba dhúnáit. Ó'n ré na h-uabla agusur iir rió nead ag fágáiltear thíos a fhuair ari a chualacáit. Táinig na biaistí eile, agusur má táinig, ba dhéarlaí ari moill aír iad o'fíosúchádó. Táinig an fion agusur an lionn, aicín má táinig, ba dhéarlaí ari moill ari Caoilín na h-áirití a'fíosúchádó, agusur ní raiis aon rianan meirge aír. Ní baoisgal go raiis aon rianan meirge ari aodoinne ne'n chuioreacáit, marí ní bhrasúlair ari cúnig. Ó'fág Caoilín ríordáinse círime acu, marí ari maté leó iad a fíliúchádó le fíor uifighe. Ó'fág ré oírlair oíche cónaí maté le tarjet, marí b'í a raiis ne biaistí ann icte aige ríar a raiis ó dhíneim icte ag aodoinne eile. B'í náiríe agusur ceann-fé ari ceann an ríid-céadáilse, aicín ní raiis aon leigheas aír. Níor fágadh ó dhíneim agusur ceann-fé b'ítear aír, marí do éuisig gáidh aodoinne go raiis ré tarj éirí a thíocil a théanamh agusur nári b'fíreoirí ó dhíneim. Nuaír a b'í ari treibhíteach aon feairí rian agusur a chriúchá-céadú beo bocht. Ghluaigh Caoilín agusur a chualacáit go ntí ari treibhíteach aon feairí rian agusur a chriúchá-céadú ba dhíolraí ó. Do thúbaile flaitheasadh na h-áitíte ríin ari biaistí agusur an fion agusur an lionn. Má thúbaile ní raiis aon maté ó dhíneim. Do ríordáin fíneán agusur a chriúchá-céadú ó dhíneim ríneadó agusur do ríordáin fíneán agusur a chriúchá-céadú. Marí ríin oíche mór-tímpal go ntí go

μαιδί ἀ ένδυμα ταῦθαρτά ἀγ ἀπ πίσ. Τιμερεδονήρι 'να
η-αιγνε γυη πειρα τόσιδ γο πόρι ένδυ μετανήριον γην 'νό^ν
νά οταργαθ βεοργαλ μας Μαοίλε Όνιν ἀγυρ α φίδιξτε
Μίταρθ α-οταριθ, παρι α νειρεαθ ἀπ ένδυλλαθ, ἀγυρ γαν
θό νό γαρπατιν θ' φάγατε, ο Σειλιγ Μίτιθιλ γο Καιρεαλ,
γαν ιηρειτ λειρ θ-ένδυλλο.

Οο λεαν ἀπ γρέαλ αρι ἀπ γευμα ταν ακυ γο ητι γο
μαιδί βλιαζατιν γο λειτ ευητά θιοθ ακυ, ἀγυρ γο μαθανηρ
ι πνειρε α γευμα ἀγυρ i πνειρε ἀπ αναμα, ἀγυρ γαν
αον τρύιλ λε φυαργαλιτ ακυ, παρι, i η-ινεαο αον πλα-
λιγδαθ θιλ αρι ζοιλ Χαταιλ iρ απλαιθ α θι ιηρειρ αιρο
ἀγυρ αμπλα ἀγ τεαct αιη i η-αξδαιθ ἀπ λαε. Β' φυραινε
έ, ναρι λεό, νά πηέαθ αον φιοc νε γηαν ἀπ θιθ αιη, ας
νί μαιδ. Θι γέ έόμι lom, έόμι ταναιθι, έόμι h-οσραθ 'να
θηιυις ἀγυρ νά πηέαθ γέ σεανγδαιτε θ' η πηιαθ. Θιού
α γεροιθε βηιητε πυαιρι νά φέαναιοιρι α θόιειν α έαθαιητ
νό, ἀγυρ πυαιρι α θίνιρ έ, ταρι έιρ α πηιοθ ἀπ τραοξαλ
ακυ θειτ ιτει αιγε, ἀγυρ έ ἀγ γέλιαργεαct i η' αοναιρ αρι
φυιο να πηαιλτε φευχαιντ κά θραξαθ γέ βλύιηρ αράιη
νό πιορα φεόλα. Ο' ιμέτιγεαθ γέ παρι γην i η' αοναιρ γο
πινιιc, πυαιρι α θιοθ ἀπ τ-οσραρι θιαν αιη ἀγυρ γαν ἀπ
θιαθ λε φάγαιλ. Θιού α έλατιθεαθη ποέταιτε 'να λάιη
θειρ αιγε, ἀγυρ ρέ άιτ 'να οταργαθ γέ φυαρ λε βλύιηρ
θιο θ' ιτεαθ γέ λάιηρεαc έ, ἀγυρ γαν θαθ θοθ' ολc ἀπ
νόιιc έ νο'η τ-έ θεαρραθ ἀπ θιαθ έοιμεάθ θαιθ.

CATHOLIC & TR.

ΤΟ Ιεατέ τυαιριγς αν γρέιλ αρι φυιο να h-έιρεαν γο λέιρ.

Αρι οτύιρ πί ραιθ αέ τοηγναθ αρι πυιητήρ να γρύισι ειλ. Ήναιρι α φυαιραδηρι αν τ-ολc αγ λεανθαιντ, άμταδ, αγυρ πυαιρι α ένιγεαναρι καν έ αν σορι α βί αρι αν Μυμάιν, αγυρ i n-ινεαδ αση λαγαέαρι γλάιντε βειτ αρι Χαταλ γυρι b'απλαιό α βί πεαριτ σέασ φεαρι ανη, ένηρηιγεαναρι αρι εαζλα γλασαθ ποιμη. Βί φιορ αση γο ραιθ πεαριτ m-νάνυμέα ανη αγυρ νά οτυγαθ γέ αγαιώ φοιρ αρι λαιξνιθ, πό ραιρ αρι Σοναέταιθ, πό ά-έναιαρι αρι Μιταιθ, γυρι πό θαογαλ πάρι b'φέριορι αση έοργ α ένηρ λειρ, αγυρ γο πνέανηραθ γέ αν γρηιορ σέασνα αρι αν γκυιο ειλ ο'έιρινη α βί νέαντα αιγε αρι αν Μυμάιν.

Βί φεαριγαλ μας Μαολε Όύιν αγ ευημέναθ αρι πειτιθ νε'ν τρόηρι γαν πυαιρι αιριγς γέ να τυαιριγσι ουαέθόραδα ο'ν Μυμάιν. Βί 'φιορ αιγε καν α βί νέαντα αιγε φέιν. Βί 'φιορ αιγε γυρι b' έ αν φεαλ α θένιν γέ φέιν αρι Χαταλ φέ πνεαρια νο'ν πας μαλλαέταιν βειτ ιγτιγ i γκοηρ Χαταιλ, αγυρ γυρι b'έ αν μας μαλλαέταιν α βί αγ ταθαιριτ αν πιρτ γο λέιρ νό γα n-αμ γκέασνα γο ραιθ γέ αγ ευρι αν οσηραιρ γο λέιρ αιρ. Αν φαιν α βί αν λέιρ-γρηιορ ο'ά θέαναθ αρι αν Μυμάιν βί αν γρέαλ γο παιθ, αέ σονυρ θέαδ αν γρέαλ αγ φεαριγαλ αγυρ αγ Σύις Ηλαθ νά οτυγαθ Χαταλ αγαιό ά-έναιαρι um αν οτασα 'να ιθέαδ α ραιθ νε βιαδ α γα Μυμάιν ινιγέε αιγε! Βί αν μαστηαθ γαν αγ θαιτ κονλαδ να h-οισάρι νε πιγ Ηλαθ.

Πί νειρητεαρι γυρι λαθαιρ αοινη νε'ν θειρτ σαιλλεαέ πυαιρι α βί αν γρέαλ αρι αν γκυμα γαν. Ιρ νόδα γο ραιθ α

molairt de chúram oiféa; go haisb an tsgannraibh oiféa fé mar a bhí ari gád aoinne eile. Ni lúgda 'ná mar a neirtear aon focal i ntaobh Lígdairge, ingean Maoile Ó úin. Ni neirtear gur cùir rí a chaille uball ó-thearg go Caireal, ná a chaille eistne, ná a chaille o' aon tráchtar eile míleán. I fórdára nuaíri ailtíos rí na tsailiúrgí uatháraíochta ó'n Mumhan go dtáinig tsgannraibh uirte, thíreacá mar a chainte ar a tháinig ari a tháinig, agus gur gur túnach an tsgannraibh an ghláibh a bhí aici do Cháel. Ni feadair conur a bion an tsgéal ag mnáid nuaíri a gheilbeann rí amach goile uatháraíochta a bheit ag an bfeadh gur tuis rí ghláibh ó, ac tár 'fíor agam conur a bion an tsgéal uatháraíonta ag an bfeadh nuaíri a gheilbeann ré amach, tar éis rogtá ó, goile na mná bheit níos mó go mór 'ná mar a meadair ré. Ni bion gád aon feadair mar linn, ámhaíoch.

Nuaíri a bhí an tsgéal ari an gcumha rian ag muintir na h-Éireann agus ag Cháel mac Finguine, an Mumhan tsgriofa aige agus na trí cùigde eile ag cur an aonamh amach le tsgannraibh, bhí, níos náir b'ionghnaibh, an uile ónuine go haisb eolais aige ari leisgheandaithe ná ari lusneadhaithe ag tseanamh a nícheil feudaint an bfreathraibh ré chuitheandamh ari lusib ná ari leisgeair a tseanraibh aon mairtear do Cháel. Bhí 'fíor acu go Léiri, an t-é go tciocfaidh leis an deamhn a thíbirt a' corr ari níos go mbéadó raoisgal rámh aige réin an fada a mairfeadair rí, agus go mbéadó raoisgal rámh agá fíliocht 'ná tháinig. Ác níor féad aoinne acu cuimhneadh aili aon lus a tseanraibh aon tairbhe. Do cuimhniúgadh aili a láin leisgheana aghair do éigiallaibh iad ó am go h-am, ác níor tháinig aon díolach aon díolach. Do fíliúgadh an Chlaidhreachán iad cónaí lusadh agus do fíliúgadh Cháel iad, i nteileád ná bhoibh fé ó'uaidin acu aon tairbhe tseanamh ó.

Cháinig luacht leisgeair áiliúcháin. Tugadh ari leisgeair

maist láisír, leigheas a théanfada ón riúg do fhaoradh ó'n níorach níó a bhi i gceist ann, beo nó marbh. Níomh i gceadadh thíosa leigheas rian, ac níor leig na liaise oifíte agus thíos. Óna chuma leó ac go mbéadach Caoilte ari éasach éiginn. Théanfada ón thíos féin fuairgailt. Ní móri 'ná agus chuma le h-aoinne eile ac cómhaideag leir na liaiseach conur iomrócaidh an leigheas láisír amach ac go dtiocfaidh an fuairgailt. Ac thíos neamhthain oifíte go léir. Do fíoraidh an neamhthain an leigheas láisír rian a thairis uaidh aige ari aon níobáil a théanamh. Cuimhne a lus ag a lag ag na liaiseach uaidh a fuairgaird ná théanfada níomh féin maisteach ná níobáil.

Cuimhne feairgail mac Maoile Ó úin fíor aithír ari feair na bhríreógs.

"Óeinnír feall oírt," ari geirgean leir an bhfeair.

"Níor théineas feall oírt, a riúg," ari a 'n feair, "ac théineas feall ari riúg Caoilte, agus iarré riúg Ullaochúir fuair mé chuirge."

"Óeinn an t-oile do leigheas," ari a 'n feair, "agus fhealbhair tuibhailt tuarafraoil ari."

"O'fhealbhar-fa, a riúg," ari a 'n feair, "an ceann a thairis ne ósine, ac ní fhealbhar an ceann a chuir aithír ari aithír agus é tógaínt ó'n mbáir."

"Conur a bhaineann rian leir an rígéal?" ari a 'n riúg.

"O'fhealbhar-fa an neamhthain do chuir i gceadach i gcoimhín Caoilte," ari a 'n feair, "ac ní fhealbhar iomphach an neamhthain do chuir amach aithír ari, ac cómhaideag leir agus o'fhealbhar riúg Ullaochúir an ceann a chuir ari ósine aithír agus é tógaínt ó'n mbáir."

"Iar ait an rígéal é rian," ari a 'n riúg, "a bheit ari do chumair é chuir i gceadach, agus gan a bheit ari do chumair é chuir amach."

"Bí tol an neamhthain agus tol Caoilte ag caibhrusadháin

λιον ἔων ἀν τεατῶν αἱ ἐπι τρέας. Βέαστοις ἀν τεατῶν ἀγυρτοῖς Καταιλι, η-αονφέαςτ αἱ' εἰοννιθι, η-αον ταραςτ αἱ θαβαρραιην αἱ ἀν ποεατῶν το ἔυρι αμας. Νί φειονιρι ἀν τεατῶν το ἔυρι αμας αἱ λε κόμαςτ αἱ βέαστοις τρειρε 'νά ἀν τεατῶν φειν."

“Ἴρ αἰτ ἀν δαιντ αὐθίνεαν τύ,” αγγρα ’ν πιέ. “Ἔσαν
αἵμηροι δι τοιλ ἀν νεαπόλιν ἀγ καθηυξάδό λεατ ἐν αν
νεαπόλιν α διηρ ἵγτεας, αὲς conur φέαυρφαδό τοιλ Καταίλ
βειτ ἀγ καθηυξάδό λεατ ρα ἔσνο?”

“**‘**Ει τοι Σάταλ κλασσή,**‘** αρρα ‘n φεδρ, “πυαίρι ιτ’ ρέ
να h-υβλα σγυρ να h-εισνε. Μηρα πθέασθ γο παιδί οί
φέαυραθ αν νεαμάν ουλ ιρτεας, ρέ νειρμηρεαςτ α θέασθ
νεάντα σδαμ-ρα αρ να h-υβλαιθ.”

“Ἄγυρ ταρι πούοις τά ’φιοις αζ αν γασταλ πά βέαδο
τοις Σαταίλ ασ’ ςοινηις αποιρ τά πεάδοις παραέτ αγατ’ α
πέανασθ αη ε λειγεαρ ο’ν ολις ατά αιρ,” αρρα ’η πιδ.

"Ná peicean aon raoisgal móri, a riúg," aifigh 'n feair,
"go bhfuil coil Chácaíl coitciantha ari aon intinn le coil
aon deamhain atá i gcuimh ann? Nád é finí aon Mumhain go
léiriú gutha aige a 'n iarradó an deamhain atá i gcuimh ann
do fáram! Iar cuma leirí cao a óéanfharaidh a riúgdeacáit; iar
cumá leirí cao a óéanfharaidh a cónaíthe; iar cuma leirí cao
a óéanfharaidh aon níos ari neamh ná ari talamh, ác go dtioc-
faidh leirí an deamhain atá i gcuimh ann do fáram. Deamhain
craoibh i gceabú atá i gCácaíl. Iar le craoibh a leirí ré
aon deamhain gan i gceabáil, le n-a coil thacánta féin. Iar
'mhuí' deamhain naidhne deamhain craoibh a bion i gcuimh i nouine.
Bion deamhain feilg i gcuimh i nouine. Bion deamhain
uaibhaidir i gcuimh i nouine. Bion deamhain oírpúise i gcuimh i
nouine. Bion deamhain éadaid i gcuimh i nouine. Bion, a riúg,
agus aon deamhain mhoircaire i gcuimh i nouine, agus iar cuma
leirí aon nouine cao a óéanfharaidh aon níos ari neamh ná ari
talamh ác aon deamhain a bion i gcuimh ann do fáram!"

“Τυιγιμ τύ,” αργα ’n πίσ. “‘Δ ψεωνα όιοις ρύις ιρ
χιγατ-ρα ραν.’ Βίον, α παρκαιλ, αγαρ ψεατραν ριγεός
αγαρ ψιαβλειόεαδτα ιρτιάς 1 πουινε. Ιρ παιης ρο
μβέασθ αση ψειγκεάιλ αιγε λε ο’ λειτέιο. Σγηιορ λεατ
ρέιν αρ πο παόδαρις λε h-εαγλα ρο μβαινφινη αν ψεανη
ψιοτ αγαρ ρο μβ’ ψέισηη, παρι α ψειρηη, πά ψέαυραιην ε
χυη ταρι n-αιρ οητ, ρέ ’cu ρέασθ ρο ροιλ αγ καθηυδασ
λιοτ χιγε νό νά ρέασθ. Σγηιορ!”

Πί ραοξαλ νά ψυη ψγηιορ ρέ χόμτ ψαραισθ αγαρ α δι
'n-α ρογαιθ ε ψρειτ χυη ψιύθαιλ.

CAIBIRIOÍL A CEADÁIR.

Úi feairí 'ná cónmuise a nuaír rín i Ror Comáin. Feairí óg ab ea é. Sgoiláire b' ea é. Úi éiríim aighe agus leáigean agus eóis, abfaoi éar aon tuisne a b' i n-éirinn le n-a linn. Mac Conglinne b'aonim ná. Do tuigte Aniéri mac Conglinne aír, no An-éirí mac Conglinne. Deir aon geana leabhar gur b'é cír An-éirí a éabhairt aír moír go mbioch a leithead rín o'eagla ag uaoine riomha n-a cheanadhain ná tuigdairí ériú, 'ré rín eiteadair, csoióche aír. Dá molaó ré tuisne ní raié aoinne eile beo o'fearraí aon molaó óéanach cónm moír, agus ná nuaíneadh ré aoirí ari tuisne ní éiocfaidh aon tuisne uaió csoióche. Do leanraí aon aoirí rín i mbéalaibh uaoine go neó. Biodh gád aoinne ag téadanach a b'ícl éun aon focal fógsanta beirte aighe ó Mac Conglinne agus éun vul ó n-a thriúr focal. D'á bhriúig rín ní tuigdáid aoinne aon t-eiteadair ná.

O'airíodh Mac Conglinne na tuairífí uaétháraída ó'n Muiríain. Úi ré ag maectnaí oíche ari feasáid, agus ag cuair 'r ag cíuteamh i n' aighean fírinne feudairt conur a éiocfaidh ré ari Catal mac Finghinne do leigheas. Tári éir a maectnaí fíocairiusig ré a aighean fírinne ari caid a tuisne aon bláth eóis aighe a éanach ari caid a b'í ceapraithe aighe a óéanach níor b'fóoláir ná teadáir fa Muiríain, ag tmeall ari Catal, éun a óéanta. Iar é ríos a óéin ré 'ná a leigint aír go raié ré coirte ne'n fóglúim; ná raié aighe ari fíosáid a éanach fóglúim aír aon dealbhair agus aon t-oícheair, agus nári b'fóoláir ná gáilim éigint

eile beata do tåransc éuisge. Bí 'fíor ag fadaid aoinne an fílióideacét a bheit tår bárrí aige. Ní hainb iongnaú oireá d'á bhíodh rín nuaíri ariúiseadair Áineáir mac Conglinne bheit ag caiteamh na físoluséadaita uaidh agus é bheit ceapaithe ari óul le fílióideacét. Bí fadaid aoinne ag cur 'r ag cíuteamh feudairint cá ntábharrfaidh ré aghaidh ari utúir, ari a céad éuairí fílióideaceta. Bí uaoine 'sá riad go h-ádileadach ag tirmíall ari níos uilad. Bí ana báidh ag feadair gal mac Maoile Óuir le fílib. Béadach cóir pataid ari Mac Conglinne an fáidh a béaladh ré i n-ádileadach agus ní folamh a béaladh ré ag imteacáit uó. Bí uaoine 'sá riad gur roimh go Cúisge Laingean a tábhairfaidh ré aghaidh. Bí uaoine 'sá riad go agus uaoine 'sá riad rún, ach ní hainb aon phios o'fíor aigse Mac Conglinne ag aoinne acu. Bí iongnaidh oireá go léirí nuaíri a leigheas ré an físeal amach gur ó-ódear fí Muimhnein a bí ré ceapaithe ari óul, ó-ódear go h-Uibh Eadair Muimhnein, mar a hainb Caetil mac Finguine, níos Muimhnein, an uairi rín, ari a éuairí rí. Cuirí gan iongnaidh ari fadaid aoinne, aic uáthairt Áineáir mac Conglinne, pé áit 'na mbéadach Caetil mac Finguine go mbéadach coitianta bíd agus uráige ann, agus gur b'fín a hainb uaidh féin, a thóitínean fágáil le n-íte agus le n-ól, "gur ná fuaingear hiaidh fór i Ror Comáin," ari reifreann. Niort véinteacáid a tuille cupri iptimeac ari féin ná ari a ghnó.

Óiol ré amach a hainb aigse aic hainb leabhar. Ceannais ré cúpla builéig ariúin círuitneadaithe agus fíriúne bádúin. Cuirí ré na leabhair agus an méid rín lónin éuisge i mala. Anraon, do léiri an treacha leabhair, do címh ré ó ó féin óá éuairón, 'ré rín óá bhíodh a béaladh láisíri buan agus fír n-aom scéasna, cónraí, éanachom éun gúblóire. Deirí an leabhar gur óein ré iad neónnleacáir geastfillte. Ní véinteacáid bhíodha de'n

c

τερόπιο ταν ανοιρ. ⁷ Ήα ναοινε α δί αν υαιρι τιν ανη νι
φέαυραινιρ γιύθαλ 1 η-αον ρορ ιηρ να θρόγα α νέιντεαρ
ανοιρ.

Πυαίρι α δί να θρόγα οέαντα αιγε αγυρ γαά δον ηιό
γοσαιρ αιγε θυαίλ τέ α πάλα ένιγε αρι α πυιν, τόγ τέ α
θατα μαιτ, λάιοιη, άιρεαδ, 'να λάιμ θειρ, ο'ράδ τέ γλαν
αγυρ θεανναέτ αγά οινε,¹ αγυρ ένιγ τέ αγδαιό ά-θεαρ αρι
αν Μυμάδιη.

Πι ḥ-δη Ήιβ Εαέας Μυμαν α ταζ γέ αξαιό αρ οτύιρ,
άπτας, ας αρ Σορκαις. Όι α όνιρ φέιν αιγε λειρ γιν,
ταρ α είσθεαρ αρ ball.

‘Ói maioritir i gCoimcias, agus iŋ ari an maioritir a
thug Mac Conglinne aghaidh. Ba énáid go mbíos ó an uaire
rinn i n-Éirinn, i n-aice gáidh maioritiread, róirí tighe órtha,
agus b'íos ó Lóirín le fóidail ra tighe órtha rian ag an uile
ósuine déadach ag tairiséal tighe, agus cóiri b'íos agus tighe
oileád, agus gáin aon rian acu le viol ari. An tead
aonúisead ó an ainiom a tsugtí ari an tighe órtha rian.
Ciallúinsean aonúisead Lóirín eipí oíche.

Աւարեանտա նիօթ առ տեած աօւշեած լան ցո տալէ, այս
առ տսցի ալիք ումաւ ծո, չսոն ցած առ յստ ա նաւեած լեր
ա թեթ և ուշրեօ, ցո ցլան այսր ցո սորպօստալ այսր
ցո շլւշտար. Աւարեանտա եւե ե՛քընը ցո տեած բե
ցան ձօւնու շեած առ տրեօ ար բեած յաւա. Անբան, ովհ
ուած յուցնած, առ տսցի բալլիցը առն. Առ օվծէ շանուց
Mac Conglinne ցո տեած աօւշեած Հօրցաւց նի յե տե
շլան այսր Եւ շանուց ար Mac Conglinne այսր ար առ
տեած աօւշեած ցո յաւին առ տիշ ցան ձօւնու շեած առն ար
բեած անբան յօւմիր յին, այսր ցո յաւին բե բար, բոլամ,
ցան ցլանած, ցան բլածւսէճած, ցան առ յրիք շեւնե առ
լարած առն, ովհ Ե՛քիօր օան է առ բաւօ.

Ói tuitíom na h-óidé ainn nuaíri a táinig Mac Conglinne éin an tíse aoiúgeadó. 1 n-aithriúr gaeilgeach.

ab ead é, agus b' i an aistíripi go h-olc mair le h-aistíripi
ghearráinb' féin. Is gcaitheamh an lae b' ré ag feartáin
tamall agus ag rneadctas tamall agus ag réinead
coitcianta, i ngréid go riabhaileasach Mic Conglinne ag
nádánad ceóil an ghearrasúint uó, ag bualaí ari a céile
go bheagán láiori, nuaír a chuaíb' ré i gceadach ria rpéalán
folaír tighe. B' i an uorúr ari nían-leatáis agus a fadaí
an trín i gceadach ann, agus an gaoth ag réinead na rorp
mór-tímpal an úrláir mair b'eadh bhuillabáirín acu ó'á
nádánad. Do gcaidh ré agus o'fheuch ré 'na tímpal.
Néarfraí aoinne gur ceadait ná b'eadh aige aic d'oul go utá
an mairiúrtír agus é féin do chur i n-úil, agus go
gcuirfai an uile fáisgar cóiliach air gur ruinn moille.
Níor chuaib'. Ni h-é riu a b' i uaidh. B' i 'fíor aige féin
go mairiúrtír a b' i uaidh. O'fheuch ré 'na tímpal feudaint
cá riabhaileasach leabhair. Fuaír ré i. Is amhlaidh a b' i an
máisí eadairí leapctan a b' i uirtí fillte go cnuaidh i
n-aon círechlein amlaín ari láir na leapctan. O'fíordail
ré amach ias. Ni riabhailear júr típm ná júr ghlac, agus
ní b'eadh go riabhailear júr cearc. Níor b'fíor caidh é an
fáisgar a b'íosaír mair riu fillte ari a céile gur gaoth ná
teine ceathairt uóib'. Socairiúig ré ari an leabhair ias
cómh mairiúrtír o'fheas ré é, agus chuaib' ré fúca ria
leabhair cún cooldata. Níor éuit coolda ná fuaon airi,
nír nári b'íontasach. Nuaír ná riabhaileasach coolda
teadct ari óirig ré ari ciontaireadct cóimh bheagán, cóimh
h-árho, cóimh binne, cóimh ceolmhar rian gur tighe ré é féin
go mairiúrtír. B' i a gus cóimh h-árho rian go nuaír an gheana
rseal gur aigísead é ari fuaidh na caidairasach go léir. B' i
na uaoine tar éir éuitim 'na gcoolda. Óuirig an ceol
bheagán ari a gcoolda ias. B' i an fuaidh cóimh láiori riu
gur meadar gaoth aoinne gur ria tighe ba giorra óó b' i an
ciontaireadct ari riúbal. B' i ionsgnach a gcoisíthe oíche

Γο λέιρ. Νί φεισιρι δοινηε ααι σουρ α τάριλα σεόλ
δόμι θρεαξ 1 γΣοριασξ.

Όο ή-αιηιγεασθ αη έανταιρεαέτ ρα παιηιγτιρι.
Ο'αιηιξ αη τ-Αββ αη φοξαρι θρεαξ ρα τιξ δοιξεασθ.
Σεαρ ρέ γυρι β' απλαιό α θι αη τεαέ δοιξεασθ λάν πε
πλαναέδιθ είγιν ιαραέτα αγυρ γο παθαναρι γο λέιρ αγ
ραληιρεαέτ, αγυρ γο πβέασθ πάιρε γο νεό φάξαλτα αγ
παιηιγτιρι Σοριασξ πυρια θρευέραι 'να ποιαιξ, αγυρ
φριοτάλασθ α θέανασθ οηέα, αγυρ κόιρι υο έυρι οηέα παρ
ba ζεαριτ. Ζλαιοιό ρέ αη πυινε υά πλαναέδιθ. Τάιηις
αη πλαναέ.

“Αν θευιλ αη πυινε ιαραέτα ρα τεαέ δοιξεασθ
δηοέτ?” αηρα’η τ-Αββ.

“Νί’λ, α Δέαιρ,” αηρα’η πλαναέ.

“Τά ’ρ υό!” αηρα πλαναέ ειλε. “Σονας-ρα φεαρ
ό έιαναιθ, αη έιατιμ πα ή-οιύχε, αγυρ έ αγ πυιέ, αγ
ζαθάιλ φιαρ-θρεαρηα πα πάιρε ό-έιαιό 1 πτρεό αη
τιγε δοιξεασθ.”

“Ιρ φεαρηια ύιιιτ πυλ αγυρ φευέαιντ ‘να θιαιξ,”
αηρα’η τ-Αββ. “Βι ρέ οεαιτ αιγε φέιν, πέ πυινε έ,
τεαέτ αηρο δυν πα παιηιγτηεαέ 1 πτρεό γο θράξασθ ρέ
πυν λε η-ιέα. Ιρ υόέα πάρι λειγ αη λειγε ύό φιλλεασθ
έαρ η-αιρ, αγυρ γο νειώτιν λε φίμιννε πίορι θ’φιηιριπτε
όό τεαέτ έαρ η-αιρ α λειέτιο υοιόχε. Μεαραιμ παέ
φολάιρι πό τά πίορ μό ‘να δοινηε απλάιν αην. Ιμτιξ
αγυρ φευέ ‘να ποιαιξ. Θέασθ πάιρε φάξαλτα γο νεό
αγαιηη υά θράξραι δοινηε ρα τεαέ δοιξεασθ ‘να έριγρασθ
1 γειτέεασθ πα ή-οιύχε.”

Ο’ιμτιξ αη θειηιτ αγυρ ηό πόρι αη φονη γλιαδιρτε
α θι οηέα. Όο πυγαναρι λεό πιαντ βιό αγυρ φιολ τεινε.
Ιρέ βιασθ αη πυγαναρι λεό ‘να πιαντ πινε κοιριε αγυρ
άηέασθ πειόδ. Βι τηιργρασθ αη αη λά ραν.

Τάναναρι δυν αη τιγε δοιξεασθ. Πυαιρ α τάναναρι

Γο ωτί αν νοησῃς αγυρ πυαιρι και σονασαναρ αν γρέαλαν τίξε αγυρ ε φολαν, νοησά, νί λειζρεαν γρανηηαδό θόιθ νυι ιγτεαδ. Νιοι αιηιγεαναρ αν νίθ α κυιρρεαν 1 γρέιλλ θόιθ γο παιθ νυινε νά νασοναιθε ιγτιξ. Βίοναρ αδ εηιτ λε h-eagla να θρύκαι. Βί Mac Conglinne η τιξ αγυρ γαν γιπιος αρ. Μεαραναρ καραδ αγυρ ηυιτ, αδ νί φέαυρφαιοιρί αξαιοι α ταθαιητ αρι αν Αββ γαν τυαιριγδ νιορ φεαρη α δειτ ακυ αρι κέ h-ιαν α δι γα τεαδ αοιχεαδ. Φέ θειρε νο γλας νυινε ακυ πιρνεαδ αγυρ νο λαθαιρ γε.

“Αν θρυιλ αοιννε ιγτιξ ανγαν?” αρι γειρεαν ινηρ δισαρι αγυρ γλασοι, αγυρ γναγαδό ’να γρόρηναιδ λε νεαρη εαδια.

Πυαιρ αιηιξ Mac Conglinne αν γυέ αγυρ αν γπαγαδό γρεόιν ανη, νιοι φέαδ γέ γαν γρεαρταδ γάιρε ευη αρ.

“Τά,” αρι γειρεαν, “αοιννε απάιν, αγυρ νί γό πιατ αν δόιη ατά αγαιιθ-ρε αιη, κέ γυη πόη ε δύη πλοιθεαδη αρ δύη πλιτεαρ.”

“Κέ τά αδ πλοιθεαδη αρ α πιατεαρ!” αηγα ’n μαναδ. “Β’ φέινιη νά ρυιλ ’φιορ αγατ-ρα,” αρ γειρεαν, “γυη col γειρε αρι αν ωτιξ γεο ε δυη 1 n-eagari ν’αον φεαρ απάιν.”

“Col γειρε!” αηγα Mac Conglinne. “Ιη παιτ ε γην,” αρ γειρεαν. “Μά νέινεαδ col πιατη αρ αν ηγεαρ γαν νο νέινεαδ ανοιτ ε, αγυρ ιη πιρε θέιν ε, παρ ιη μέ θέιν αν τιξ α δυη 1 n-eagari ν’αον φεαρ απάιν. Ό’ φάγαθαιη-ρε ορη ε.”

“Σεο, γεο!” αηγα ’n μαναδ. “Συη υαιτ αν νειρθέαλαιγε, αγυρ ταρι ανγαρ αγυρ καιτ νο δυιο.”

“Δην θηιαταιρ,” αηγα Mac Conglinne, “νά h-eιρεόδαο αρ το γο πθέινο ’φιορ αγαμ και τά λε φόξαιλ αγαμ. Αρ ευγαθαιρ γολυη λιν?”

Βί θά γηέαρηιο τεινε αγυρ γορ τυιξε αδ αι μαναδ. Τηγ γέ λειρ ο’ν πλινητηιριανο. Ό’ιμειξ γέ γυαρ γο ωτί

an tincteán. Céuirlí ré an tá ríméaróis rámhaist 'nári
chéasairt an teine ńbeic, iorúrlí órá fóidín móna ná riailbh ioró
tírinn, agusír céuirlí ré an rámh tuigé anuasír oiréad, agusír
chéasairt ré ari iad uo férioneadó le n-a ńbéal. I gceann
tamall do lár an rámh tuigé.

“Seasó!” anra 'n manac, “eirísc aonair agusír cait
do céuirlí bídó.”

“Cao 'tá agas?” aifigh Mac Conglinne.

“Tá min cointice mhaist agusír meadóig maité, an biaó
agusír an t-anndlann iñ fealppí féasófadaó ńbaine o'fáidail i
n-dimhírír ériofadaó,” aifigh 'n manac.

“Min cointice agusír meadóig!” aifigh Mac Conglinne,
agusír reilbhítean 'n-a ńslóir. “Dáir fiaós, a ńsolód,” ari
reilrean, “má ńbaine támh biaó agusír annlann aír lín ní
mírthe ńbaine aig riainc bídó agusír annlann!

“1. GCoimseasg na Muham
Óo ńctairíar ne m' fíúbáil,
Ag bhrat ari cointeachád
Ó manadáid.

“Do ńbaine dom caón,
Min cointice agusír meadóig;
Ba ńdáiríos dom ńchreisíos
Óa mbláirínn é.

“Beili leat, a ńsolód,
Táir n-aír ńbaine do ńctóiri,
An biaó fiaúbáir, fóidac
So ńdáirínean leat.

“Óa mbéinn ag fáidail ńbáir
Óo'n ńgorta ní ńláidí
So ńcuisíppínn aon ńspáinne
Am' ballaibh té!

1. GCoimseasg tá clóga ńbinne;
Iñ árho a gceál 'r iñ milír.

Ni móir a gcaidhfaír do'n duine
 Ná béaladh iarrtisg 'na chíle
 Ádach béalamach meiōs d'fhein.
 Coimsealadh an choinche chílium,
 Coimsealadh na tóin a fhlice,
 Coimsealadh fán teafar fán teine,
 Coimsealadh fán bia ó le n-íte
 Ádach an bia ó náir isteach na lúcháid.

“Do phreab an manac léiritheasach agus róis ré leis an tinn agus an meadóid, agus ríomh é ar n-airí eanu ná dailiúrtreasaí é féin agus an manac eile.

“An bhfuil aoninne ann?” aifigh ‘n t-Abh.

“Tá, duine gheallannamh,” aifigh ‘n manac.

“Náir éis gcaidhfaír a chuit bia ó do?” aifigh ‘n t-Abh, nuaíri a chonaic róis an t-ártachas minne agus an t-ártachas meiōs i láimh an manac.

“Táirgeasamháir do’ an bia ó agus ní fílaofaú róis uaiinn é. Is amhlaidh a éisg róis taircuisiúne agus urpobh túiniseadó ónúinn. Dúibháirt róis ná h-iomffadh róis an bia ó le h-eagla go gcuimhfeadh róis an treibis aír. Bítear ag rítealláidh fíliúdeacata línn go dtí gur fágáidh an grán é.”

“Cao í an fíliúdeacat aonúbaírt róis?” aifigh ‘n t-Abh.

“Níor é coimseánaí am’ ceann é, a Aitair,” aifigh ‘n manac.

“Coimseánaí-rafra é, a Aitair,” aifigh ‘n manac eile.

“Abairt é,” aifigh ‘n t-Abh.

Dúibháirt róis an béalra do’n Abh. Maincín ab ainiún do’n Abh.

“O!” aifigh Maincín, “tá náiríe fágálta agairinn! Ni béaladh gárrún i gCoimsealadh ná béal ó an béalra fion ‘na béal amáilleasach aige. Ni béal ne phoist acu ari fhiúr na cásáraí aí é. Raigheal ó an béalra ó béal go béal ari fhiúr na Mumhan. Ni fios cártais fáilte leis. Ni béal ó d’árdháir fhiúl ari fhiúr na tóin é feairne aí mé féin

αγυρ παινιγτιρί Χοριαίχε αγυρ μήν χοιρικε αγυρ πεδόνδ
Χοριαίχε! Σαιτρεαρι τυν έιγιν α θέαναμ ο χωιριθ
σορς λειρ αν γυλτ.”

“Καν α χεαραν τύ θέαναμ, α Δέαιρ?” αρρα’η
μαναδ.

“Τροσ δυαδαίλι ιρεαδό αν φεαρι α θέιν αν τάν
γαν,” αρρα Μαινέιν. “Τάινις ρέ θ’ αον ρηνό χυν ταρ-
καρηνε έθαλιτ τύινην. Ήι ή-εόλ νομ γο θυγατραι
αον δύιρ θαοινηε χυν α λειτέρο α θέαναμ. Δέι ιρ λειρ
παδί θιαδό πά αοιχεαδέτ α θί υαιό 1 γΧοριαίχ. Τάινις
ρέ γαν αον ρηνό ειλε αδί χυν πα ή-εαγαιλρε θ’ αοιρεαδό.
Τά αν αοιρι θέαντα αιγε. Ιμτεόδαιο ρέ λαρι α θυιο-
ραιό αν λά αγυρ λεατραιό ρέ αν γρέαλ αρι φυιο πα
θύιτε, αγυρ μύιηριό ρέ αν αοιρι θο’η υιλε θυινε θυαιλ-
ριό υιμε. Τά μαρλα ταθαρέα αιγε θο’η θαγλαιρ,
αγυρ μά λειγτεαρ λειρ θειό αν μαρλα πιορα πιεαρα.
Τά θλιξ πα πιέχεαδέτα αγυρ θλιξ πα ή-εαγαιλρε θηριτε
1 π-αοηρεαδέτ αιγε. Τά αν έριοε τυιλτε αιγε μά έυιλ
δοινηε πιαδά ί.”

“Δέ σουντ α τιοσφαρ γυαρ λειρ, α Δέαιρ?” αρρα’η
μαναδ.

“Ιμτειγιό λάιτιεαδέ,” αρρα Μαινέιν, “αγυρ θύιηριθ
πά μαναιδέ ειλε αγυρ γλυαιριό χυν αν τιγε αοιχεαδό¹
αγυρ γαθταρί έ. Θέινιο θηριτύγδαο λε ή-εαγλα γο
μπέαδό ρέ ιμτειγέτε λαρι α θηριτέρι γλειμ αιρ! Θέινιο έ
γλαθάιλ γο θαινγεαν αγυρ έ έθαλιτ ανρο γαθέα αμ’
λάταιρ. Αηραν ’νεόρραο-ρα θαοιδέ καν ιρ σεαριτ α
θέαναμ λειρ. Συρφεαν-ρα 1 π-ιώιλ θο πά θέιντεαρ
αοιρεαδό πα ή-εαγαιλρε 1 π-αιγζε. Συρφαρ α παλαιτε
νε χύραμ αιρ 1 π-έαγμαιρ θειτ αγ θέαναμ πα π-αοιρ.
Σμαδέ ιρ σεαριτ α χυρι αρι α λειτέροι 1 π-ινεαδο εαγλα
θειτ αγ θαοιηε γόμπρα μαρι α θίον. θηριταιγιό,
α θειτιμ!”

CAIBIRIOÍOL A CÚIG.

Ói mao Conglinne 'ra leabhairí rínté, rá teadáin agus é ag cur an anamta amach ag gáilimh. Nuairí a chuitinniúiseadó ré ari an gcuannúrúadó 'bí ari an tmeiric tóinadach nuairí a chónaíodar é cùn dothair an tíse, ní féadarradó ré gan gcealaita gáilte cur ari. An fhorbair, nuairí a chuitinniúiseadó ré ari an gpróit a bhealadó ag ós agus críona ari an Ábba nuairí aitheáidh sír an tón beag filiúdeachta, chuitteadh ré gcealaita gáilte eile ari. Síl ré go scuirfai mallacht airi nó go scuirfai pé coinneal-bhácaidh é, nó go nuaonfaraidh iarradh éiginn uathúlraíoch tae'n tróirion fion leis. Siné 'bí uairí, agus 'bí 'fíor aige féin cao 'na éadaibh. Ni rialb aon coinne aige go nuaonfaraidh aon urosc úrgáid curíppaodh.

I láir an t-súilt agus é an gáilimh ó do líon na manadach go léirí i gceadach rí tis agus éadach chuitteadh agus a nuaonfaraidh acu. Do gcaidh a chuitteadh súilt. Conaic ré ná rialb aon fhuadair fóidhainta fúidh. Ni oírla labhaird focal leis. Ni oírla óineanadar a chónaíodh airi agus bhreitear aili, agus a thá láimh a céasadh laftiadar ná, agus é comáint leó an dothair amach. Tugtar labhaird i láidir mhaithín é.

“Ig moit an buaċċail tū!” arija Mainistin, nuairí a chonaidh ré é. “Ni bheirfeá rágta le bheit ag nuaonadar doiríte ari ódaonie macánta nári óeín olc ná éagcónir rialb oħra, gan teadet ango gan aon għnó eile aċċi cun go nuaonfarad oħri ari an ħażżej. Ma tħalli eadla ag nuaonie eile jidher férin agus jidher uo ċu īst ariġ, curfarr i n-núi l-ruuħ ná fuil aon eadla ango jidher. Ta'

δυσερηφαί τματάς ι η-αη, αγυρι τ γεοερτ, αη το λειτέιοι βα
τυαιόπηνεαρ αηι αη πούταις ε. Νιοι συιρεαδύ τματάς
οητ-ρα γο ωτι ρο. Συρραη τματάς αποιρ οητ. Τόγαιν
λιθ έτηρ η-αηρ ε γο ωτι αη τεας δοιχεαδύ αγυρι βαινιού τε
α ένιοι έαναις εγυρι γαθαιό τ' ψυιρεαναιδύ γέαλια ειμασδά
αηρι γο ωτι νά βειρό ογκας τ' α' όροισεαν γλάν. Αηραν
βειριό ριορ ένη να h-αθαν ε αγυρι βιθιό 'χά ευμαδύ τα
η-αθαίνη γο ωτι γο τβειρό α' βοις λάν τ' υιργε να
h-αθαν. Β' φέιοιρη, μηρια γευιρρεαδό μεαός να μαινιγ-
τρεαδ τρειξιο αιρη, γο γευιρρεαδ λάν α' βοις τ' υιργε να
λαοι τρειξιο αιρη!"

‘Οο τόγαδ ḥεντι γιύθαιλ ἐ ταρ α παιδι ουδιν αιγε αη
focal νο λαθαιτ. Όο πιγαδ ἐταρ η-αιρ ḥεντι αη τιγε
αοιγεαδ ἐ, αγυρ νο γιγιαηράλαδ ցո παιτ ἐ. Αηραν νο
πιγαδ γιοτ ḥεντι να h-λθαιν ἐ, αγυρ ՚նիօտεαρ ՚հա էւմաձ
ցո ուտ ցո παιδ յե լεտ ՚նայուտ. Αηραν νο πιγαδ ἐταρ
η-αιρ ἐ ḥεντι αη τιγε αοιγεαδ αγυր νο սուլιεաձ ՚րթեաձ
առ է, αγυր νο ՚նայում ՚նշեաձ առ ՚նիշ ՚ար.

"'Σεαò!' αρρα Μαίνειν, "οéineadò ré blúire
filioùeaçta aoiñ 'gá innřint cao o'imecig aili. Gao-
daimp' oim ná oéanfaidò."

“**Ταῦτα ὑπέστησεν οὐδεὶς μέχρι σου, Καίρος;**” απήγαγε τον Κάιρον.

“Νί ρολάρι,” αργα ταίνοιν, “ταιτέ Σορκαΐζε το
έξιαππινσάδό απάλιρεας, αδυρ ο μηριντ ύδιθ σαρ ι αν
σοιρ ατά νέαντα αιγε; conur ταρ ο τάινις γέ αηρο γο
Σορκαΐζ γαν αον γνό ειλε αέ ζυν παρλα ταθαιριτ νο
παιτιθ να καταριας, αδυρ νο ύδαινε να καταριας, αδυρ
νο'ν Εαγλαιρ, αδυρ ύδωμ-τα; conur ταρ ο ύειν γέ αοιη
αρ απ παινιητηρι αδυρ αρ απ Εαγλαιρ, αδυρ αρ Σορκαΐζ.
Τά γλασαιο ταιτέ Σορκαΐζε μο όπωμαιριλε-ρε νί παξαιό
απ ευηρρέας νίορ γραινε αρ 'νά ε όροσαδό !”

Το ευηεαό βόγηαό απαέ ας γιλαούας αρι παιτίδη πα

caéarach é cun na círe vo tpirail. Tánaodair go moé ar mairin. O'innír Maincín nónib cao a théin an feoir iarfácta. Cuadair go léir vo ntí an teacé aoiúeas. Vo h-oifláid an teacé. Bí Mac Conglinne iartis, agus gan aon dath ba fuaoraí aon tpiriú a bí aip tair éir na h-oíúche. Baileis na manaitis agus uairle Coimciasé iarteadac.

“Seabó, a margair,” aifigh Maincín, “an nónic leat an tairt a théinír é marla tadhairt vo'n Eagsair?”

“Ní nónic liom gur ní mórt a théin lucht na h-Eagsair é, mire beirt gan biaó acu ra teacé aoiúeas. Ba cóir ná creibhfaidh ré ias a thónaithe le n-íte tadhairt o'don feoir amáin,” aifigh Mac Conglinne.

“Ní huio le n-íte a bí uait, a chuirteis,” aifigh Maincín. “Bí 'fíor agat go mairt go luib aithrig ériofaidh ann, agus nári b'fhéinír aon biaó eile tadhairt suntais aí an biaó a tuisceadh suntais. Bí 'fíor agat go suntais go mbéadu vo thónaithe mór bíod agus vísé le fágair agat cóimh luat agus béal gnó an tBataíraioinn agus gnó an Doimhnaig téanta. Ní biaó ná neoc a bí uait, aí caoi fágair aír an Eagsair o'ðoiríeadh agus ari eafionóir a tadhairt thónair-ra agus vo mairtis na caéarach ro Coimciasé. Táin iairteach Coimciasé ari arioi ag éigteacht linn agus tadhairfaoi-ra caoi nónib féin ari a chuirteas cao é an rágair tú agus cao a chug ari go Coimciasé tú. Seagairim-ri ari arioi amach,” aír geirean leir an tseimhíre, “agus abair i láthair na nuaointe leo an ari a théin an cuiirteasach ro nónib féin agus vo'n Eagsair.”

Táinig an tseimhíre amach i láir an úrláir agus náthairt ré an tán. Nuair aírlis Mac Conglinne an tán níorí féadu ré gan rult a teacht 'na fúilib ag éigteacht leir. Nuair aírlis maieté Coimciasé an tán,

αγυρ πυδαιρ α κόπασαν αν γυλτι 1 γύιλιθ αν φίλε,
τάινις υαθαρ αγυρ βούταινεαςτ αγυρ φεαργ ταρι θάρη
ορτα.

“’Sead̄ ανοιρ, α παιτε Κοριατζε,” αργα Μαινέιν,
“και ιφ νόιις λιθ ιφ σεαρη α θέανατ λειρ αρι παρται
ρεο?”

“Ε έριοσασ!” αρι γιαν, τ’ αον ξυτ.

Νί πιαθ δον ροινη αγ Mac Conglinne le n-a
λειτέιο γιν υε θρειτ. Σεαρ τέ γο γευηρδάι εαργδαινε
νό μαλλαέτ νό coinneal-θάτασ, νό γινο έιγιν υε’ν
τρόπω γαν αιρ. Σινέ α θι υαιό, αγυρ θι α θύιρ φέιν
αιγε λειρ. Δέ πυδαιρ α φυδαιρ γέ γο παθέαρ αρι τι ε
έριοσασ, αμβαρα πιορ οιρ γαν 1 η-αον χορ νό.

“Διηγε όομ, α Μαινέιν αγυρ α παιτε Κοριατζε!”
αρι ρειρεαν.

Β’έ ολιγ να h-αιμηριε γιν, πυδαιρ α θαοηρδάι θυινε
χυν θάιρ, δον γινο θ’ιαρφαστ γέ πάρι θ’βολάιρ αν γινο
γαν α ταθαιτ νό, αέ πά h-αιρφαστ γέ ε λειγιντ γαορ.
Διηγε α τυγτι αρι αν αδαιητζε θ’ιαρτι αρι αν γευμα γαν.

“Γο λειγρι τ’οναμ λεατ, αν εασό?” αργα Μαινέιν.

“Νι h-εασό,” αργα Mac Conglinne, “cé πάρι πιροε
λιομ νά θαγαστ γαν αρ.”

“Αθαιρ αν διηγε,” αργα Μαινέιν.

“Νι θέαρφασ,” αργα Mac Conglinne, “γο θτι γο
μθειό γεαλλαμαίντ φέ θεανγαλ αγαμ γο θράξαν αν
αιγε.”

Οο τυγαστ αν γεαλλαμαίντ νό, φέ θεανγαλ, αγυρ
χυαιό παιτε Κοριατζε 1 η-αρυόδαρ αιρ γο γαντεαστ γέ
αν διηγε θ’βάξαι. Μυρα θτυγτι αν γεαλλαμαίντ νό
αρι αν γευμα γαν θ’θέαρφασ Μαινέιν ε θ’ειτεας αρι αν
αιγε έσθι λυαέ αγυρ θο θεόργαστ γέ και α θι υαιό.

“Αθαιρ αν διηγε ανοιρ,” αργα Μαινέιν.

“Θέαρφασ,” αργα Mac Conglinne. “Τά γιαντ βιό

am' málá, málá mo leabhar. Tugtarí cùgam an málá go n-ítead an biaó atá ann. Ní ceart uo ósuine val éun báir gan Lón bódairí uo cùiteamh."

"Feuč!" arra Mainéin. "Tá mairí aige u'á tábhairt uo'n Chreideamh! Lón bódairí i gcoiri an báir a cùgan ré ari biaó cùrraportá!"

Óg tugaodh an málá ag tríall ari Mac Conglinne. D'ordail ré an málá. Táis ré amach ari an málá an tá busalig agus aigilne baagún. Óamh ré fmut uo gac busalig agus aigilne baoin ré fmut uo'n baagún.

"Síné an neadcmád," ari feirfean. "Ba mairí liom neadcmád óiol. Dá mbéadó 'fíor agam cé i gráidte 'ná 'céile anro uo óiolrainn an neadcmád leir."

Ói riaint uaoine bochtá ann. Óg riúeadaír gusar agus a láthair rinté amach acu ag bhearr aír go bhfaidhainír an t-áramh agus aigilne baagún.

O'feuč Mac Conglinne oiféad ó ósuine go ósuine.

"Dári fiaó," ari feirfean, "aíc ní feicimh-re aoiinne anro i gráid go leir an mbiaodh leo 'ná mé féin. Níor cùiteadair biaodh ná neoc ó éanad go Coircailg ariéir. Ní bhrúadar i utear aoiúeadó Coircailge an cónair ná an fhiotálaír i gráid uasal uo'n neoirialóde. Bhrúadar a malaírt, ámchád. Óg baineadó m'éadairc tóiom agus uo gábhád o'fhiúreandaiibh oírm, agus uo tumaodh fa n-aibhainn mé go dtí go mhaibh leat báitóte. Óg uaoiríadó éun mo érhoctá mé agus gan coiri téanta agam, agus níor tugaodh cónair ná ceart oiliúche óom ó m'áitíibh Coircailge. Agus i gráid-re muintíri Coircailge! Bhréadaíodh cùgam, a fíoránas! Neadcmád óiol lib-re! A fíoránas an oscailt, ní tábhairfear-ri aon neadcmád ólaoibh. Béir ius a bhéar le curi am' leit ari an fadógal eile ná ná béis, ní curfear am' leit gur óiolar neadcmád lib-re, a iusdáí goirta!"

Ésin ré an neadcmád 'ná béal féin agus u'ic ré é.

Ói Maincín ag feusáint aip agusur ag éigteadct leir, agusur ói ré go crialúte agusur go loingis, marí ói 'fíor aige go maidé guri chuirge féin an uile focal. Ói an ceapáit rí a méarán ríin aige. Níorí chuir Mac Conglinne aon truim ann, ámhaod. Ói 'fíor aige go náibh an aigéid aige gan bhuioeadaír ná, daingean fé ariamh. Comáin ré leir ag ite ari a fuaimeanaír go dtí go náibh an rá builóig agusur an rílínne bágúin itte aige. An fáid a b'í ré ag ite ói na bacairg ag cuij ná rúl tríd, ac níorí éas ré bláirí óróibh.

Nuaír a b'í an rá builóig agusur an bágúin itte aige, gan oiread agusur bhrúadar fuilsláis fágáil, o'fheuch ré 'na címpar. Ói buioeán airméadaí marí lúct coimeádta ailiú chun gan leigint ná imteadct.

"Ní b'éile b'íodh biaodh gan deoc," ari reifearan. "B'eiltear go bhrúasach na Laoi mé," ari reifearan, "go n-ólao mo thóitiún o'uirge na Laoi. Nuaír ná tuiscear aon deoc eile óom, i ré i gLúgha i gcanann do thuintír Choraidhe, ó 'r iad atá fíal, mo thóitiún o'uirge na Laoi éabhairt dom. Ní gróna óróibh eadla b'eilte oíche go gcuimheád an aibh i Luisgeas. Do tuiscadh cuij paité de'n uirge óom ariéir, ac teagartuigean deoc eile aonairuidh."

"Tuiscear a thóitiún o'uirge na Laoi óó," ari a cás. "Iré a ceapáit é ari an aigéid a tuiscadh ná, agusur ní ceapáit gan ionláine na h-aigéid éabhairt ná."

"Tá níodh eile aige le fágáil uaimh-re ari thónair," ari Maicín. "Tá marla cabhairte aige ná' n Chleireadh agusur ní foláiri rialm na mallaict do léigeadóir a chionn agusur é chur fé coinneal-bácaid ari thónair; anfhan b'íodh ré ag ól uirge na Laoi go h-oíoché mór maist leir é."

Do léigeadóir rialm na mallaict ari Mac Conglinne, agusur do cuipeadóir fé coinneal-bácaid é.

“Βειρτεαρί όυν πα ή-αθαν τέ φεαρνα,” αρι φειρεαν.
Τάινις αν λυέτ coimeánta αρι γαστέ ταοθ νέ, αγυρ
τόγαναρι γυαρέ έ, αγυρ. ο'άριστιχεαναρι λεό ε γο ρορι
πα ή-αθαν. Όο λειγεαναρι απωαρι αρι αν βρορι έ.

“Βαιντεαρί αν ceangal νε μ' λάμπαιθ,” αρι φειρεαν,
“γο η-όλαν μο όυιστο σιγέ αρι μο γυατίννεαρ.”

Βαινεαναρι πα ceangail νέ. Νί ραιθ αον θρειτ
αιγε αρι imteacét ουάτα πορι θί πα ή-αιρην ακι αγυρ α
πνούιέτην ακι αν.

Ήδην Mac Conglinne αν biorán α' υρολλάς α
θηλατ. Ήδην γέ ίδε αν θηλατ. Όο λεατ γέ αμας αν
θηλατ αρι αν βρορι, ι η-αισε αν υιρζε. Ανγαν νο γίν γέ
έ φειν αρι αν mβηλατ, αρι φλεαργα ά υριομα. Ανγαν νο
ριαγ γέ αρι αν mbiorán 'na láimh θειρ αγυρ νο tún
γέ γα η-αθδινη αν biorán. Ανγαν νο tós γέ αν
biorán αγυρ νο λειγ γέ α' ςεανν γιαρι αγυρ νο
λεατ γέ α' θέαλ αγυρ νο λειγ γέ νο'ν θηλαον υιρζε α
θί αρι ρυιντε αν bioráin τυιτιμ γιαρ 'na θέαλ. Πιαρι
α θί αν θηλαον γαν γλοιγιτε αιγε όυιρ γέ αν biorán γα
η-υιρζε αιρήρ, αγυρ tós γέ θηλαον eile αρι αν γευμα
γεέαννα. Σομάιν γέ λειρ αγ όλ αν υιρζε αρι αν γευμα
γαν. Ό'φευκ αν λυέτ coimeánta αρι α' ςειλ.

“Αν φανα α λεανφαιρ νε'ν ςέλεαρ γαν?” αργα ςυινε
ακι λειρ.

“Γο οτι γο mbéiò μο ίδιετην όλτα αγαμ,” αρι
φειρεαν, αγυρ ζομάιν γέ λειρ αγ όλ.

Οο γταναναρι αγ φευέδαιντ αιρι αν φεαό ταμαιλ
eile. Φέ θειρε νο θηιρ αρι αν θροιόνε αγ αν θρεαρ
τοραιγ α θί ορέα.

“Σεο, γεο!” αρι φειρεαν, “συιρ ςαιτ πα clif. Μά
τά ταρτ ορτ όλ νο θεος αγυρ πά coimeáν ανρο γο
η-οιόχε γινν! Νί όυν θειτ αγ ιμιριτ cleaρ α τυγδαναιρ
ανρο tú. Μά τά ταρτ ορτ όλ νο θεος, πό πυρα θρυιλ.

tarit oirte eilrig aig an obairi riu, agus ghearrfari éar n-aig tú."

"Táim ag ól mo chuid ríké ari an scuma i gfeadair 'na réitíteóideas aon neoc liom. Ír feadairis níos é caitheamh go réit. Ach i ntaobh an uirge seo na hAoi, i ré mo chuidíom láisnigh 'n' a réit a h-óltaír é gur b'easó i gfeadair é. O'olaig-ja féin cuio tóid ariéir. Níor leigeadó dom é ó' ól réit agus go neamhín ní ró thait a réitítiú ré le m'gaoile. Déim ré bheónite mé. Ní h-alaíodh dom mé féin a n-éanamh bheónite ariúr leir tré gian airmíri mo b'óitín a ghlacád 'sá ól."

"Téanam!" aifreann feadair torthaig. "Ársonaigmír linn éar n-aig é. Ag magsaodh fúinn atá ré." Agus déin ré anonn ari Mac Conglinne chun beirte aír.

O'feuic Mac Conglinne iorú aon ná fúil aír.

"Seacáin tú féin, a bhuine macánta!" ari reifrean. "Ír caol an rúis aon ulig. Ná cuir bárra téigte oírm, ní i gcuairt i gmeadra. Ná fúil 'fíor agat go bfuil airmíse agam ó Mainéin, agus go bfuil thaité Coircaidhe t'réir nul i n-áiríodh ari éabdhait na h-áirge riu dom? Ír cuio de'n airmíse riu neairt a bheit agam ari mo b'óitín ve'n uirge seo ó' ól. Ní'l aon airmíri ghearrfáda amach dom chuid riu. Ní'l bacs oírm mo b'óitín airmíre chaitheamh leir. Má beirteadri éar n-aig aig ro mór gian mo b'óitín uirge bheit óltá agam cuirfead mo ghearrán i gceadach láitheasach, i láthair uairíle Coircaidhe, nár tuigfaodh dom aon airmíse t'réir iad féin do nul i n-áiríodh aír go ntaobhaírfái. Cao a réit agat-ja le róth aonra? Téigim leat, a bhuine macánta, feuscaint róthas."

"Ír feadairi gualailéad leir," aifreann 'n chuid eile de'n lucht coimeádanta. "Tá an lá fada. Coirfead é."

"O lean aon gualailéad ari an scuma rian go ceann tamaill thait eile, Mac Conglinne ag ól aon uirge ne-

θαρρια αν θιοράιν αδυρ αν Ιυέτ coimeάντα αγ φαιρε αιη.

Το Ιαθαιρ αν φεαρι τοφαις διηρίη, αδι ιη γο πέιό α Ιαθαιρ ρέ.

“ Και ε αν φαιρι ιη νόις λεατ,” αρι φειρεαν, “ γο πβέιό νο θιστιν όιτα αδατ; ”

“ Τά βυαιότε αδαμ οραιβ, α φλοισιγ! ” αρια Mac Conglinne. “ Ήυαιρ α θιορ-ρα τα θαιλ ιη απλαιό α θιστιν θ' αον θέιλ απλάιν οιρεαν θιό αδυρ θέανφαδι μο χνό αρι φεαρη παι ία αδυρη παι η-οιόχε. Αν μέιο ρην θιό α θιτεαρ ο θιαναιδι θέανφαδι ρέ μο χνό αποιρ γο θεαπη παι ία αδυρη παι η-οιόχε. Φανφαν ανρο γο θι θο πβέιό αν μέιο ρην αιμηρηρε καιττε. θειό ριθ-ρε σορέα γο παιτι υμ αν θασα ράη, α φλοισιγ! ”

Το ένιτ α Ιυέτ αρι α Ιαθαιρ αγ αν Ιυέτ coimeάντα πυαιρι αιηιγεανδρι απ μέιο ρην. Ένιρι αν φεαρι τοφαις θυινε αγ τριαλ αρι Μαινέιν αγ ιηηριντ αν ριδέι ρην θο. Ήυαιρ αιηιγ Μαινέιν αν ριζέαλ ένιρι ρέ φόρηα απαέ ένη παιτε Σορκαιζε θο θιωιηηιυσδαδι αιηιρι 1 γεόπαιρηλε. “ Ιυατέομαρη ” α τυγταιρι τα τρεανα λεαθαιρ αρι αν γεόπαιρηλε ρην. Ιρέ πυν α έταιηιρ αρ αν γεόπαιρηλε 'νά θο. Το θιωιεαδι τεαέταιρε αγ τριαλ αρι Mac Conglinne 'ξα πιάθ λειρ γο πιάθ α πιέδα λε φάξαιλ αιγε νε θά ηιό. Ε φέιν θο θεαέτ, λε η-α ζοιλ θιακάντα, αδυρ ε φέιν θο θαθαιητ ρυαρ ένη α έροέτα, πό ε θ' φαναρηιντ παι ή παιδι αιγε, αδυρ Ιυέτ coimeάντα αγ θέαναμ θανιιγεαέτα αρι α έέιλε 'ξα θιομέαν, γο θι θο θραξδαδι ρέ θάρ λειρ αν οριαρ αρι φορι παι ή-θηαν.

“ Ιη πιέδα θά θίσ ε! ” αρια Mac Conglinne ηυαιρ α ή-ιηηρεαδι αν ριζέαλ θο. “ Νι'λ αον θαοινε ειλε θεό 1 η-έηηιν αδι πιιητηρ Σορκαιζε φέιν θο ένιηηηεόć ” αρι α λειτέιρο νε πιέδα θαθαιητ θο θυινε. Αδι θειητεαρ έταιη η-αιρ πέ γο Ιαθηραν λε παιτιδι Σορκαιζε, αδυρ γο

D

Γευμαρεάν παιντ σειρτεανα δύσα. Όιαριαρ αιγζε. Ένδιαθ παιτέ Σορκαίζει και η-μησόδαρ αιρι γο παιδί απ αιγζε λε φάγαιλ αγαμ. Ήι μόρι νομ α ριορ α θειέ αγαμ υαέα φέιν απ πόρι ιρ φιύ απ τ-μησόδαρ. Βειρτεαρι ταρη η-αιρ μέ.”

Συιρι απ Ινάτι σοιμεάντα πα σεανγαιλ αρι α Ιάπταιδ αιρίρ, αγυιρ έόγανδαρι εαταριέα είνη είαθδαιριτ ταρη η-αιρ. Τέόγανδαρι γο ηέιό εί, παρη θί αέαρ πόρι ορέα γαν α θειέ ορέα φανατόμαντ α ένιλλε αρι ήριαδέ πα ή-αθαν αγ φαίρε αιρι, αγυιρ ε αγ όλ απ αιγζε νε θαρρα απ θιοηάν.

CABHROINN A SE.

DO TSUGAÓ Mac Conglinne i láthair ná cónáiríle. Ó Maincín agus uairíle Coircailge ari an gcoimhainíle.

“Seadó Caince dom uaiib, a Maincín agus a thuisneachadh Coircailge!” aifigh Mac Conglinne.

“Ná tsugtar,” aifigh Maincín, “aon éadó Caince óó. Ní ceadó Caince atá uaiib ac céadó mágair. Táinig ré an ro go Coircailge gan aon gnó eile aibh éin mágair a théanamh fúibh-re, a thairis Coircailge, agus fúint-cha agus fein eaglaír. Tá rianntílaid ag teacáit aonair ariphar tárta an mágair ag teacáit ’na óláiríríb chunage. Theipim líib, a thairis Coircailge, n’á lúiseadh Cainc a leigheas a théanamh gur b’eadó iñg feadarri é.”

“A thairis agus a thóir uairíle Coircailge,” aifigh Mac Conglinne, “ní fheadarabhair cé h-é mé, ná cá ntánaid. Má chroítarí mé gan a leigint dom mo riannt fénim t’inniúint uaiib bhéibh ríóigthe lionmhafra ag teacáit chusdair an ro, a-ntuairíb ó Connachtair agus ó Ulaidh, agus iñg tairi a bhéibh a fíor cao ’na éadó uata.”

“Seadó Caince óó! Seadó Caince óó!” aifigh Cá. “Má óéinean ré riaint mágair fénim cao é an níobáil é? Má bainean ré riaint gáirí aghaidh iñg feadarriún é.”

“Abairi do chaint,” aifigh Maincín, “agus ná b’abharas léi. Tá an lá ag imreacáit agus Cainc a leigheas tús dhoícheádair fári a ntiochráid an oíoché oírlainn.”

“A thairis agus a thóir uairíle Coircailge,” aifigh Mac Conglinne, “do tsugadó airgead ó Maincín. B’é mo céadair ó ólígctibh na h-Éireann an aifgeach rín o’fáidail fári

Δε σεροέραι τέ. Κυανόδεδαιη-ρε, α πάιτε Σορκαίζε, ι η-μημόδαρ αιρ γο θραξδαίνη αν αιργε γιν. Βα πάιτ λιον αποιρ α φιορ α δειτ αγαν υαιθ-ρε φέιη, αν τόρι ιρ φιύ αν τ-μημόδαρ γαν.”

“Ιρ φιύ απαν τυινε έ,” αργα κά. “Τυρα πθέασ αν τ-μημόδαρ γαν νί θέισφεά-τα αγ εαιντ λινη απραν αποιρ. Βέασ δαν ευητα αρ νο γρυπδαλ φανδ γιατή ιπουιν αγαρ νο ζορα γα π-αερ αγατ.”

Οο γρεαρτ α παΐθ λάιτρεας αρ φάιηιόθε.

“Τά γο παιτ, α πάιτε Σορκαίζε,” αργα Mac Conglinne. “Β'φέισιρι αποιρ γο θρηιεδηρόδαι αν φειτ ειλε φεο θομ. Άν τόρι ιρ φιύ αγαιθ-ρε υιργε να λαοι;”

“Βα θεασαιρ α ιπηριντ,” αργα κά. “Ιρ φιύ πόραν έ. Τυρα πθέασ υιργε να λαοι θέασ αν γρέαλ γο ή-ολε αγαίνη γο λέιη. Comáin λεατ.”

Βαιν Mac Conglinne αν βιοράν αρ α θριατ.

“Φευά, α πάιτε Σορκαίζε,” αρ φειρεαν, “αν τόρι ιρ θόιδ λιθ-ρε νοβ' φιύ αν πέισιο υιργε θ'φέλορφαίνη-ρε έργαιντ αρ αν λαοι λε θαρρα αν θιοράιν γιν;”

“Πιορ Β'φιύ αον ριω έ,” αργα κά. “Δέ καν φιιγε θινιτ α λειτέιο γιν νε φειτ α δηρ;”

“Τά θεαρηπάν οραιθ, α πάιτε Σορκαίζε,” αργα Mac Conglinne. “Νοβ' φιύ πόραν αν θριασ υιργε γιν θ'φανφασ αρ θαρρα αν θιοράιν γιν νά θιυμαίνη γα λαοι έ.

“Τά αν τυινε αρ α πεαθαιρ!” αργα κά.

“Πι'λ αον εαρβα πεαθρας ορη, α πάιτε Σορκαίζε,” αργα Mac Conglinne.

“Αν τόρι αθ φιύ έ, μά 'ρεασ?” αργα κά.

“Ιρ τό νοβ' φιύ έ,” αργα Mac Conglinne, “'νά αοιχεαςτ να παινιτρεα. Ιρ τό νοβ' φιύ έ 'νά πεαθη να παινιτρεα. Ιρ τό νοβ' φιύ έ 'νά μιν φοιησε να παινιτρεα. Ιρ τό νοβ' φιύ έ 'νά αν αιργε α τυγδασ

तौर-रा. यदि तो भी है 'ना अन ट-सुप्पार आ ऊंचेआ-
बाल-रे दिये जो ब्राह्मणों अन विष्णु री, अ मात्रे असु
आ न्होंन उपर्युक्त चोर्काइजे।'

"तां जो व्रीहास्य!" अर्था काढ़े. "असु एवं आ एवं विष्णु-
एवं तु राम?"

"वार लिंग-रे, अ मुमुक्षु चोर्काइजे," अर्था Mac Cong-
linne, "तो भी है अनम् उपर्युक्त अन विष्णु आ तुम्हारे
रोम्। असु वालेश्वर विष्णु अन विष्णु, इ न-दिन्धेऽन्य न्हुय
न-सुप्पार, तारि ज्ञान अर व्रीहास्य उपर्युक्त ना लाल आ
त्वंश्वर अर अवालो अर व्रीहास्य अन व्रीहास्य री!"

वार लेट अन फेली तोरास्य आ न्हीं अर अन लुक्त विम-
ेन्टा.

"तुम् ये आ एवं आ ऊंचेआ-वाल-रे!" अर विष्णु-रा.
"नियम वालेश्वर अन विष्णु उम्हे; असु ये राम्हे अर व्रीहास्य
ना लाल असु एवं ओल अन विष्णु लेट अन विष्णु-रा
ना लाल अर, असु ऊंचेआ-वाल-रे जो ब्राह्मण राम्हे अन्यान
अर फेलो नाल लाल असु नाल न-विष्णु, असु जो ज्ञानेश्वर
फाल ये राम्हे अन एवं फाल अर।"

विमुक्ति-रा Mac Conglinne दिये, असु छाली ये राम्हे
दाली अर.

"नाल अन व्रीहास्य अन सोर आ वेत्त व्रीहास्य," अर विष्णु-रा,
"नुदाल अ 'नेओर्फर अन र्जेल राम्हे व्रीहास्य अर फिल ना
ह-विष्णु!"

वार फ्लेलास्य अ यालू लालेश्वर अर ज्ञानिये.

"यदि सुमा लियो," अर्था 'न फेली तोरास्य जो फेलिया-वाल-रे.
"ये सोर आ वेत्त व्रीहास्य नुदाल अ 'नेओर्फर अन र्जेल अर
फिल ना ह-विष्णु वेत्त अन सोर सेवना अर मुमुक्षु चोर्काइजे जो लेट!"

"स्टार! र्टार!" अर्था काढ़े. "तां ये इ न-विष्णु फेलिया-वाल-रा.
तुम्हारे नाल जो मालियो दोन चिमे यो।"

"नील लेट यो छान्ते यालो फॉर असाम," अर्था
Mac Conglinne. "वार तुम्हारे सेवन सान्ते उम्हे असु
ये ओल वालेश्वर विष्णु अर, विष्णु अर अवालेश्वर अन वालेश्वर

An aifge Úiomh agus tuaithe Coircaidhse i n-áiríeadar agam aige go bhfaighinn an aifge! Cao é an rathar áitse Coircaidh seo i n-don éor, nód cao é an rathar nuaione tuisintíri Coircaidh?

“Cao é an rathar nuaione tú féin?” aifge cás.

“Síné thíreac a bhi agam le h-innriunt nuaire a chuir-eabhair ríctór le m'caint,” aifge Mac Conglinne.

“An aithláit bá nádáileat go scriofaí aonach tú?” aifge cás.

“Má crioctear mé,” aifge Mac Conglinne, “conur fíleadarán a innriunt cao é an rathar nuaione mé?”

“Seadair amach ’na óidigh rai é,” aifge cás.

“Sead,” aifge Mac Conglinne. “Tári éirg a tuiscedar gád beaile.” Iar minic suír b'fearann go ntuigfi an beaile riomh ní.

“Seadair cead cainte amáirteac,” aifge cás. “Bíodh an oisiche agat éin do ríseal do fiosarúsdáil tuigfaibh ré rocadair éeanaid agat.”

“Agus caitair a crioctear mé?” aifge Mac Conglinne.

“Crioctear amáirteac tú, ná bionn eagal oiri,” aifge Maingéin.

“Aifge óom, a óeasadh-úine!” aifge Mac Conglinne.

“Aililíniú!” aifge Maingéin, “cao i an aifge atá uait aonair?”

“Ó éeanaid go Coircaidh,” aifge Mac Conglinne, “ní bhfuairtar cónair bím ná cónair leapáchan ná cónair cooleata. Táim le crioceil amáirteac. Do tuigfaidh aifge óom agus do baineas Úiomh aifris i. Má ’rí seo an oisiche óeanaid agam ari an raoisgal ro, iarr i fúidh i gcanann aon oisiche amháin cóntróríodh a tábairt dom.”

“Cao tá uait?” aifge Maingéin.

“Tá,” aifge Mac Conglinne, “béile na h-oisiche seo

ne'n biaid agus i'ne'n tig i'g feadarr g'a t'ainiúrtír seo. Cioncaidé, agus ceadu cooilata i leabhair Mhaincín féin, agus i cónarúdach ó dom fé'n éanach leapáin i'g feadarr g'a t'ainiúrtír."

“Do liúid a riad b' láitheadaí le rult agus le gáirí.”

“**“Seabhair an aifge rín! Seabhair an aifge rín!”** ari riad go léir o' aon-éasach Mhaincín féin. **“Ó'feuach ré ari Mac Conglinne, agus o'feuach ré 'na tímpal ari lucht an truisce.”**

“**“Iñ éagfaráilliac an tuisne tú!”** ari feirfeadh. “**“Ach b' ió agat. Criosfaí amáilleadaí tú, agus iñ móri an tuisneáil ari an gcaitáin é!”**

“Do ruisdach Mac Conglinne i'nteachaí g'a t'ainiúrtír, agus do tuisdach béal le na h-oisíche ó ó ne'n biaid doob' feadarr a b'i g'a t'ainiúrtír. Anraon do tuisdach a ósúintí fíona le n-ól ó ó ne'n fíon ab feadarr a b'i g'a t'ainiúrtír. Nuair a b'i a ósúintí itte agus óltá aige do ruisdach i'nteachaí é g'a t'fheáimhia i n-a gcooilataí an t-Abh Féin, agus do cónarúdach leabhair Mhaincín ó, agus do cuijreadh an t-éadair leapáin doob' feadarr a b'i g'a t'ainiúrtír uirthi ó. Cuidiú ré a ccooilataí, agus tuisí aíl éanachil ré go mairt an oisíche riomh ré ní baoghal 'ná gur éanachil ré go mairt an oisíche rín.

“Óiméid Mhaincín agus na manaid éun gnótha an Dhomhnailg do chriocnuigdach agus do éurí éun tairge. B'i a lán le t'fheanamh acu mair b'i Mac Conglinne tair éir gnótha an lár do éurí i n-daláilleadh agus i nuaidh láimha oireada. B'i cluig acu le bualaí, agus b'i tráthana acu le l'éigeará, agus cantáinn psalm acu le t'fheanamh, agus biaid le t'abhairt do boccaib' acu, agus na boicte go viombádach ag feicteamh leir. B'i an éadaon ghlreach cooilata go rám ag Mac Conglinne gair ari feáidh Mhaincín ná aoinne o' a manacáidh fíneadh ari leabhair i n-aon éor.

Agus iarr tá mí-éigíseamhlaict t'fheáidh Mainéin oul a chonalaú ní híodh taidé a chonail ré an oíoché rian, marí b'í aipr lusigé i leabhair ná riadó taidéigé aige uirte, agus Mac Conglinne 'n-a leabhair féin. Ni riadó leisgeair aipr rian, ámhaísc. B'éigean ó é cùri riadair leis agus ian ceann ab fheadhri a théannasamh ná é.

caibidioi a seačt.

ΔΙΚ παισιν λαρ να πάιμεας θί παιτε Σορκαΐζε ερυιπ-
νιξτε γο λυατ 1 η-άιτ να κόμαιρλε αδυρ ιαν αδ
ευρ 'γ αγ κύιτεαθ 1 οταοθ Μίκ Conglinne. θί φαι-
ciof αδυρ μί-γάραθ αιγνε ορέα παι ξεαλλ αρι αν
θροαλ υθ α τύθαιτ γέ υη έλατηόνα αν λαε ποιμηρ
ριη, πυαρι α τύθαιτ γέ θά δευητί ζυη θάιρ ε γαν
λειγιντ υό α γρέαλ θ'ιηηριντ γο πθέασθ γιόιτε λιον-
ταρια αγ τεαέτ α-υτυαιοθ α τ'ιαραιοθ α β'ιορ αν ηα
θαοθ γάξαιλ θ πυιτηή Σορκαΐζε. ηι παιθ αον λογι
αγ πυιτηή Σορκαΐζε αρι αν γαξαρ γαη σειρτιυζέάιν.
ηι παιθ αον λογι αυ αρ γλόιγτιθ θε'η τρόρι γαη θο
τεαέτ απιαρι ηά α-υτυαιοθ ηά απιαρ-α-υτυαιοθ ορέα.

Ιη απλαιοθ παι θί αρ γρέαλ αυ, θά πταγασθ
τυαιηγρ ζυα θ'η παιηητηή γο παιθ αν κιμε ται έιρ
έαλοθ 1 γκαιτεαθ ηα ή-οιύče, αδυρ ηάρ θ'βιορ θα παιθ
γέ ιμτιξτε, ηι θέασθ αοιηνε αυ αγ γολ 'ηα θιαιδ, αδυρ
ηι θαοξαλ γο δευηρινοή αον τόιη 'ηα θιαιδ, ηό θά
δευηρινοή ηι θαοξαλ ηά γο παξαθ αν τόιη γα τρεό θαιλλ
θα λύξα 'ηαρ θόιιθ λεό α τιορφαί γυαρ λειρ. θ'φεαρη
λεό γο λειρ 'ηαρ ηυσ παιτ γο πθέιοή γραξατα λειρ.

Δέ πιοι τάιηης αοιηνε θ'η παιηητηή 'ξά πιάθ γυρ
έαλιηδ γέ. ηιοη έαλιηδ. ηι ζυιγε ριη α τάιηης γέ.
θα ξεαρη γο θρεασαναρι ε φέιν αδυρ α λυέτ κοιμεάντα
αγ θυαλασθ ζυα α λειθ θ'η παιηητηή. Τάιηης Μαινέη
λειρ, αδυρ θο φιιδ αν κόμαιρλε. θο λαθαιη Μαινέη.

"Δ παιτε αδυρ α πόρι υατηλε Σορκαΐζε," αρ γειρεαν,
"ηη πιειο θαοιθ κύηλαν αν ζυιηρέιδ γεο έόδαιητ θιηη.
Τά αν έαταιη αδυρ αν παιηητηή ευηέα τηέ η-α ζέιλε

αιγε. Όο θαοραθαίρ-ρε είνη α όροστα πυαίρ α συιρεαό
ι η-ιύιλ θαοίθαν αν α δί θέαντα αρ αν γλίζ αιγε. Αδ
τάθαρ 'χά γλασαό ηό ηέιό, αγυρ ο'ά ηέιόε α γλασταρ εί
ηρεαό ιρ πό α θέιπεαν γέ αν υιλε γάξαρ τοιρπιγ. Ιρ
ρεαρη, πωρ γλαθηεαρ αρ αν γλαθαίρ, αν θρειέ α τυγαό
αιρ θο χαρι ι ηγνιοή Λάιθρεας λε ή-εαγλα γο ηθέανθαό
γέ τυιλε τοιρπιγ, αγυρ γο πθ' ηέιοη γο πθέαδό αν
τοιρπεαργ πυα πιορ πεαρα 'νά αν τοιρπεαργ ατά
θέαντα όεανα αιγε."

Όο γταο γέ. Ήιοι Λαθαίρ αοιηνε. Όο ρηεαθ Mac Conglinne φέιν 'να γινέ.

"Α Μαινέιν, αγυρ α πιντιλι Σοιραίγε," αρ γειρεαη,
"τυγαριάνοις θομ γαν πέ όροσταό γο η-ιηηρεαο
θαοίθαν αιρλινγ ιοηγανταά α ταιρθεάναό θομ αηέιρ αγυρ
πέ αη' ςοναό ι λεαθαίθ Μαινέιν."

"Ηι ταθαριφαρ αον όαιρης θυιτ, α παραίλ," αηρα
Μαινέιν. "Τά όαιρης νο θόιτιν γάξαλτα όεανα αδατ,"
αρ γειρεαη, "αγυρ ηι παιτ ηά ταιρθε ατά βαιντε αδατ
αρ αν γλάιρης αέ θίοθάιλ αγυρ τοιρπεαργ αγυρ ςυρ έηε
έειλε."

"Οάιρης θό! γο η-ιηηριό γέ αν αιρλινγ," αηρα άας
υιλε. "Πυαίρ α δέιό αν αιρλινγ ιηηρτε αιγε τυγαό
Μαινέιν α ποξα κορ θό."

Πυαίρ αιριήθ Mac Conglinne αν πέιο γιν θ' θευέρ γέ
αρ Μαινέιν, αγυρ ςυρι ήε γηματα γάιρε αρ, αγυρ
θύθαιτ γέ πωρ γεο:—

"θεανναέτ θύιην, α έλειριέ
ιρ ςαραλ ο θ' ηιηηρεαρ.
Mac Meala, μις Σηρέιτη,
μις Σημισεόιγε παοιλε.
μις θοιγρεάιη, μις ρηαιρε,
μις θηεας-θαιηνε θυασαιέ,

μις βλάταιγε ό' ν γευσιγιν,
 μις λιμε, μις λατταιη.
 μις Μαιητρέόλα βοιηβε,
 θιαδ συταιγκ νο θαοινε,
 μις Καοίρρεόλα αδ γριοδαιζ,
 μις θρυτόιγε δημιορδαιζ.
 μις θυλόιγε φιννε,
 μις Κριτένεασταν ριξνε,
 μις Κανντα αράιν κοιριε
 'S α δοτρομ νε'ν ίμ αιρ.
 μις θαζύιν, μις Σαλαίν,
 μις θυλε λε ή-ιοτα,
 μις θιοτάile αη λαραδ,
 μις θαιψιλλε φιονα.
 μις θειρζε, μις θεαθράιν,
 μις θαδαριτα θριύινε,
 μις Κλειτ-Αιλπιν—”

Το Λέιμ Μαινέιν 'να γεδρατ.

“Δ τωιντηρ Σοργαιγε,” αη γειρεαν, “αη φανα α πέαραν γι'ν λειγιντ νο'ν χωιρρτεας λην ταργαιρηνε ταθαιητ ωόθ-ρα αη αη γευμα λαν! Σιν γεινεαλας βιόν θέαντα αιγε νόμ, ρινο πάρ θεινεαδ ο'δον θυινε ριαμ ρόγ. Γεινεαλας βιό! Έόμ θιατ αδυρ νά λαιδ ιηρ να θαοινε τάινιγ ρόθημ αέ λαιγρεανα βιό αδυρ νίξε! Αη αιριζ αοιννε ριαμ α λειτέιο! Ωι μο γινηρεαρ έόμ θαιτ, έόμ ή-υαραλ, έόμ ομεινεαθηνας λε γινηρεαρ αοιννε ατά αδ έιρτεαδτ λιομ, ιρ γυμα λιομ cé ή-έ.”

Πιοη λαθαιηρ αοιννε. Πιοη φέαδο αοιννε λαθαιητ, θιοναρ γο λέιρι ι η-α λειτέιο νε άρ λε νεαριτ γάιηρι.

Το λαθαιηρ Mac Conglinne.

“Δ τωιντηρ Σοργαιγε,” αη γειρεαν, “τά θεαρηθαο αη αη θυινε, θεαρηθαο τόρ. Ιη νόιας λειρ γυρι αηρ φειν

ατά αν γεωπάσυρ ταν αγαμ 'ά θέανατ. Νί h-εασό γο δειπήν. Νί δαινεαν αν όδιντ 1 n-αν δηρ λειρ. Νί'lim αγ θέανατ γεωπάσυρ αρι δοιννε. Νί'lim αέ αγ ιηνριντ να h-αιρλίνγε α ταιρβεάνατ υον δηρέιρ, αγυρ μέ αμ' ρούλασό γο ράτι αρι λεαβαιό αν υυιν'υαραιλ την. Νί'l ρα όδιντ ατά ράιούτε αγαμ αέ τυρας αν h-αιρλίνγε. Ήιορ αμ' ρούλασό γο ράτι 1 λεαβαιό αν υυινε μακάντα ταν, αγυρ γο δειπήν bί γάσο αγαμ λε ρούλασό αγυρ λε γυατή-νεαρ ταρι είρι α θρυαλαρ νε όγιος ύγρατο 1 γκαιτεατη αν λαε ποιμηρ την, αγυρ 1 γκαιτεατη να h-οισόče ποιμ πιέ. Αέ νι φολάιρι α αυτάιλ, ρέ υγιος ύγρατο n-αρι ξαθδαρ την, γυρ δ'χιύ ε ρυλαγ λειρ εύν σεαν λυιζτε τα λεαβαιό την υ'ράξαιλ. Ήιορ βαν βλύιρε υ'ά ευιπήνε αγαμ πυαιρ α λυιζεαρ ιηρ α' λεαβαιό την!

“Ιη υδιάς λιομ, α μωιντηρ Σορκατζέ, γυρ έυιτ μο ρούλασό ορη ύόμιν λυατέ αγυρ νο γίνεαρ αρι αν λεαβαιό την, ρέ'ν έαναδ λεαρταν α bί ύόμιν θρεαξ, ύόμιν κύμητα, ύόμιν γλαν, ύόμιν τειτ, πυραρ δ'ιοναν α'ρ έαναδ λεαρταν αν τίζε αιοιγεαδό.

“Τηράτ είγιν τα n-οισόče νο έύιριζεαρ, ναρ λιομ, αγ μο ρούλασό. Σονας αν υυινε 'να γεαρατ αγ σπαιρης να λεαρταν. Ό'φευάρ αιρι αγυρ υ'φευάρ γέ ορη. Ό'φαναρ φευάιντ α' λαθαρρασό τέ. Ήιορ λαθαιρι. bί culait έλειριγ αιρι, αγυρ cočal, σίρεαδη μαρ αν γκοčαλ ταν ατά μπαινέιν ανοιρ.

“Πυαιρ αβ φαρα λιομ γυρ λαθαιρι γέ νο λαθηραρ φέιν.

““Cé h-έ_έυρα, λε τοιλ τ'ονόρα,’ αηρα μιρε λειρ.

““Μιρε?” αηρι γειρεαν λιομ.

““Seαό, τυρα,’ αηρα μιρε λειρ.

““Νί μαρ την ιη γεαρτ υυιτ λαθαιριτ λιομ-ρα,’ αηρι γειρεαν.

““b'φέινιρ, λε τοιλ τ'ονόρα,’ αηρα μιρε, ‘γο 'νεδρρά υον σονυρ ιη γεαρτ νο m' λειτέιν λαθαιριτ λε τ'ονόρι.’

“‘Πεόρραδ,’ αρι τείχεαν. ‘Συιρί σλυαρί χέαρι ορτ
ρέιν,’ αρι τείχεαν, ‘αγαρ σοιμέάν δο’ χωιήνε αν χάιντ
τσέαρραδ λεατ. Σεο παρι ιρ σεαριτ συιτ λαθαίρτ λιομ,’
αρι τείχεαν.

“‘Θεανναάτ ωνίνν, α όλειριζ,’ αγαρ αν χιον ειλε, ρέ
παρ ιππρεαρ ραοιθ, α Μαΐνειν, αγαρ α πιντηρ
Χοριατζέ. Νί γαιθ δον βαίντ αγ αν γεαντ λεατ-ρα, α
θεαζ-υνινε, αγαρ θα πεαπήξαδ όυιτ ί γλασαρί όυγατ ρέιν
αγαρ τύ ρέιν α χιρι ι θρειρις παρι χεαλλ υιρέτι.”

Πυαρι αιριζ αν χόπαιριλε αν μέιο ρην ιρεαδό θί αν
ρυτε αγαρ αν γρόριτ αρι ραν ασυ, αγαρ ο’ά μέιο φεαριδ
α θί αρ Μαΐνειν νιοι ρέαρ ρέ γαν α χάιρε όεαναρί χόπ
πατιτ λεό. Τάινις πατέπναρί υό. Κέαρ ρέ γο ωτί ραν
νά γαιθ ι Mac Conglinne αέ φεαρι ριύθαιλ, υυινε τερ
να γαρσαιλί σιομάδινε α βιού αγ γλυαριγεατό ό τεαδ
αοιγεαδό γο τεαδέ αοιγεαδό, αγ ιτε αγαρ αγ όλ, αγ
καιτεαρί αν θίο νάρι χυιλλεαναρι, αγαρ απραν αγ υέα-
ναρί αοιγτέ, αγ κάιμε αγαρ αγ μπέαριγδαύ να πυαοινε α
χυγαδό ρόιθ αν βιαδό, νά ρβα ρυν έ νά βιού αν βιαδό
χιν α υτοιλε αρι ραν. Νί βιού δον χυμα ειλε χιν θειτ
ρυαρ λεό, πυαρι α χειθτί γρειμι ορτά, αέ γρειμήλε
ταθαίρτ ρόιθ παρι α τυγαδό υο Mac Conglinne. Πυαρι
α χειθυρί αν γρειμήλε ο’έαλυιζοίρ λεό ρέιν αγαρ νί
χαραίρι αιριζή. Αέ β’γινέ υοναρ αν γρέιλ. Νί γαιθ
δον ρόνν έαλυιζέ αρι αν θρεαρι ρο. Όειν ρέ αν αοιρ
νίρεαδέ παρι α όεινιοιρ γο λέιρ. Όο τυγαδό αν γρειμήλε
όό παρι α τυγτί ρόιθ γο λέιρ. Όο υαοιραδό χιν α χροέτα
έ παρι α υαοιρέι ι γρόπιουιζέ ιαν. Ό’ιαρ ρέ αν αιρζε
νίρεαδέ παρι υαριαοίρ γο λέιρ, ι υτρεό γο θραιγοίρ ασοι
αρι έαλόδ. Αέ νιοι όειν ρέ γεο δον υαριαέτ αρι έαλόδ.
θί αν λυέτ σοιμέάντα αιρι γαν απήραρ. Νιοι πόρι ιαν
ραν υο χοιμέάν αιρι χιν α χιρι ’να λυιζέ αιρι γο παθέαρ
υάιριριθ. Νιοι θ’φολάιρ θειτ λομ υάιριριθ λε η-α λάν

”O’ Leitέirí taoī bhéasannais ab eaō iad, agus ḫiosb an érhoī tuiillte go maití acu. Ád cao ’ná taoī nári théin ré geo aon iadairt ari éalóó? Ói an cеirt riu i n-aigse Maincín agus ḫí ré ag teir air aon ghearrtear fágdaíl uigheach éan a chise. ḫ'férionr nári ḫ'feadri riúbaile i n-aon éor é. ḫ'férionr gur uthu nearail é i mocht fír riúbaile. Tuitfeadó neice ba ghearrannais ”ná gan féin amach. Nioī théin Maincín ád a tháctnáimh do coimeád aige féin agus a gáire théanamh cónaí maití leir an gcuir eile de'n cóimhrialle.

“An aifling! An aifling!” aifra cás, tuairí a gcaidh an rult.

“Cár gcaidh mé?” aifra Mac Conglinne.

“Ag an gcleit-ailpín,” aifra cás.

“Ó, ’reabó,” aifra Mac Conglinne.

“Mic Cleit-ailpín ḫeanncais,
Coī gánuail ó'n gcoinniúis.
Mic Róisínge caorlaí,
mic Maoláil, mic Úcta,
mic Seáile, mic Saille,
mic Smioirla, mic Smúrgais.
Mic Cheadhain na coille,
mic Ínílir ó'n Maolínn,
mic Naoisaisce na mainistre,
Sneim milis do riúscíb,
mic Sgadáin ó'n ḫfáirige,
mic ḫrúdáin a' h-eocail,
mic Bánbhric ó'n tibhríosaid,
mic Rígh-Ó Colamóra.
Mic Uíbhail, mic Áirne,
mic Silín, mic Pluma,
mic Caorí cùmhréa Cártainn.

Mic Eitne cnó coille.
 Mic Spreúnáin, mic Súba craoibh,
 Mic Súba talman aibis,
 Mic Soéairí gád méicri,
 Mic Abéil, mic Aodaim.'

"Nuair a bhí an méid rín cainte páistíte aige, a tháinigín agus a tuisintír Chorcaidhe, b' éigean nómha an éainc nuádó 'na ótais agus beirt 'gá nuád go dtí go raibh rí nuád leabhar agham. Anraon nuád leabhar féin.

"'A óninn' uafail,' aifigha mire leis, 'ní mairé an ríomh an éainc rín a tháinigeadh nuád ón óninn go mbéadaí ocras agus tairis airi. Níor beag nuád an t-oibras agus an tairis gan é beirt coitciananta ag áiríeadh nuád go dtí bheagánach rí an agus gan fágáil aige ari teacáit ríam leó.'

"'Níl tairis nuád ocras oírt-rua aonoocht,' ari reihean.

"'Níl,' aifigha mire, 'ab bhéid amáilleadach.'

"'Téanam,' ari reihean, 'agus tairisbhéanfadh-rua nuádai gur ná bion tairis nuád ocras ari aoninne cosúilche ann.'

"Gluairí ré amach. Gluairítear féin amach 'na ótais. Tánaomair go bhrasach nuád fáraisge. O'fearáidh amach ari an bhrasge. Leathnáacht ab ea ó an fáraisge. Ói bád i n-imeal nuád fáraisge. Cuaidh ré i gceann eile. Árna mairist ab ea ó gád batai gámaí aici. O'fearáidh nuád batai gámaí. O'fearáidh an bád tairis an leathnáacht. Conas féin cairaisg fa bhrasge. Tánaomair i n-foirmeadach tó. O'fearáidh uirléti go cromáinn. Bhris ab ea ó an cairaisg. O'laibhair an feair.

“‘Má bion tú a办’ aonair ag fadaíl an tineo ro,’ ari teircean, ‘fan amac ó’n gcoiridig rín. Tá caoraidreacá báriúte ’na h-aice agus róna ntéiríteád ’na meairg uo bhrifí an bád oírt agus róna báitfadai rám leamhnaíte tú.’

“‘Tá go mait,’ arifa míre, ‘aí an ghráit iad go léir, le o’toil?’

“‘Tá fóid éagaird cártae ari a meairg.’ ari teircean, ‘agus rílgneadád geiríte, agus rígnaitheadád mairt, rílgneadád agus ríbaitai rámha na mbád a bhrígeadó ann ó am go h-am. Fan amac ó’n áit.’

“‘Báitfadai,’ arifa míre, ‘gurú’ mait agat.’

“Comáineamhair linn. Ag feicfaínt uait ari bárra an leamhnaíteád éisgair fé noealaíta cnapróga imse agus cnapróga uaistear, agus fé mairt a fuaistítear an leamhnaíte láir na báitai rámha o’eiligheadó éisgairinn aníos, i bhfuilim tríoraidair, cíniadair meala agus tions-cnapróga cártae agus ríghair, agus anoir a’r ariúir, anoir a’ tónpoill, téadhríadád bhréaghsa fada ne bainne-peadhar ríghin, gurí bhréaghs le uinne bheic ’fá ghearríadó le n’fia-calair agus r’á fílogair.

“Comáineamhair linn. Feicfaínt o’á ntusgair uait ve órúim mo ghuailan go conac ius. Conac oileán álúinn agus carpleán iartis ann.

“‘Cao é an t-oileán é rín, le o’toil?’ arifa míre láir an bheal.

“‘Fan leat go fóil,’ ari teircean, ‘agus síobhíte le o’fúilis féin an t-oileán agus an carpleán agus a bhfuil iartis rám carpleán.’

“Sphoirtéamhair an t-oileán. Tánaomair i ntír. Geir círuairí aib eaib an talam fé n-ári gcoiridib. B’ é b’fada liom-rám go bfeicirinn an carpleán. Cuaomair ius ag círige. Bí falla mórf coranta ’na címpar. De bhríceandair ariúin círuairíneadctan a bí an falla néanta, agus

“Δημύοι σταοθεάν τον έδαιρεάν θί τοβαρ βηεαζή,
αγυρ ηι h-υιργε ρυαρι α θί αγ ειριγε ρα τοβαρ ραν, ασ
φιον. θί ρρυτάν αγ ρυιτ τρεαρηα αν ύρλαιρ, αγυρ ηι
h-υιργε α θί ρα τρρυτάν ραν ασ βεόιρ; αγυρ θί ρρυτάν
ειλε, i n'αιce ριν, αγυρ ρρυτάν λεαννα b'εαδό ε. Λαρ-
μυιδ θεάν έδαιρεάν, ιοιη ε αγυρ αν φαραιγε λεαμ्नαστα,
θί λος ρραιγε αγυρ τοθ' άλυνν αν βαρρα μειτ α θί
αιη. θί αν ταλαθή, ιοιη αν οαιρεάν αγυρ αν φαραιγε
λεαμ्नαστα, λειγιτε αμαδέ 'να γάιροινιθ βηεαζέα, αγυρ
να κλαδάσα α θί αη να γάιροινιθ ριν iρ γρεαδά ιμε α θί
οηέα, αγυρ blát-bán bλοναιγε αη να γρεαδάιθ ριν. Δηρ

an t-ádhaois eile ne'n chéileán, iomar é agus ar an cnoc, b'í coill b'fheagáin, coill a théin fóidainn áluinn do'n chéileán ó'n ngaois a-thúdairí r'a gheistíte. Is é iarsa a b'í ag fágáin r'a coill r'in i n-imead a-thúdairí 'ná cabáirtse geal, agus inniúin, agus meascain, agus ar uile fágáin glasraí a théad fóidainn éan b'íodh 'nollathúdair. B'í gád aon toradh ne'n chabáirtse r'in cónaí móri cónaí h-árho leir an gceannas daoraithe i gmó u'á b'fheagáin r'a riadom. B'í gád inniúin cónaí móri cónaí h-árho le cinn an fhuinnreoirí. B'í gád meascan cónaí móri le cinn an gúine. Mar r'in do gád glasraí eile u'á riadom ag fágáin r'a coill r'in. B'iosair cónaí móri cónaí h-árho le h-aon a-thúdair coille, agus b'iosair féin agus ar an t-ádhaois a b'í oiriadach cónaí bocht agus u'fheadar glasraí beirt.

“Cáinig tuisceáil an chéileán ag tuisceáil oícheann agus ar chuirfeadh ari fáiltéar iomáin go rial. B'iosair 'ná ruióde címparla na teine. B'í móri-féigearai acu ann. Iriado a b'í go beathuigte agus go plúrach agus go cipineadh. B'í ari gád tuisne acu ceann feóla gur b'fheadar tu riuáit agus fágáil ari. B'í culaité éadaig ari gád tuisne acu ne'n bhlonad ba gile agus ba glaine nob' féin agus fágáil, agus cnaipí cárta inar gád carraig agus cnaipí guracha inar gád bhríte. B'í, fé tuisneál gád tuisne, gúine b'fheadach b'riúde u'inniuin aibh óga. An t-ádhaois a b'í oiriadach clóca ari a b'í néanta te fáill tairte agus te gheirí nír éadaig agus iad fígte ari a céile go clírte agus go h-árpainíthead. 'Ná ruióde i n-dice an t-ádhaois r'in b'í a b'riú-éile, agus cónaí éadaig uirléach cónaí h-uafarán tuisceadach agus b'í ari an t-ádhaois ari féin. B'í coimhe móri ari an t-ádhaois agus é lán ne'n uile fágáin feóla u'á fheadar, agus 'ná fheadar ari agus ari ari a céile r'in b'í cónaíte eolaisaireadach agus a ael tuisceann ari a gusalainn ari, agus é ollamh éan aon t-ádhaois feóla vo

h-ιαργαί αιρι νο τόδαιντ αινίορ αρ αν γεοιρε λειρ αν αελ ριν. Βί βιορ αρ αξαιθ να τεινε αμαέ αγυρ τρι νό σεαταιρ νε ῥαιγρεαναιθ φεόλα αρι αν μβιορ, ο'ά πόρταθ, αγυρ βαλαί εύν θρεοίν ριν α έυιρφεαθ πιαν τυιλλ βιθ αρι ίουινε νά βέασ αά ταρι έιρ α ίόνιτιν νο ιαίτεαθ 1 Λάταιρ να h-ιαριρε ριν.

“Πυαιρ α ίονας φέιν αν παύαρις ραν γο λέιρι έλινις παέτηναθ ίυγαμ. Έυιηπνιγεαρ αιρ αν γεάρ ρο 'να θρυιλ Καταλ Μόρι πας φινγυινε, ηίς Μυπλαν, αγυρ αρ αν γεάρ 'να θρυιλ αν Μυπλαν γο λέιρι παρι ήεαλ αρ αν αιρις φεο ίυν βιθ ατά αρι Καταλ. Τηιγεαρ αμ' αιγνε γυρι πόρι αν τριαδή γαν αν παύαρις ραν νο ιαθαιρτ νο Καταλ παρι γο μβ'φέινιρ γο φάρόέασ αν παύαρις έ αγυρ γο n-ιμχεόćασ αν αιρις νέ.”

Ο'έιριης Μαινιν.

“Δ παιτέ αγυρ α πόρι υαιριλε Σοριατζέ,” αρι φειρεαν, “πεαραιτ φέιν, παρι α γερούταρ αν ειηρπτεαć ρο γυρι φεαρη έ ίυηι αδ τριαλλ αρι αν ηίς αγυρ λειγιντ νό αν αιρλινγ φεο ο'ιηηριντ 'να Λάταιρ. Φεαρι ιρεασ Καταλ γο θρυιλ φρεοίρ ανα πόρι αιγε 1 ήγέαλινιγεαćt φυττόρι, αγυρ ήεαθαιθ αρι γυλ αιγεαθ αιμηριηραν πα n-αιρλινγ φεο, αγυρ ήεαθαιθ α τεαξλαć αιτεαćt αιμηριηραν, αγυρ τεαξλαć αν φιη n-α θρυιλ Καταλ 1 n-φοραιρ ανοιρ. Κά θ'φιορ, παρι α νειρι αν φεαρ ρο φέιν, νά γο μβ'φέινιρ γο πνέανφασ αν αιρλινγ ταιριθε ειλε 1 n-έαξμαιρ αν ιαίτεαθ αιμηριηρ. Β'φέινιρ γο n-ιμχεόćασ αν αιρις νε Καταλ αν φαιρ α θέασ γέ αδ έιρτεαćt λειρ αν αιρλινγ.”

Το έοιλιγ αν ίόπταιριλε γο λέιρι λάιτρεαć ίυιγε ριν. Ήι h-απήλαιθ α θί ασον τρύιλ ασυ γο λειγιηρι Καταλ. Ήι h-εασ, αά θί γαć ασον τρύιλ ασυ νά φειρφινιρ αν ειηρπτεαć αιριρ. Βίοναρι ορέα α πνόιτιν νέ, αγυρ βα ίυμα λεό κά παξασ γέ αά γο μβέινιρ φέιν ήδαρέα λειρ.

Théadair an tSáthair, lúat nól mall, go n-éalóchád ré uathá nuaír a bheab ó an gheimhle fágálta aige, thíreacha mar éaluis-eadó a leictéirí i gcoínniuighe nuaír a bítí cún iad a chriocáin. Níor éaluis, agus ur bhoisair i bhrúnc mar físeall dair. Ní fheadar aon ba mhaist óróibh a théanamh leif. Ói áit aon oiféa nuaír aíriúiseadhair caint Maincín.

“Cuirtear ag tríall ari an rígs é!” ari rías go léir.

“Níl an aifling inngrefta fóir agam, a Maincín agus a mhuintir Chorcaí,” aithfa Mac Conglinne.

Deir an peana leabhar gur inír ré an chuid eile de'n aifling óróibh anraian, ac níor cuireadh ríos ag chuid eile ria n-áit seo de'n leabhar.

CABHRIOIR A H-OCT.

NUADIR A BHÍ AN AIRLING INNTE AG MAC CONGLINNE DO LAETHAIR MAINCÉIN AIRIÚR.

“IMÉISG ANOIR AG TRÍAILL ÁRI AN RÍS AGUS TUIR AN AIRLING RINN TUÓ. CÁ B’FIOR NÁ GO LEIGÍFFEÁ É ÓN OLCAUTÉBÁRAC FÍR ÁTA ÁIRÍR.”

“MÁ LEIGÍFIM AN RÍS,” AIFIAR MAC CONGLINNE, “CÁD É AN VIOLÍRIAÍC ÁTA LE FÁGDAIL AGAM AR?”

“NUAD MÁIT ÉN VIOLÍRIAÍC NUÍT TUÓ CÓRR AGUS T’ANAM DO LEIGINT LEAT FADAI ÓN GCEOICÍ?” AIFIAR MAINCÉIN.

“NUÍL AON ÓEANN AGAM-RA OIRIAÍBH FÉIN NÁ ÁRI BÚIRI GCEOICÍ,” ÁRI REIREAN, “AGUS IR HIÓ THÁIT ÁTA ’FIOR AGDAIBH NÁ RUÍL. AN T-EZHÉADHAIÓ BÁR ÁRI RTAIDH NÁ NGRIÁRT IR CUMA ÓÓ CIA’ CU LE CROICÍ NÓ LE FADÓBÁR NÓ LE TAOM BHEÓITEACHTA A EZHÉADHAIÓ RIÉ BÁR. BÉIÓ TÓÍRÍRE NA ÓBLAETÁR ÁRI OIFDAILT RIOMHÍR AGUS BÉIÓ NÁ RIOMHÁEIN GO LÉIRI AG TEACHT AG CUÍR FÁILTE RIOMHÍR, Ó ÁNDAM AGUS A THAC ÁBEL ANUASG DÓ NTÍ AN RIOMHÁON IR NEANDAIGH T’FÁG AN FADÓBAL FÍR RUÍNC AIMPRÍRE ’NA ÓBLAETÁR T’Á ANAM ÁRI FEADÓ NÁ RIOMHÍTEACHTA, I FADÓAIRC NÁ TRÍONÓIRIC HIÓ NUATHA. CÁD É RINN T’Á LEITÉIRI RINN CÁD A NEANDAIGH CATÁL MAC FINGUINE, NÁ RINN MUÍTHIAN, NÁ MUÍNTIRI COIRCDAIGH, NÁ MAINCÉIN, NÁ A THAINIÚRTIR, NÁ DSON NIÚ EILE ÁRI AN FADÓBAL FÍR!”

“CÁD É AN VIOLÍRIAÍC A BÉADÓ UDÁIT,” AIFIAR MAINCÉIN, “NÁ LEIGÍRTÉA CATÁL?”

“NUÍ HIÓ THÓRÍ A BÉADÓ UDAIM,” AIFIAR MAC CONGLINNE.

Οὐιομπυιξ ἀ λίτι, Μαΐνειν πυδιηρι διηνιξτέ εον δαιντ γιν.

“*Ἴη θεας ἀγατ-ρα αν σοċαλ ρο,*” αρι γειρεαν, “*Δέ ιη
τόμη ἀγατ-ρα ε.* Τά μο δύιρ φέιν ἀγατ λειρ ριν. Νι
φέιροιη τον αν δύιρ α δ' ιννηριντ ραοιθ-ρε. Δέ νειριμ
αν μέιο ρεο λιθ, ι λάταιη Όε ἀγυρ Όαρησ. Όα μβα
λιον α δευιλ νε ταλαṁ ι γεριέ Σορκαίσε, ο λόρ γο
h-imēal, νο γαρραινν λειρ πίορ τύιρζε 'νά τωρι α
γαρραινν λειρ αν γεοċαλ μβεας ρο !”

"Ni ceapt ḫan!" aifra cάc ὁ'aoi ᬁuič. "Ni ceapt
an coċal vo ċuř i għomparajá iż-żei ġeap Catħal agur
le teafarġġan na Muuħan. Ma leiġi għejja an riđ
leiġi għeajj an Muuħain zo l-eiř. Ni maiċ an gniori vo
Maiincipi Catħal agur leat Moğħa ċoimeado għan leiġeap
mari ᬁeall ari an għoċċal. Ir-riżq uo ná taħbiex
u paru an coċċal!"

Τεις Μαΐντιν νάη β' ξολάιη νό ξέιλλεαθ.

“Ταῦθαν ἀν κοῖτας,” ἀρι τείχεαν, “ἀγαρ πιορ
τυγάσθη μιατέρα τότε, ἀγαρ πι ταῦθαντας θοίστε, αἱρετε κόμη
τεασαιρι α ταῦθαιτε. Ταῦθαν ἀν κοῖτας ἀρι ἀν σκυμα-
το. Συρταὶ ἀν κοῖτας ἀρι λάιτη θεατοις Σορπαίτε.
Ανταν, πά λειχτεαν ἀν θυνε τεο αν μίση τυγάσθη αι
τ-θεατος ἀν κοῖτας νό, ἀγαρ πυρια λειχτιό τυγάσθη αι
τ-θεατος ἀν κοῖτας ταν π-αιτ θομ φείν.”

“O rocasairiúiseadó an tseáil ari an scumasra rian. T'óirionuisé paité Coircaisge an coícal do chur ari láim an Easraíos agus é fágaint ari a láim go ní go bhfeicfí cao a chlochradó.

Nuaíri a bhi an rocasairiúiseadó rian tdeanta do tuisceadó ceadao a cior do Mac Conglinne, agus urthraid leigheas uil agus an aifling a dhinníont i láthair Chacail mic Finnguine, níos mó Muirín.

“Cá bhfuil Caéal aonair?” ariofa Mac Conglinne.

“Tá ré tdiar,” ariofa Maincín, “i ntiúis Ídeáin mic Maoile Finne, níos mó n-éadaíod, ag Dún Córba, i gcoisigríod uil n-éadaíod agus Coirca Laoiúise. Imeis aonair agus ná leigheas aimpriúie éisíte go mbéireann ann.”

Oímeis ré, agus ní miúroe a riád ná go raié áctar ari a riád i gCoircaisg nuaíri a fuaillíodar imleiscte é. Bí an áctar ari Maincín tairbhi bá rí cíaraithe gloan uaidh. Bí gnó ná tainiúrtreacá cùrtá i n-diaithréidí aige i n-áit féin agus dás obairi i n-áit féin ailiúir acu. Bí áctar ari tuisintír Coircaisge tairbhi ba bheag ná go raié mís-mearg ag teadáit oiliú féin agus ari a nolligcte agus ari féin óm a nolligcte, tairbhi gheall airi. Bí áctar tóir ari an lucht coimeáonta. Niúr tuisceadó a leictéirí riadair riún nái le coimeád. Tuisceadair ’na n-aigéne, i n-imeadair iad a bheirt ’na lucht coimeáonta ailiú-riún, gur b'eigean a bhi ag tdeanaíom an coimeáonta oíche-rian. “Oob’ fuaingsealts náisiúinibh leó é bheirt imleiscte uada, agus neart a bheirt ón dán agus ait a chabhairt ari gnó éigíon eile. Bíosair coirca, crialaithe ó bheirt ag fairsing airi, agus ná fuaingsealts cao é an neómata a tdeanfarad ré riún éigíon, ná tdeanfarad ré riún éigíon, a chuirfeadó i bprúne iad.

Gluair Mac Conglinne airi riári go Dún Córba, go tig Ídeáin mic Maoile Finne. Bí Caéal agus a gnácteachlaícte ann.

Δη άιτ 'να τβίοσ αν γίξ αγυρ α ξηάτ-χεαζλαέ θίοσ ρμιππιγέτε ανη α λάν λυέτ cleaf αγυρ λυέτ γρόιτ αγυρ λυέτ γρεανηθιαγεαέτα, αγυρ ιαν αγ θέανατ ρυλτ νορ να ή-υαιγλιθ, αγ θηατ αιρ γο θραιξοίρ γίντιύρ. Θίοιρ αγ θέανατ θάν αγυρ αγ θέανατ ηαπι-
cán αδυρ αγ γρίνιυδάν αιρ α χέιλε, μαι 'ό εαθ, νό αγ θέανατ ηαγαιό φέ θυιο νερ να ή-υαιγλιθ φέιν θυι να
coo' ειλε ςυρ αγ γάιριού θύμρα. Ιτ 'πόο ρυλτ αγυρ
γρεανη αγυρ φιλιθεαέτ θαιτ αγυρ γρεαγρα γέαρ-
χύιρεαέ α έαδαθ θαέ, αγυρ ιτ πόρι αν καιτεαθ θιμηγιε
α θειθεαθ να ή-υαιγλε αρτα γο θινικ, αγυρ ιτ θινικ α
θιολτι γο θαιτ ιαν, πυαιρ α θέιμποιρ ρυλτ έιγιν αθ
γεαρρ 'νά 'χέιλε.

Ιγτεαδ 'να πεαργ γαν ιρεαθ θυαιθ Mac Conglinne,
αιρ αν γεέαν δήγ, χόμι λυατ α'ρ νο γροιρ γέ τιξ θιέάιν.
Χρομ γέ αιρ γρόητ α θέανατ χόμι θαιτ λε θάθ.
θυινε αcu αιρ. Μά ςυιη, θα γεαρρ γο θαιθ αν γεαρ
γαν 'να γτάικιν άιρέιρ θ'ά ηαιθ λάιτρεαέ. θυιη θυινε
ειλε αιρ. Μά ςυιη, νο έάιηγ γέ αρ θιορ πεαργα 'να αν
χέαδο γεαρ. θα γεαρρ γο ηαθναρ γο λέιη, ιοηι ιρεαλ
αγυρ θαραλ, αγ φαιρε αιρ αν υιλε focal θ'ά θαθαθ θ
θέαλ θic Conglinne αγυρ αιρ αν υιλε ςορ θ'ά γευιρεαθ
γέ θέ, αγυρ θαθ θύηγε α θίοσ θαλ αcu θ'ά θάξαιλ θ
αθον τηιτεαθ αθάιν γάιρι 'νά μαι α θίοσ τηιτεαθ
ειλε ταθαίτε ορτα, ι θηρεό γο τβίοσ τειννεαρ
'να η-θηναιθεαέταιθ, αγυρ υιργε λε η-α ρυιλιθ, αγυρ
γαν ιοηα focal νο λαθαιρ. Τυγαναρ γο λέιη γυαρ έ
νο'ν γεαρ ιαραέτα, ηάρι έάιηγ ηιαθ ιγτεαδ ι η-αον
θυινεαέταιθ 'να ηαθναρ, cleafaiού θόμι γλιθ, φιλε χόμι
γυητα, θεαρητόιρ χόμι clirte, γεαρ γρόητ χόμι ρυλτηθαρ,
θαιτεδηρ χόμι θηριογθαρ, γρεαγρητόιρ χόμι ταραιθ χόμι
νο-θλαοιύτε.

Αη ball, πυαιρ α θί αν γρόητ ι λειτ ταοιού αγυρ να

naoime ag caint agus ag gáilimhde agus ag cuir riártóireachta Conglinne i gcuimhne ó'á céile, éainig Ríochán féin agus do lathair ré le Mac Conglinne.

“A m'ic Léigíninn,” ari teangeal, “tá mórán gróirteachta agat anuinn agus moilín ruit, agus i'f maitícheas é, ach níor éairítear meidír ná rúthácaí oírr-fa.”

“Agus cao fé neadra ónuit beit cónaí anuinn, a riú?” ari Mac Conglinne.

“An amhlaidh ná eol sunut, a m'ic Léigíninn,” ari Mac Conglinne, “an t-oile uacánadhfaidh ro atá ari an riú? Tá aileac, nó teastamh, ná uriocht níos éigint ná férionn a leigheas, iarríg 'na gaoile. Ní férionn coscónaíce a óróitín le n-íte ná le n-ól a éabhairt uó. Tá uairle ná Muhammán cheadaícta aige, a t'íarlaíodh a óróitín bhoi agus ríse éabhairt uó, agus, i nteangeolaíada aon a beit cheadaícta, tá náisiúin fuaingéalaíteachta aige óróibh moir ní férionan a níseal aon taorat ná an t-oíche a bhainte ué. Tá buairt agus bhrón oíche, a beit le riú ari fuilte Éireann aonair, agus a beit le ceardaí le n-a rílocht go neá, an t-oíche ari agus aon taorat a beit ari an riú agus nári férionan a óróitín le n-íte ná le n-ól a éabhairt uó. Ír cnuaidh aon cár é, a m'ic Léigíninn, agus i'f fé neadra óróimh-fa gaoi ruitimh ruitimh beit agam i gult ná i rúthácaí. Tá biaidh agus neoc agam 'ó fíolácaí uó ó éainig ré éigiam anfhor ari an gcuairtear seo, agus ní férionan mo thíceal a óróitín a éabhairt uó. Tá mo óúthairg fíomhára aige. Béit me férion agus mo tuisce beo bocht fáil a mbéidh aon éisaidh críochanaisce agus é ag imteachta uainn.”

“Cao a éabhairfá óróimh-fa, a riú?” ari Mac Conglinne, “ná gcuairtear coirte le n-a gaoile ónuit ó 'nocht go ná aon taoca ro amáireadh agus é óráinamh ari éuma nári baoingál sunut feairg a éur ari?”

“Coirte le n-a gaoile ari feadó éisítear li-uidhire fícieu!”

“Ταρι πού, μά τείρεσαι ορμή νί βέιτο ορτ σιολ. Και
α ταδαρρειρι τον μά ύεινιμ αν βεαρτ;” αιργα Mac
Conglinne.

“Ταῦθαρπανά φάινε οἱρι τοιτ ἀγυρ εαὸς θηεατηαὸς,”
αἱρα βιεάν.

“Ταῦτα,” οργα ψίχαν. “Σεαθαιρ σαοιρά θάν
αρ γαέ ερό σαοιας ὁ Σάρη γο Σορκαϊς. Μά ςυιρεαν τύ¹
σοργ λε γοιλε Σαταϊλ άρ γεαδό ςειτήρε ή-υαιρε φιέτο θέτιο
Σαταλ λειζήτε αγατ. Μά ραναν ρέ ςειτήρε ή-υαιρε
φιέτο γαν θιαό θέτιο νειρε λειρ αν ολε ατά αιη, ασυρ
θέτιο γνιομ̄ νέαντα αγατ-ρα ατά τειρίτε άρ λιαξταΐθ πα
η-έριεαν γο λειρ. Μά θέινεαν τύ αν γνιομ̄ γαν
ζεαθαιρ παρι ά νειριμ. Μά τειρεαν ορτ νί θέτιο
θλύπηρε θειρίτε πά σαιλτε λειρ. Μά θέινεαν τύ αν
γνιομ̄ ζεαθαιρ-ρε πά σαοιρέ θάνα. Μά τειρεαν ορτ
ιορραϊό Σαταλ ιαο.”

“Τά δο ματέ, α πίσ,” αρρα Μας Conglinne. “Οέαν-
φαν-ρα αν ̄βεαρτ. Αέ νι τόρι τον υειμήνε ̄βειτ ὁδαμ αρ-
μο έυαριφροαλ. Τά μβέαδό Σατάλ λειχήτε ̄βέαδ αν
Μυτώαιν δο λέιρι αρι να γτάριέαδιθ λε πεαρτ αέδαιρ ὁδυρ
πιρε ὁδυρ πόρι ̄βροιόνε. Νι ̄-οριη-ρα νά αρι το ̄δαοιρε
βάνα α ̄βέαδ υαοινε ὁδ συιτήνεαδι οηραν, αέ οητα φέιν
ὅδυρ αρι Σατάλ, ὁδυρ αρι αν ̄βριαργδαλτ α ̄βέαδ ράξαλτα
ὅδ γαέ αοινε. Βα ̄ζεαρη δο ̄βράζφαι πιρε ̄δαν ̄δαοιρε
ὅδυρ ̄βέαδ ρέ ̄ριαρι ὁδαμ ̄βειτ ̄δά λοργ.”

“Δειπνόντας οι πάντες τον είπαν οι μάρτυρες στην αγορά της Αθήνας: «Είσαι ο θεός των Αθηναίων, ο οποίος κατέβαστε στην γη».

“Seabhairt gád níó óisib rian, a mic Léiginn,” dírla Picán. Anraon do naidhg Mac Conglinne ari Picán na coinseall riu go léiri, agus do cheangal Picán é féin éin na gcoingeálach go léiri do cónaillionasó.

Um an taca 'na rai'b an meid riu neanta bi aimriug
vinnéir ann. Bi na h-uairle go leir ag cnuinniusgad i
streach an treomhra thoir, reomhra an bi, agus bi Caéal
ar an gcead sunine éadaí i gcead ann. Bi, mar ba ghnáit,
na h-uibla ar na feiciú, éin tuiginteach. Tug Caéal
aighdean ar na h-uiblaib, agus veiri an feana leabhar ná
tusg ré uainn o'á feirbítear ar leac-éill a bhrióige o'or-
gailear rai a rai'b ré ag rucraibh na n-uiball i gcead 'na
béal le n-a óa láim agus 'gá n-icé; agus an focheam
a bi aige 'á neanam le n-a óa cionán ag meilt agus ag
coigaint na n-uiball, do h-airiúisead é in iur dás aon pháirt
de'n riúig-geac. Bi an éan deacata go leir ag éigteadait
leir an meilt, atá ní leisgeadaí eadla o' aoinne aca
uiball a éin 'na béal féin.

Ói Mac Conglinne ann. Do ríodh ré ari feadáin tall ag éirteadacht leir an meilt. Ói ré ríodh tall do'n tréomhra ari aghaidh Caoilín anonn. I gceann tall do'n chomh riú ag fóchraim a théanamh le n-a béal féin, ag aitíriú ari an meilt a bhí ag Caoilín 'á théanamh ag cogairt na n-uball. Ag blearasctais, nó ag fárgcogairt, a chugan an reana leabhar ari an ríos a bhí ag Mac Conglinne ó'a théanamh. Ói an chuirteadacht a dhíriú, agus iad ag gáiliúche fé n-a n-anál, feuchaint caoí a théanraí Caoilín nuaír a thabhairfaidh ré fé nweairia áiltseoiríeadacht an fíor iarradachta. Níor chuir Caoilín aon truim i n-don cónaí ann. Ói oileadh rian fóchraim agá béal féin á' théanamh nár feadóidh ré aon fóchraim eile thabhairt ré nweairia. Ói cloicthí móri tall i gcuinneann an tréomhra, cloicthí go nweintí riaobhar a chuir ari airm léi. Cloicthí móri tórom ab ea ó i, agus ói roic caol ari chéann thí mar a béal ari innéónin. Oíneisigh Mac Conglinne agus ríún anonn é cùn na cloiche. Chuig ré leir i agus ríodh tórom rí aitíriú ria n-áit céaduana. Óuail ré an cloicthí ari a ghlúin chuirge agus ríomh ré an ceann caol thí 'na béal. Chomh ré ari a fiacla do meilt i gcoinnibh na cloiche, mar 'd éadó go raiibh ré 'gá cogairt. Seo mar aitheir an reana leabhar:—

“Ireath aonmúigíodh lucht eóluig agus reanóiriú agus leabhair Córcaighe, ná raiibh suna iarrtisigh ria suna, ná i gcomhgarbh an suna Lármhuic, nár aitíse fuaime a théa i gcoinnibh na cloiche, biond go raiibh an cloicthí ana fíleamhain.”

Tóig Caoilín a chéann agus o'feadh ré ari Mac Conglinne. Cómh luath agus ói a raiibh o'ubhairibh 'na béal fuaingíte aige do leabhair ré.

“Aitíun, a mic Léigíonn,” ari reirgean, “caidh o'imreisí oírt, ná caidh fé nweairia óuit beirt ari do meabhair?”

“Tá óa níodh ag cur oírt, a ríseas uafarál,” aifir

Mac Conglinne. "An céadú níó óisib," ari teigean, "Cáitál mac fionn-áluinn Finguime, árorthígs Mór-Leisce Moégla Nuaibhíat, óir is éorpaílaithe Éireann i n-aéilíu Chlainne Cúinn Céadúcaítear, feair do h-óirsponeadó ó Óis agus ar ó úsiliú, laois gaoth go-cinéalaísc u' eórgaonacht gníomhach Gleannanabhrac ó cinéil a chaoiódá, a olcarr liom-řa é ó'feirgint ag ite bia i n'aonair. Agus ar an tairná níó," ari teigean, "ná mbéadú daonine aonro inois ó úsúdaíb iarracha, ag tseáct éin acaimhíse nó aifge nó fadaír t'íarráid ari an rí, go noéanfaiosír ionsgnád ó eisimha bheiceifioirí m'ulcain-ře ag cónarraigítear le t'ulcain-ře."

"Iñ fíor!" ari Cáitál, agus ré uball do Mac Conglinne, agus le n-a línn rín do fáidí ré uó ná tairí t'ubhlaithe igrteáct 'na béal féin.

Do leat a béal agus a tháidí fúil ari an uile óuine ná' raih láitheádach nuaíri a chonacadaír Cáitál ag tseárait an uball rín do'n mac léigíonn. I gcaithfeadh na stáiri leat bhliaigean 'na raih an tseastamán i ngeille Cháitál, oileádach agus uball, ná aon bláth eile bia i tárta 'na láimh, níor rudaí ré leir gur éinig ré 'na béal féin é. Dári leó go léir, doibh éadctach an gníomh uó an t-uball rian a tseárait do'n cleasfaió.

Éinig Mac Conglinne an t-uball 'na béal, agus ba ná ghearrí an moill aip é meilt.

"Iñ feairí ó uball 'na aon uball amháin ria muilean ro," ari teigean.

Éinig Cáitál an tairná h-uball ag riuit fan an nílláir éinig. Bí an t-uball fan 'na béal agus ite ag Mac Conglinne ari leagadó na rúl.

"Uimíri na Tíreannóide!" ari Mac Conglinne. Bí 'fíor aige an uairim a bheic ag Cáitál do'n Chreideamh.

Ús ré an tairmád h-uball uó.

“Δεσποινί; λεαθαιρι αν τ-Σοιργέαλα, λε ή-υριατιν
νο Τιομνα Κρίορτ!” αργα Mac Conglinne.

Σαίτ Κατάλ ένιγε αν χεαχραπάδι υθάλλ.

“Δεύτης; λεαθαιρι Μασιφε; λε ή-υριατιν νο όεις
η-αιτεαντα να γεων ωλίζε.”

Τυγ Κατάλ αν κύιγμαδι υθάλλ νό.

“Δ τρί ραοι όό, νό α όο ρό έρι, ρην α γέ. Ταθαιρ
νόον αν γέμαδι χεανν,” αργα Mac Conglinne.

Σαίτ γέ υθάλλ ι η-υριέαρι ένιγε.

“Πα γεαστη νειτε α ταργαιρεαδι νο ο’ Όια αρι ταλάτι:
Δ ίντολνα, ε δηρειτ, α δαιρτε,” αρι.

Τυγ γέ υθάλλ νό.

“Οέτ μβιατι αν τ-Σοιργέαλα, ό ’ριαν α δίονι
γεόμπουιγε αδ γεινύμψαδι νο γίζ-θηειτε, α γύιρι γίζ-
θηειτιζ,” αργα Mac Conglinne.

Τυγ γέ υθάλλ νό.

“Παοι ηγράιο να δηλαταρι, ο’ρ τύ α γιαριαρ γηράιο να
ταλμάν.”

Οο γρασοιλ γέ υθάλλ ένιγε.

“Ιρ λεατ-ρα αν νεαχτιδιο γηράν, γηράν να δεατα γο, α
χορηαπαιδι αν κύιγε.”

Τυγ γέ υθάλλ νό.

“Διρεαδι να η-Αγροι πυαιρι α δί 1ύναρι ι η-εαγηνατ
ορέα.”

Τυγ γέ υθάλλ νό.

“Διρεαδι ιομλάν να η-Αγροι,” αργα Mac Cong-
linne.

Τυγ γέ υθάλλ νό.

“Δη τ-άιρεατι ατά υαροι ταρι γαδι διρεαδι,” αργα
Mac Conglinne, “Κρίορτ ορι σιονν να η-Αγροι!”

Οο λέιτ Κατάλ αδυρ ένιρ γέ δύιριτ αρ.

“Ο !” αρι γειρεαν, “υαρι δηληρια δι ιογγατιο γέ μέ
τειν γα νειρε !”

‘O roisg ré ari an reite agus do ríteall ré na h-uibhlá ari fuitio an uibhláir. ‘O súb a dhúnúig le feilid. ‘O rúsdáil rúil leir riail ‘na ceann i ntreo ná taobharfaidh reata da suíppre ari í. ‘O leat ari trúil eile gur óróis leat do gaoibh rí cónaí móir le h-uibh cílice, agus i ag rírialéadairnais le feilid. ‘Oimseisg ré ari annta do utá ari éadaoiri gaoitx agus éait ré é féin ‘na fuitio inti, agus le linn fuitio ná inti éasg ré a leitéal o’nnfáirteach ná féin gur círe ari níos-éeadach do léiri.

‘O líom Mac Conglinne ari annta láitheadach agus éait ré é féin ari an uibhláir ari agairt. Céadail amach.

“Úmhlúsíomh fuit, a mís,” ari feirfean, “do éor ari mo ghrádach! Ná cuimh do mallaítear oírt! Ná bain neamh níom!”

“Cao éisige óuit é théanamh, a mís Léigín? ” ari Mac Céadail.

“Óeipisg ariéirí iorúr mé féin agus tuisintíri. Córcaidh agus éisireadair a mallaítear ó cíosíthe oírt. Síneadh fé noeardha náomh é bheict ve thí-ádh oírt ari meáin geo théanamh.”

“Eipisg ari, a mís Léigín,” ari Mac Céadail, “a chéadair imhlusáid iibhláir, ná tibhá bhearr uóinn-ra mac Léigín a tharbhád bhealaítear ari.”

Innríean ari feaná leabhair cao é ari cíur ari uibhláusáid rian a bheict ag Mac Céadail ‘na bheal. Nuaíri a bhois ré ag imcheadach ari fuitio na dhuine ag lóig bhi, agus a bhras oibhláimh, agus a cláidíeadair fáradh cíosíthe órpeadach ‘na láimh clé aige, iir i n-imhlusáid iibhláir a gheisíeadach ré a óróitíon mion-árláin le n-icte. Táinig ré lá, i n-imhlusáid iibhláir, do tig mís Léigín a bhi ann. ‘O cuíreadach ari moí ariáin oír a cónáidair. Bí Mac Céadail ag icte ari ariáin. Bí ari mac Léigín ag Léigín a leabhair. Nuaíri a bhois leatanaítear leibhlúsíge o’iompráil le n-a méri, iir amlair a fineadh ré

amach a cheanadh agus ar an ionpairgheasach ré an billeógs le n-a cheanadhain.

“Náir b'urfad óuit, a m'ic léiginn,” aifigh Caoil, “do théar a fhliuchád agus ar an billeógs an ionpairéal leí ’ná bhfeidh ag ríneadh do cheanadhain amach ari an gcuimh fion?”

“Ní h-uird, a riúis,” aifigh a’n mac léiginn, “mairi níl oirheadh fhliuchára am’ béal agus do fhliuchfaidh mo théar. Táim feirgite, tímomuisigte ó’n ríogaisth ro a bion coitcheanta ag ghluaileadh amach go h-imreál an traoighair ag mairbhadh uadoine. Níl ionam aicthear a bheadó fumut o’fhabhra na builóige agus é fúigte le ceine agus le lusait agus le neartas, ’na chruárta chruairiú thíom. Níl bláthaire imé ná fáille ná feoila agam, ná aon bhráon thíos turaí a n-ólainn bolmac o’uirge leanún an lócháin; i n-treoiré go bfuilim gan lút gan neart gan fuinneamh; agus ari aon bhearrfa ari gacán níosnáir, an ríogaisth!”

“Úair bhearrfa,” aifigh Caoil, “aic ní bhéidh fion le riád aifír agat-rafá ná ag aoinne eile de o’ ghaillim beasca. An fáidh a bheadó-rafá beó ní h-iarrfáir aifír ari cléireadach tuil ari aon tríogaisth liom.”

Go dtí fion bhois ari cléireadach tuil ari gacán ríogaisth le riúis Éireanach ari aon feair eile, agus do bheann Caoil thíos ari uair fion é.

Chuir fion ré a bheannáacht riúis ari inniu, gan an áit a bhfeidh cosúilce gan fháilfír pion-ármáin do bheónarach ann.

Ba thairis an bheal ari Mac Conglinne an báidh fion a bhfeidh ag Caoil do macaib léiginn.

Caiatribol a naon.

“Δ ΡΙΣΣ υαραι λέπι σόπτασται,” αρρα Mac Conglinne, “ιαραιμ ορτ αρ υέτ το σόπταστα ρίοξα αγυρ αρ υέτ πα λέπτιστεαστα ιρ τυαλ ό όδοινιθ τυιτ, αιρζε θεαζ α έαθαιτ τουτ ραρι α η-ιμτιζεαν!”

“Κά θρυιλ βιέάν?” αρρα Κατάλ.

Το γλαούδασ ιρτεας αρ βιέάν.

“Τά αν πας λέιζινν την αγ λοργ αιρζε ορη, α βιέάν,” αρρα Κατάλ. “Νί φεανδηρ-ηρα οέ λέ πέιν, νό αν οεαρτ αν αιρζε έαθαιτ υό. Σαν νειριηρ-ηρε?”

“Ιρ οεαρτ ι έαθαιτ υό, α λίξ,” αρρα βιέάν.

Ιρ τεαν φοαλ ε γυρ “αρ γράτ α σέιλε α παιριν πα οδοινε.” Ιρ γνάτ, λε λέ-ιμτεαστ αιμηριη αγυρ το ηέιρ παρι α σίότεαρ γάστ λεό, γο θρόγρατο πόρα λίριζτε 1 ηγαδε τρεαθέαρ οδοινε α θίον γο-θέαρας αγυρ ύμαλ το θλίγτιθ. Ιρ μινις γο πειόν πα πόρ ταν πίορ τηριερε ’νά πειόν πα πολίζτε πέιν. 1 η-αισε πα πολίζτε ιρεαδ φάρατο πα πόρα, αγυρ ιρ μινις γυρ θέ απ πόρ α έυζων ηεαρτ υό’ν θλίξ. Βί α λάν πόρ νε’ν τρόπιο ταν 1 η-έιρινν φασό πυαρι α δί αρι πολίζτε πέιν αγοινν. Όεαθηρόσασ αν γρέαλ γυρ αρ πόρ νιοθ ταν ατά τράστ αηρο 1 οταοθ πα η-αιρζεασα το α θίοσ αγ Mac Conglinne ’ά ιαραιό. Γασ δων υαρι α θίτεαρ έυν ε χροέασ δ’ιαρι τέ αιρζε. Γασ δων υαρι α θ’ιαρ τέ αιρζε τοθ’ έιγεαν αν αιρζε έαθαιτ υό. Σίότεαρ αρ ταν γυρ θέ α σεαρτ, το ηέιρ πόιρ πα τίρε, αν αιρζε θ’φάργαιλ. Μυρα πειόν γυρ θέ την πόρ πα τίρε αν υαρι την ή έυιμπνεός’ αν γρέαλαισε 1 η-αον έοη αρι α λειτέριο νε ψυν, αγυρ ή ί λύξα ’νά παρι α έυιγρεασ πα οδοινε γο

F

Πυδαιρ α λειγιο cuio ο' ἄρι γσολάιρι an γέαλ ανοιρ τεισθεαν γέ τα μυιλεαν οριτα.

Τά γο οὐραές, α γρολάιρε. Νά βιοό αον ιονγναού
οητ τε 'ξά γάρ οεατ πάσι πυιντιρι πα ή-έιρεαν α θί^η
γαν έιαλλ αν υαιρι γιν αέ δυρι τυρα ατά γαν τυιγνιτ
ανοιρ. Όι πόρ διηιγέτε ρα τιρι ρεο, αγυρ έαλλ i Σαρανα,
τά γυιμ ολιαχαντα ό γιν ανη. Τά αν πόρ βεό βορβ,
έαλλ ρα θεριαίνε φόρ. Όο πέιρι αν πόιρ γιν, νά μβείνη
αγ γαθάλι αν θόταιρι αρι το γυατιπνεαρ, γαν αον έυρι
ιγτεαέ πά αμαδέ αγαμι 'ά θέανατι αρι αοινη βεό, αγυρ
γο ουιοεφαύ ραρκαι γυαρ έυγαμ αγυρ γο γατέφεαό τέ
ρειλε ιωιη αν νά γύιλ οημ, γαν έυρι γαν άθεαρ, θέαδ
οημ γεαρατι i λόρι ράιικε αγυρ ααοι έαθαιτ νο'η ραρ-
και γιν αρι φλέαρι α έυρι τρέ μ'έροισύε! Καν νειριηρ
λειρ γιν, α γρολάιρε? Κέ 'cu ιη τού α έιαλλ ατά γα
πόρ γαν πόρα πόρ υύ α έυγ γο Μας Conglinne ααοι αρι

aiर्जे ó'iaरdaiō रारि अ' श्वरोच्चराई ए, असुर अर अन आिर्जে द्युर
। न-आिरिंग्ते त्यो फेिन ले चेअंगलाई चुपाओ? त्या उतागदाओ
Mac Conglinne अर अन राओळ रो आिरि, असुर त्यो भ्रेइ-
फेिदू फेि अन नोर रो ना श्वोंगलान्न ओंग्हा, दास ए अन त्यो
। य नोिच लेआ आ भेदाओ अि चिल्ल ना ह-आिपरिये रेओ?

नोर अना चािर्बेआ॒ अब एाओ अन नोर न्यो ना ह-आिर्जे.
। त्या द्युरिन्ने आ उेअंग्राई कार द्यो च्चिराई येि फेियोरि द्युरिन्ने
। उदोराओ रा न-आिग्कोिरि. येि माई अन युस अन युज्ञेआ॒ चुन
। ना ह-आिग्कोिरि रान द्यो फेिद्याई. नुदारि िारदाओ अन चिमे
। अ आिर्जे, येि युस एिे उेअंग्राओ अन आिर्जे उेअंग्राओ यि
। युज्ञेआ॒. ब'फेियोरि द्युरि प्यानिस आ उेअंग्राओ यि नीोर प्यो 'ना
। युज्ञेआ॒. त्या न-आिर्ति अ आिर्जे चेआ॒ ब'फेियोरि द्युरि प्यानिस
। आ भाबर्फाओ यि अन फेियोरि चुन रोल्याइ असुर त्यो राओळाओ
। अ नेाम्चियोन्टाओ ओ'न श्वरोि॒.

। येि 'य द्योमान ए, बि अन नोर अन, असुर द्यो द्युिग अर
। फेियोरेआ॒ आ चािर्बे. असुर चािर्बेआ॒ अन र्ग्येआ॒ रो त्यो
। याई अन नोर अना उािंग्हेआ॒, चोि॒ उािंग्हेआ॒ रान ना याई
। अि चुमार अन युज्ञ फेिन अन नोर द्यो भ्रियोराओ.

। चािर्बेआ॒ अन र्ग्येआ॒ लेिर त्यो याई नेआ॒ त्यो'न चिमे
। अ आिर्जे ó'iaरdaiō नुदारि आ सुर्फाई र्योन्होर अर बा लुक्षा
। 'ना ए च्चोडाओ. नि ले च्चोडाओ आ बि Mac Conglinne नुदारि
। िारि फेि अन आिर्जे अि चाचाल, आ॒ ले द्यिबिय.

। "चाचाल आिर्जे भेदग द्योम," अि फेियोरेआ॒, "रारि आ
। न-आिग्कोिर॒." नि द्युन्दारित अन युज्ञ लेिर श्वानाओ अर आ
। याडार्च, त्यारि आ उेअंग्राओ फेि त्या त्यो ना भेदाओ भ्रियिं ना
। फेियोरि ले न-आ चाई. नि ह-एाओ, आ॒ बि अन र्ग्येआ॒ चोि॒
। द्यान, चोि॒ उताभाबर्चाओ रान द्युरि अन युज्ञ फ्योर अि
। फ्योंगान चुन अन र्ग्येआ॒ आ चुरि 'ना चोि॒ द्याय्ले. बि 'फ्योर अ
। फ्योंगान त्यो याई युस एि॒ अि आिर्जे अि Mac Conglinne
। नारि द्युिग द्योि॒ एि॒. बि 'फ्योर आिर्जे त्यो नुन्दारित अन
। च्चेआ॒ द्यो श्वान्योरेआ॒ फेि फेिद्याई अि अन युज्ञ फान्माई
। त्यान भिल्ल द्यान द्योरि अि फेिद्याई लै॒ असुर ओि॒. नीोर च्चेआ॒
। फेि द्युरि ब'फेियोरि ए उेअंग्राम. आ॒ बि अन चुवोदाच्चा त्यो लेिर

Δις φευχάιντ αρι Κατάλ ας ταῦδαιρτ πα π-υδαλλ νο'ν
χλεαργατώε, αδυρ πυρα πθέασθα δο θρεασανδρι απ πέιο
την πι ό χρειοφιοίρ δο θρέασθαί α χυρ φευχάιντ αρι Κατάλ
έ θέανατθ. Βί ριέάν αδυρ απ χυιοεαέτα ολλατθ αρι ασο
ηυσ α χρειοεαθμαίντ πυδαιρ α χονασανδρι απ πέιο την.
Ο'ά θηριός την, χόμι λυατ αδυρ σ'ιαρ Κατάλ κόπατηλε
βιέάνιν 1 υταούθ πα h-αιγε α βί ας απ πας λέιτζινν 'ά
ιαραιό, υύθαιρτ ριέάν λάιτηρεας απ αιγε εταῦδαιρτ νό.

“Ταῦδαιρροή,” αρρα Κατάλ. “Καο ί απ αιγε ατά
υδαιτ?”

“Σαρ α π-ιηηρεασ απ αιγε, α πιέ,” αρρα Mac Cong-
linne, “καιτηρεασ υειμηνε ράξαιλ αιρ δο θραξαο ί.”

“Σεαῦδαιη,” αρρα Κατάλ. “Καο έ απ υειμηνε ατά
υδαιτ?”

“Απ υειμηνε ιρ φεαρη ρέασθα δο θειτ ας υυινε;
δο θηιατθαρ ριατα απη,” αρρα Mac Conglinne.

“Μο θηιατθαρ ριατα απη υυιτ δο θραιτζιρ απ αιγε.
Καο 'τά υδαιτ?” αρρα Κατάλ.

“Ο'ειριός τοιημεαργ αρέιη,” αρρα Mac Conglinne,
“ινιρ πέ φειο αδυρ πυιητηρ Σοριαίγε, αδυρ χυιρεασθαρ
δο λέιρι α παλλαέτ οηη, αδυρ τηνέ φέ πυεαρα όομ απ
ηυσ το α υέινεαρ αηρο αποιρ οητ-ρα. Νι'λ αέ ασο πιό
απάιν α ράοργατο μέ ό'ν παλλαέτ την α χυιρ πυιητηρ
Σοριαίγε οηη. Νι'λ αέ ασο υυινε απάιν αρι θιέ
ο'ρέασθαρ απ πιό την α υέανατθ υομ. Ιρ τυρα απ
τ-ασο υυινε απάιν την, α πιέ, αδυρ ιρε πιό ατά αδατ λε
υέανατθ υομ 'νά τριοργαδο ασο οιόče απάιν λιομ χυι
Ωέ, αδυρ τηνί απ αιγε ατά αδατ 'ά ιαραιό οηη, α πιέ.”

“Τριοργαδο ασο οιόče απάιν υυιτ!” αρρα Κατάλ.
“Διηιύ, α πις λέιτζινν, ταοι'ν τύ αρι ζυιλε! Κουρ
ρέασθα λειτέιο την σ' αιγε 'ιαραιό οηη! Ιαρ ηυσ
έιγιν ειλε. Ιαρ ασο ηυσ ειλε ιρ παιτζ λεατ.”

“Νι υέανθαρ ασο ηυσ ειλε ασο ταιηθε ύομ, α πιέ.

Νί Έδωρηφασ δον πιό ειλε τέ ο'ν μαλλαστ α συμφεασ 1
Σεοραισ ορμ, αέ πισ Καιριλ νο θέαναστη τροφδασ δον
οιόσε λιον όντ Όε."

"Ιαρ ηντ είγιν ειλε, α πισ λέιζινη," αγρα Κατάλ.
“Βό α' γαέ λιορ τα Μυταίν νυιτ, αγυρ υινγε ν'όρ αρ
γαέ τις, αγυρ θητας αρ γαέ κιλ, αγυρ παορ 'γά μβαλ-
ιυξασ θυιτ, αγυρ οεασ ρυιότε όντ ιειδ νυιτ αμ'
χιιθρεαν φέιν αν Έδωρ α θειό δη βαίλιυξασ θ'ά θέαναστ.
Αγυρ ναρι πο θεθρού!" αγρα Κατάλ, "νά μβέασ ορμ
γαιόθρεαρ πα Μυταίν γο λέιρι α ταθαιριτ νυιτ, άφεαρη
λιον ε θέαναστ 'πά θειέ δον οιόσε απάδιν γαν ιειδ."

"Ταρ πο θεθρού," αγρα Mac Conglinne, "νά
υταγέα θομ α θειού 1 λεατ Ποργα Νυαόσατ νί γλασφαινη
έ. Μαρ νί θέανηφασ ίε δον θειότη ταιριθε θομ. Νι'λ
αέ αν τ-ασον πιό απάδιν α θέανηφασ ταιριθε θομ, τυρα
νο θέαναστη τροφδασ δον οιόσε λιον όντ Όε. Τά νο
θηιαταρι φλαέα αγαμ χιιγε την, αγυρ νί φεισιρ νο πισ
Καιριλ α θηιαταρι φλαέα νο θηιρεασ. Αέ γαν γαν ο'
άιρεασ 1 η-ασον χορ, α άρινδαιτσιύισ αγυρ α πισ-φέιν-
ηιόθε Εορρα, τά γο αγαμ λε ή-ινηριντ νυιτ. Νι'λ ρυιη
αγαμ 1 γαιόθρεαρ αν τραοξάιλ γεο. Νι'λ μο πιαν αέ 1
νεαστ, αγυρ 1 η-εαγνα αγυρ ιηρ να γνόχαιδ α φεόλαν αν
νυιηε αρι λεαρ α απαμα, αγυρ φόρ τά π'αναμ ναμαντα,
αγυρ ηαξασ γο ή-ιφιεαν γαν εριέ γαν φόριεαν πυρα
πνεινηρ-γε, α πισ Καιριλ, μέ Έδωρασ ο'ν μαλλαστ γο α
ειιρι πυιητηρι Σεοραισ ορμ!"

"Σεαθαιρι αν αιγε," αγρα Κατάλ, "ό τά αν γιέαλ
έόπι εριασιό την. Αέ τά ασον ηντ απάδιν θειόπηγέας.
Νίοι τυγασθηασ, αγυρ νί ταθαιρηφαρ γο θεό, αιγε ιη
θεασαρια ταθαιριτ 'πά αν αιγε την ατά ιαρέα αγασ-γα
ορμ-γα, α πισ λέιζινη."

"Ο έριοιρ Κατάλ αν οιόσε την, αγυρ νο έριοιρ
Mac Conglinne φέιν, αγυρ χιιρ ίε φευχαιντ αρι αν υιλε

ónuine a bhi i nteig Bricéain an oíche rín an tionscadáil céadna n-éanamh. Níor lasmálaod aon bláthair bhi i n-áon éori i gceasach go dtí. Níor leig Mac Conglinne aon bláthair bhi i gceasach ann. Níor gád ór ruinnt tionscadalóireachtaí ari fén é bun an bhi a chomhaid amach. Do leat an tionscadal ari fuithe na curioeacáit go léir do phaid an tionscadal. Bhi a leithead rín o'iongnaidh oíche go léir, agus a leithead rín o'áthair oíche, níor fán aon dhuil i mbiaidh ag aoinne asu. Níor phearradh ari go phaid an ónuine rín beo o'fearfach a chur feuchaint ari. Cásal fánmhaist oíche gan biaodh. Nuaír a fuaarradh ari go phaid an clearrfaióise iarrachta go tair éig a chur feuchaint ari é n-éanamh, táinig a leithead rín o'uairim asu do'n clearrfaióise go pháradh ari go léir ollamh ari pé linn a n-éarfaradh ré leó a n-éanamh. Dá n-abhráidh ré leó tionscadáil n-éanamh go ceann geastaíthe n-éanfaraidír é. Aic, i nteig ná bheadh aon bhaoghal go dtioscfach aon biaodh i gceasach, do dhún Mac Conglinne fén an tionscadal, agus fín ré i nteig a bhi i leat taoibh an doras, i nteig nár b'fearaigh o'áoinne an doras o'ionscadail a gan fiosrú do.

Διαδέιπλη η οιστός τον είπε γέρων αν τις,
Πισάν μας Μαοίλε Φίννε.

"Cao ñuigé ñuit eirigé cón moč, a ní??" aifre Mac Conglinne.

“Cumh bíd a éas i náriéid na ghlórdaibh reo,” dírla
Bíláin, “agus go teinmhní ní h-anoirí ír ceadair a bheis ‘fá
údánasam’ rian. Ba éirte an biaibh bheis ollamh ó inoí.

“Bíos ó fionóne agat, a ní Ís,” aithí Mac Conglinne.
“Tá an oíoché caitte agusainn go léirí ag uéanamh tliof-
gáidí. Nuair a caitear oíoché ag uéanamh tliofgáidí,
feanamóin an céad riud iur ceannas a théanamh ari mairiún.”

Oímhíos Picáin a choilaó dairír, agus roinnt Mac Congálinne faoi h-éigseachas.

Is ór tártaing aon eiríte. T' eiríte Mac Conglinne aonfhan agus r' oírtail ré an soisear. Do níos ré a láimhe agus a díláib, agus éus ré a fáilteair leir ar a mala leabhar, agus do ériuinnis ré a riabhadh de tháinig r' a tig agus élimet ré ari fheanamóna a chabhairt uait. Ói ré cónaí páistí é cùn na fheanamóna agus b' i ré cùn na gcleas. Seo mairi aonair an fheana leabhar:—

“Ireabhadh aonfhanisgo lúct fheanachair agus fheanamóna agus leabhair. Cúirtainge ná riabhadh aonfhan lámhfeadach, o'uaigil ná o'íreas, ag eirtseadach leir an fheanamóna a éus an mac Léiginn uait, nári fíl trí fhearrá uedóir an fhoir a b' i an fheanamóna ari fiumbal.”

Níosair a b' i an fheanamóna crioíochtainge do téineadh úrnuisigthe bheagánach, fada; úrnuisigthe do'n riú, ’gá iaraiat' ari. Óid fadócháil fada chabhairt do agus an riabhadh do éusri ari an Muirí an ari feadach a hólme; úrnuisigthe ari fion na gceanníoch, ’gá iaraiat' ari. Óid an talamh a óránaomhá torfhamail; úrnuisigthe ari fion na nuaoinne, ’gá iaraiat' ari. Óid iad do éusri ari a leas i dtaoibh annamh agus éusírr; úrnuisigthe ari fion na cùise go léir, ’gá iaraiat' ari. Óid riúc agus coirtear do éusri ameadrus na nuaoinne ra bhaile, agus coirtear do éusri le gáidh na h-ainmíle iaraiat' a bhealb' ari. Doen éusri i gceadach a óránaomh oiféad. Do téineadh gáidh doen tigheagair úrnuisigthe, mairi riú, mairi b' a fionntach a óránaomh i nuaidh gáidh fheanamóna.

Níosair a b' i an fheanamóna agus na h-úrnuisigthe crioíochtainge éuait Mac Conglinne é cùn cainte leir an riú. O'úrluisig ré do'n riú, agus aonfhan do leabhair ré:—

“Tánaig, a riú,” ari fheiran, “é cùn Ústáidheadair a fionntach leat mair geall ari an ngníonin móri a óréinig dom ariéir agus é cùn a fiafharaidh conur aicéadar aonfhan inoisin.”

"Dáir tu óthadh," aifigh Catail, "ní ghabhfaidh giamh níor meafar, agus ní bheitheadh go bhráct."

"Ig ió bheag an ionsgnád tú bheithe go h-olc, a riú," aifigh Mac Conglinne. "Tá neamhainn iarrtagh aodh' gaoile le torthaí leasach bhliadánach aonair agus é ag tóinéanamh an uile fiaclaíochta ón tionscal, a' milleadh agus a' mhaibhseadh ar gnád aon tionscal cuma. Ig ió bheag an ionsgnád, a riú, agus ríseal a bheithe go h-olc agat. Ach feuár, a riú. Seo iarsu atá ionsgnáití go leor. I n-ainmtheoirí an neamhainn atá iarrtagh aodh' gaoile oíche gáin biaidh éinne bocht gáin áiltíos táiliú mireann do fiaoraíodh ó ón tionscal. Ba mórí an gníomh é. Ba ríosga an gníomh é. Ach do théinig é, a riú. Agus feuár. I gcaitheamh na tráth leasach bhliadánach níor théinig oibreann an méid rín do riú Cailín!"

"Cao é an fuaidhre é seo aonair fút, a mhaic Léiginn? Ná caidhme go bhrisilí?" aifigh Catail.

"An gníomh a théinig, a riú, ari tháiné le tuisne cónimh fuaidhre leiomh-ra ba cónair go nuaonfar é ari tháiné le tuisne cónair ríosga le riú Cailín, agus ari tháiné leis an Mumhan, agus ari tháiné le h-Éirinn go leor. Téin an gníomh uafar, a riú. Do chroisigh ariéir ari mo fion-ra. Chroisigh ariéir agus cróisighfeam go leor i n-donfheadach leat, 'Sá' iaraiadó ari. Óna cabhair a chabhairt tuisne agus tú chabhairt fiaorí ó'n nuaonc níos atá ag imirt oireann, a' milleadh féin agus a' milleadh do ríseadachta agus a' milleadh do tháinéadach."

"Ná h-abhair é, a mhaic Léiginn, ná h-abhair é!" aifigh Catail. "Bí an oíche ariéir tianan, ach ba fheadach tóineadh an oíche ariéir."

"Ná h-abhair-re rín, a riú." aifigh Mac Conglinne, "Ach tóin an iarsu i'g gnád le riú Cailín a théanamh."

"Cao é an iarsu é rín?" aifigh Catail.

“Ιρέ αν γνίομ̄ calma ιρ γνάτ λε πίσ Καιρίλ α θέανατήν αδυρ̄ νί ή-έ αν γνίομ̄ μεαττά,” αρρα Mac Conglinne. “Τροιζείρι αν οιόče ρεο όυν Θέ, α πίσ,” αρ̄ ρειρεαν. “Ο’δ̄ πέριο αν φυλανγ̄ ιρεαδ̄ ιρ πό αν καλματ̄. Αδυρ̄ β’ φέιτοιρ̄ γο οταθαρραδ̄ Θία αν θυαδ̄ όυιτ αρ̄ αν παπάιο ρεο ατά αγ̄ θέανατήν αν τοιρπιγ̄ γο λέιρι ορ̄. Κατ̄ εριούδα ι π-αξαιό θο παπάιο ιρεαδ̄ αν τροιζαδ̄ ρο α θέαντραιρ̄ αποέτ. Νίορ̄ αιριζεαρ̄ πιασ̄ ρόρ̄ γυρ̄ ήταον πίσ Καιρίλ ό έατ̄ α έαθαιρ̄ θο παπάιο, ρέ πεαρ̄ς α θέαδ̄ τα παπάιο πά ρέ εριαδ̄ταν α θέαδ̄ τα έατ̄. Ήυαιρ̄ α ζειθεαδ̄ ρέ αν θυαδ̄ τα έατ̄ νί θιού συιήνηε αιγ̄ αν γερμαδ̄ταν.”

Ο’φευά Κατάλ αρ̄ Mac Conglinne.

“Ιρ ιοηγανταάς αν θυινε τύ !” αρ̄ ρειρεαν. “Ιρ φίορ̄ θο έαιντ. Ήυαιρ̄ α ζειθεαρ̄ αν θυαδ̄ νί θιον συιήνηε αρ̄ εριαδ̄ταν αν έατ̄. Μά έροιζιμ αν οιόče ρεο ιρ νόιδ̄ λιομ̄ γυρ̄ β’έ πο θάρ̄ α έιοεραιό θέ.”

“Ιρ πινικ α έυδαιρ̄ αξαιό αρ̄ αν πθάρ̄, α πίσ,” αρρα Mac Conglinne, “αδυρ̄ νίορ̄ αιριζεαρ̄ πιασ̄ γυρ̄ θέινηερ̄ θέ αδ̄ πεαθηνίό.”

“Τά αγατ, α πινικ λέιζιν !” αρρα Κατάλ. “Τά αν ε-οεραιρ̄ α’π̄ γτολλαδ̄ αδυρ̄ α’π̄ γτριασαδ̄ ιρτιές ιοναμ, αδ̄ θιού αιγ̄ε. Φυιλινγεόćαιμιό ε.”

CAIBIOTOL Α ΤΕΙC.

ΤΟ έροιγδ Κατάλ αν οιόσε γιν, αγυρ ςο έροιγδ α τεαξίας αγυρ τεαξίας βιέάνη, αγυρ Μας Conglinne ρέιν, αγυρ αν υιλε όωνης ο'ά παιδί ρα ωύν. Όο ωύν Μας Conglinne αν τις ρέ μαρ α όειν ρέ αν οιόσε πιοιάν ρέ ε, αγυρ ςο λιγκ ρέ ρέιν ρα τις αγ υηραιν αν νορυιήρ 1 υτηρεό πάρι ρέασ αοινης υιλ αμαδί πά τεαέτι ρέαέτι 1 γασιτεαόη πά h-οιόσε, αγυρ πά παιδί αον θαοξάλ χο υταθαρφάι θιαό πά νεού ρέαέτι ρα τις α γαν ριορ ωό.

Πυαιρ α ρυαιρ βιέάν αγυρ α παιδί λάιτρεας χο παιδί Κατάλ αγ ρέαναρ αν τριογδαίο αν ταρηα h-οιόσε ιρ θεας 'πά χο παιδί ρόρη εαξία αγ τεαέτι ορέα πιοιμηρ αν θρεαρ ιαραέτα. Βίοναρ αγ ραιρε αρι αν υιλ ρέηρ α ρέιρεασ ρέ ωέ, αγυρ αον όρυνξασ α ρέγασ ρέ υαιρ όεινινιήρ ρυσ αιρ λάιτρεας χαν α ριαρηαίγε νέ κασ ρέιρε ε. Βίοναρ 1 γαρ αιρε γαρ ρέιρε ρέανραινιήρ ρυσ αιρ 'πά μαρ α ρέανραινιήρ αρι Κατάλ ρέιν.

Ο'ειριγδ Μας Conglinne 1 πνειρε πά h-οιόσε αγυρ ρέλαοις ρέ αρι βιέάν.

“Δη θρυιλ βιέάν 'πά ρουλασ ?” αρι ρειρεαν.

“Δηm βηιατέρη, α mīc λειγίνη, πά ρυιλ,” αρρα βιέάν-“nīl αον ρόνν cooleta αριμ. Δη ραισ α θέιο Κατάλ μαρ ατά ρέ νι ρέιριη ςο βιέάν cooleta ρέαναρ. Δη ραισ α θέιο Κατάλ μαρ ατά ρέ νι ρέανρα-ρα cooleta πά ρυαν, ροιλθρεαρ πά ρυαιρισεαρ, γεαν πά γάιρε, α mīc λειγίνη.”

“Ειριγδ, α πίσ,” αρρα Μας Conglinne, “αγυρ ταθαιρι ρέγασ αεατραπάσ ραγύηη αγυρ αεατραπάσ

πάιητρέόλα αγυρ σεατριαμάθ τωιτ, τε'ν φεόίλ ιρ φεαρρι ατά ρα τύν αγατ. Αγυρ ταῦδαιρ ծιζαμ παιντ μεαλα 'να էριατριαί, αγυρ παιντ թալան, թալան Տարառած, αρ թլատ արյցιօ չիլ. Αγυρ ταῦδαιρ ծιζαμ ծειτρε եւդրա բառ, ցլան, ցեալ, բինցւլլ."

‘Ο τιզαծ ծιզε αν φεόίλ, αγυρ αν թիլ, αγυρ αν թալան αρ առ մեր արյցիօ, αγυր ոա ծειτրե եւդրա. ‘Ο τιզած ծιզε ոիօ մօ տε'ν φεόίլ 'նա տար ա ՞'ιար թէ. ‘Ո' մէնէց թէ աղրան, αγυր ոա ցո լեր աց բարիք ար, αγυր յօշրսից թէ թրալա մօր թեօլա ար ցած եր տը ոա ծեιտրե եւդրան. Աղրան ոօ ծար թէ արրն նրեաց ցեալ Լին-էանաց սիմե ացυր հատա լեան անսար ար տուլլած ան ծիռ ար թէն. Աղրան ո' անսից թէ տեւու նրեաց ո' խսոն-րեօից էլրմ, տեւու ոոր ցո լաւ ծեιտրե ոօլրիք տեւէ ցեալա սիրէ, ցան տեատած ոա սեօ ոա դրիեածա աց տեած արտա, աւ թուր ցլան ացυր տեար. Ծար թէ եր, αցυր ա թրալա թեօլա օր, ար ճշած ցած ոօլրիք տը ոա ծեιտրե ոօլրիթ րին, αցυր առ բար ա ՞ն առ ֆեօն ո' ձ ոորտած ՞ն թէ աց լսաւ օ եր, ՚չա ցօրգած, αցυր աց սիմլէ ոա մեալա ացυր առ թրալան տε'ն φεόիլ, αցυր աց տաῦ-δարտ ան սիլ յաջար ալիւածար ու ուրեօ ցո ոունարած առ լորտած թա ծեարտ. ‘Ո' են թէ առ ցոն օոմ տաւ թան ոոր էստ էստ տալիս օիրեաս տէ բնցլած ոա թրալա թեօլա թան “ացυր նաւրած զրտէր սուննէ, աւ թէ բնցլած ա ՞ն յուռա ցսի յրտած ՚ո-ա լար թէն ա ծսած թէ.” Տին տար ածեր առ յեռա լեանդր.

Խսայ ա ՞ն առ ֆեօն օլլամ լե տօցանտ օ' ու տեւու ոօ լանդար Մաց Կոնցլիննե —

“Τέανα ացυր լունեածա նօմ!” ար յերշառ.

‘Ο τιզած ծιզե ոա; օիրեաս տէանրածա ացυր թանիրած ացυր էւանցալուծած բուծած.

‘Ես Մաց Կոնցլիննե սօզար ոօ քիչան. ‘Ո' քսէ քիչան ՚ոա էմպալ. ՚Եալից ոա բիր եա էրելիք ար առ ոա

teaghlach, teaghlach phríocáin agus teaghlach Chácail. Cuaidhír i gceadach moí a riabhadh an rísd. Bí féidir i nuaire aon anamh leir an oclaiomh, nó geall leir. Bí an neart iméigthe ar. Do ruisgeadh aíriú agus ceangalaudar é de chaoibh an tighe leir na téadaibh agus leir na glaibhealbha. Níor é cùirí féidir 'na gcoinniúin ruinnt. Bí féidir níos lag. Nuair a bí féidir ceangailte acu éainig Mac Conglinne 'na nuaideach, agus níor fág féidir ceangal gian tártáil ná ríndíomh gian feuchaint, agus bí féidir camall moit, le bacsánaibh agus le coipánaibh agus le vingtibh, ag cur gacáid ceangail agus gacáid ríndíomh ó thaoighál ríngibh.

Nuair a bí an meáin ríin téanach aige agus a díngne gártach ná riabhadh aon thaoighál go bhféadfach Caoil sear ná láimh leir do ríngibh ó rína ceangalaibh a bí aí, pé coir a chéadharfach féidir ó ór féin, ná pé unpháirt a théanachd féidir, ná pé buile feirgise éisearfach aí, éainig féidir agus do ríngibh leir i gceadach na bealaí agus an feoirí oiféad, agus cùirí féidir thóir iad a n-aice Chácail.

Do labhairt féidir le ríngibh a bí ann agus ríndíomh féidir leir fánpháirt aíriú an tseanach amuisc de'n doirmhí i tseanach go bhféadfach glaoibh aíriú ná mbéadach aon uadairbheathach báir ag teastach aíriú an rísd.

Nuair a chonaic Caoil an feoirí, agus nuair a cuaidhí a balairt faoi, d'fheirgí an buile oscailte i gceann 'na gcoille. Ólair féidir círpla únpháirt aír féin, ach ní riabhadh aon mairt ó ann. Bí na ceangalaíochtaí níos óráinsean. D'fhan féidir ríocair. Ceap féidir, níos nári b' ionsgnach, gur b' aonairí a bí an mac léiginn chun na feoibh éadairt le n-íche ó ó láimh. Do fhiúg Mac Conglinne le h-áirí an tháinig. Ólair féidir a ríomh aír a chriomh. B'é gnáir ná h-áitíreacht ríin, nuair a céileóideas sunine chun vinnéir go tig sunine eile, go mbíos a ríomh féin ag gacáid aoninne. Díreach moí i gcuádach aonairí go mbíos a phíora féin ag gacáid

doinne. Órain Mac Conglinne a gúian ar a ériof. Óo ghearrí ré gheim ne'n feóil ne'n phíora ba gíorriú ó. Óo éum ré an gheim feóla ta mhl a bí ar an mbóra. Óo fín ré an gheim feóla cun béal Cáitail. Óo leat Cáitil a béal. Le n-a linn fín do fíor Mac Conglinne éisigse an gheim feóla agus éisig ré 'n-a béal féin é agus t'ic ré é, agus é féin agus Cáitil ag feucaint iorú an tá fúil ar a céile.

“Bhrútar! bhrútar, agus tathair túninn an biaó, a mhc léiginn!” aifigh Cáitil.

“Seanfar, a mhc,” aifigh Mac Conglinne.

Seairí ré anuasg gheim eile ne'n feóil agus óeín ré an ríuo céasna. Éisig ré an gheim cun béal Cáitail, agus anfhan do fíor ré éisig é agus éisig ré 'n-a béal féin é, agus éisig ré ar a fuaimeadair é agus é agus éisig é agus éisig Cáitil, agus an tá fúil i riocáit léimte amach a' ceann Cáitail le h-dairc agus le buile oscrait.

Comáin Mac Conglinne leig ar an gcumha rian ag ite, agus ag cur go dícheamha cun béal Cáitail rian a gcuimhealó ré 'n-a béal féin é.

“Cao é an fáid a céadán tú leanúnait ne'n cleas rian, a mhc léiginn?” aifigh Cáitil.

“Ní leanfar thá, a mhc,” aifigh Mac Conglinne, “a叱 go utí go mbéirí an méir gao feóla itte agam. Níl aon teóra le n-a bfuil o'feóil thairic itte agat-fa le biaidháin é. An méir atá anro aonair tá ré beag mo óróití agam féin, agus iŋ mire a ó'iordáin é, agus ní leanfar thá 'biaó ó bheálaidh' sunta-re.”

Óo báir Cáitil agus do béis ré. Óo gílaiois ré ar an tuisneach a bí amuisc, agus túnbaírt ré leó teadait agus ar mac léiginn gao éisgaing air a raibh aonair agus é éisig cun báir. Níor leigeadar oíche, ámáit, gur aithíseadair é.

“ ‘Σεαύ, α μίσ,’” άρρα Mac Conglinne, “αν ράιο α θέριό μέ αγ iče na feóla το τά τέ κόμ παιάν αγαίνη γαν θείετ σίοπταοιν. Όο ταιρβεάναδό αιρλίνης ιοηδαντας σόμ-τα αρέιρ. Αιριζιμ γυρι φεαρι ανα έυιργιονας τυρα όυν θηίσε αιρλίνης νο θρειέπιυσξάδό αγυρ νο ποέταδ. Νεόργαν αν αιρλίνης υυιτ-τε ανοιρ, αγυρ θέανφαιρ-τε θηίσ ηα ή-αιρλίνης νο ποέταδό όομ.’’

“ Όαρι μο θεθροέ,” άρρα Κατάλ, “ας ρέ τυιργιντ ατά αγαμ i η-αιρλίνης, ηά ρέ υυινε γο ηοέανφαιρ θηίσ αιρλίνης νο ποέταδό όο, ηι θέανφαιρ υυιτ-τε ε, α ζλαδ-αιρε θηίος θηίντε ! ’’

“ Αγυρ γεαλλαίμ-τε αγυρ θειέπιυσξιν υυιτ-τε, α μίσ,” άρρα Mac Conglinne, “ ρέ 'cu θέανφαιρ αν αιρλίνης νο θρειέπιυσξάδό ηό ηά θέανφαιρ, γο γκαιέφιη είρτεαςτ λει, παιρ 'νεόργαν υυιτ ανρο ασ' λάταιρ i αν ράιο α θέαν αγ iče na feóla το αγυρ αγ ευρ γαάς γηιεαμα όι όυν νο θέιλ-τε παιρ γρηιοσαδό αρ νο έυιργιντ.”

Ανραν νο ίρομ Mac Conglinne αρ αν αιρλίνης α θ'ινηριντ, αγυρ i η-αξαιό γαάς τηί ηό θεαέδαιρ θ'φοκαλαιη θ'ά ηοειρεαδό τέ έυιρεαδό τέ γηειμ γεόλα όυν θέιλ αν μίσ αγυρ ανραν ιρτεαδέ 'ηα θέαλ φέιν.

Πυαιρι διηριγ αν θηιντιρ α θί αρ αν θεαοδ αμυιάς θε'η θορυρ Mac Conglinne 'γά ηάδ γο ηαιθ τέ όυν ηα ή-αιρλίνης θ'ινηριντ νο Τατάλ θορυιγέανδαι αρ ρέαδηνυ-γαάδ ιρτεαδέ 'ηα ηουινε 'γ 'ηα ηουινε. Τάινις αν γαδαρτ ιρτεαδέ, αγυρ γιολλα αν τραγδαιριτ. Σεόμρα θηεαδέ πόρ αδ εαδ αν γεόμρα. Θί τιντεάν θηεαδέ φαιρρινγ i γκεανν θέ, αγυρ τεινε παιάτ τα τιντεάν, αγυρ θοιρε μόρι γεόλα αρ αν θεινε.

Τορυιγ Mac Conglinne αρ αν αιρλίνης α θ'ινηριντ.

CAIBIOTIOI Λ Η-ΔΟΝΩΣΕΙΣ.

“Δη οιδές φέ νειχε, α Καταιλ,” αρρα Mac Conglinne, “θίορ-ρα αμ’ λυίχε ι λεαβαιό όλυτήμαρ φέ έαυαιξιθ γεαλα γλανα, αρ τοῦτ όλυτ-έαν α θί γο βος αγυρ γο μίν αγυρ γο compόριαδ, ἀρ φέ μ’ χεανν αγυρ ίρεαλ φέ μ’ χοραιδ, αγυρ γαν οιρεασ θαρρα νο λύτσιν θ’ αον πυν ι θρυητην επαρόιγε λε γάξαιλ απν, ο χναιροε γο επαιροε πά ο χεανν γο κοιρ. Βίορ ταιρρεαδ τηάιτε πυαιρ α ρίνεαρ αρ αι λεαβαιό άλυινν γιν, αγυρ νί ρανα θίορ γίντε υιητί πυαιρ α θίορ αμ’ χονλαδ γο γάμη. Τηάτ έιγιν γα η-οιόχε νο τύιριγεαδ αρ μο χονλαδ μέ. Θ’ αιριγεαρ αι γυέ, φέ πωρ α λαθαρραδ υυινε λιομ. Νιορ χιρεαρ αον τρυιμ γα γυέ. Βίορ νό ρεαργδαιρ αγυρ νό χομπόριουαταιλ. Βί αι τράιτηριγεαδέτ νό ςηρομ ορη, αγυρ αι ιομαν τύιλ γα χονλαδ αγαμ. Το λαθαιρ αι γυέ αιρίη λιομ.

“Σεαάιν! Σεαάιν! α πις λέιγινν,’ αρρα ’η γυέ. ‘Σιγατ αι τ-αναιτήρε! Βάτραρ γα η-αναιτήρε έν πυρα ουγδαιρι αιρε όυιτ φέιν!’

“Ο’ ρευέαρ γα τρεό ’ναρ λαθαιρ αι γυέ. Σονας αι υυινε ’να ρεαρόν αρ μ’ αξαιδιό απαδ. Βί αι λά αγ βηρεασαδ, ταρ λιομ.

“Μόρια όυιτ,’ αρ ρειρεαν λιομ.

“Μόρια όυιτ-ρε,’ αρρα πιρε λειρ.

“Ιρ αιτ αι υυινε τύ,’ αρ ρειρεαν. ‘Τιγαρ ρολάριαν όυιτ γο πβάτραι γα η-αναιτήρε έν πυρα ουγδατα αιρε όυιτ φέιν, αγυρ νί’ λ βλύιηρ γυιμε αγατ θ’ ά χιηρ γα θρολάριμ. Β’ φέισιη, νά πβει ωφεά λε βάταδ ι η-αον ςηρ νάρ θ’ ρεαρηρ λεατ κυμα ’να πβάτραι έν ’νά τύ θάταδ γα

η-απαιτήσε. Δέ τις δαρμ-ρά απ τολόγιαν θυτ παρι ιρ έμισε
α τόπος ένδαστ. Δηοιρ πά βατέτεαρ έν ρα η-απαιτήσε
βιοθ ορτ φέιν.'

"'Νί υώις Λιον,' αρρα πιρε λειρ, 'δυρι βασάλ θον
μέ βάταθ 1 η-απαιτήσε. Βιον α λειτέιο γιν νε έλητ ορη
πυαίη α δίμ απαιτήσε, ιρέ μο ένδαρημ, υπ απ θασα 'να
τηβάθ μο όδιτην όλτα αγαμ θέ, νά βέαθ οιρεαν αμ'
ύιατζ θέ αγαρ α θάτφαθ θνέ.'

"'Νί ή-ασον πάιτ θειτ λεατ, α πικ λειγίνη,' αρ
τειρεαν Λιον. 'Τά απ ιωμαν θύιλ ρα η-απαιτήσε αγατ.'

"'Ιρ ερωατο απ κάρ έ!' αρρα πιρε λειρ.

"'Κουρ ραν?' αρ τειρεαν.

"'Νεόρραθ-ρά ραν θυτ,' αρρα πιρε. 'Νί θεαναρ
κά θατίνηρ, νά κά θρυιλ νο έριαλ, νά κά ηαξαν φέιν αρ
νο Λοργ μά βιον ρυν αγαμ λε θιαφραίζε θιοτ.'

"'Ταθαρραθ-ρά θυτ απ τ-εόλυρ ραν δο ερωινη,' αρ
τειρεαν. 'Νί'λ αγατ αδέ απ τ-εόλυρ α θοιμεάν δο
ερωινη αδ' ζεαπη πυαίη α έθαρραθ θυτ έ, αγαρ ή
θέιθ βασ ορτ τεαέτ ένην καιντε Λιον πέ θαρι ιρ παιτ
λεατ έ. Ιτεαδόν, πας Λάν να θειλτε, ιρ αινημ θόπ-ρά,
αγαρ 1 Σιό Μόρθιό α έθιμ αμ' ζόμηνιζε, αγαρ ιρ ο'ν άιτ
γιν α ένασ ένδασ-ρά ανοιρ ένην α ηάθ λεατ τύ φέιν α
θεαδαίντ αρ απ απαιτήσε νό δο τηβάτφαί απν τύ. Δέ
πεαραιμ δυρι γιύθαλ αγαρ αιρτεαρ ατά θέαντα αγαμ.
θέαδο φέ ζόμη παιτ αγαμ τολόγιαν α έθαρητ θο'ν θυιτίν
ι φέιν α θεαδαίντ αρ φίτ απ θαέταιρ ραρ α τηβάτφαί ή
η-υαέταιρ ί.'

"'Μά'ρ Ιτεαδόν ιρ αινημ θυτ,' αρρα πιρε, 'αγαρ
τά'ρ Λάν να θειλτε θ'αινημ νο τ'αέδαιρ, αγαρ τά'ρ ο
Σιό Μόρθιό α έθανηρ ανοιρ, πεαραιμ ηάθ τολάρι θό δο
θρυιλ θυαρηργί πόρα αγατ, αγαρ κύνταρ αγαρ φιορ
τζέιλ, ο Ταλαν απ θίο. Απ θρυιλ ραν αγατ?'

"'Τά ραν αγαμ δαν απηρατ,' αρ τειρεαν, 'αδ ιρ ηό
θεασ απ ταιριθε θυτ-ρε γιν.'

“‘Διημύ,’ αγγα πιγε λειρ, ‘κασ δ unction δυρη δυρη γό
θεαδ απ ταιριθε όόπ-ρα ε! Τά α λάν γιύθαλτα αγαμ 1
γκαιτεαμ πο βασιξαίλ α σ’ιαραιό πο ςινο λειχην α
έρμιονηιυγάδ όομ φειν. Δην’ γιύθαλταιβ δο λειρ πιορ
θαινεαδ απ τ-οσηαρ πά απ ταρτ πιαμ φόρ νιομ 1 γκεαρτ.
Δγυρ γινέ τυρα ’γά πιάδ λιομ αποιρ νά ντυγάδ εόλιηρ
νομ ςιν Ταιλάν απ Βίο πά θεαδ απ ταιριθε όομ ανν.
Νι ευιγιμ νο έδιντ, α μίκ λάν να θειλτε.’

“‘Νι νεασαιρ πο έαιντ α ευιγιντ,’ αρι γειρεαν.
‘βευδ απ βυιλζίν θεαδ γαν ορτ! Νιορ γκνιομ μυιν-
τεαρτα όόπ-ρα φιορ γγέιλ α έαθαιρτ νυιτ-ρε αρι πα
θιαδαιβ πόμα ατά 1 νΤαλαμ απ Βίο, παρι πιαρι α
ηαξφά απν νι φέαδοφρ πυιν θε’ν θιαδ α δ’ιτε, παρι νι’λ
απν τρίτιγ αγατ νό. Αηραν θεαδ απ γγέαλ πιορ πεαρα
αγατ πά παρι α θι πιαμ, πα θιαδα πόμα όρι κόπιαρι νο
τύλ αγυρ γαν αρι νο θυμαρ 1αν σ’ιτε.’”

(Πιαρι α θι Mac Conglinne αγ γιάδ πα θροαλ γαν
ευιρ γέ γηειμ θρεαδ πόμι μέιτ θε’ν φεόιλ ςιν θειλ
Χαέδαιλ, αγυρ αηραν νο γηαρ γέ ευιγε ε αγυρ ευιρ γέ
πά θεαλ φειν ιητεαδ ε, αγυρ ρογαιν γέ ε δο πειθ, αδ
νηειέπιυγάδ α θλαιρ, αγυρ νο λειγ γέ πιαρ ε, αγυρ νο
γηραις γέ α θεαλ πά θιαιδ. “‘Οαρι φιαδ! ” αγγα γαδ
νυινε α θι λάιτηεαδ, 1 π’αιγνε φειν, “αέ ιη παιτ απ
θαιλ ορτ απ πιήδ θειτ θεανγαιτε!”).

“‘Κασ ε απ πέισ πάρι πόμι α θειτ αμ’ θολδ, λε
τ-τοιλ,’ αγγα πιγε λειρ, ‘1 ντηρεό δο θρέαδοφαινη μέ
φειν α φάρατ αρι πα θιαδαιβ πόμα γαν?’

“‘Νιορι πόμι όυιτ εύιγ νυιρην α θειτ απν αγατ, αρι
γαδ απν τρίτιγ; εύιγ νυιρην αρι φαισ αγυρ εύιγ νυιρην αρι
λειτεαδ αγυρ εύιγ νυιρην αρι θοιμηεαρ; ε θειτ κόπ-
λεαταν θειτηριοσαιρ αγατ, 1 ντηρεό δο θρέαδοφρ γεαέτ
θειλε σ’ιτε σ’απ θειλε, αγυρ θοιτην παονθαιρ νε
σ’φόριο-ρα 1 ηγαδ θειλε ασι, αγυρ γεαέτ πυεοάδ σ’όλ 1

G

η-δον τις, αγυρ τότειν πασούδαιρ τε ο' τόροι 1 πασάς τις
τερ να γεατέ πυνθανάτα γαν.'

"Οcón!" αγγα τιμε, 'καν α όέανφαν! Τά αν
ποναρ αλι γαν αποιρ οριμ. Νί'l αν βολς γαν αγαμ-γα
νά 1 η-δον διοιηταέτ τό. Όο γροικεαό οριμ γαρι α
πλέαδα λεατ οιρεαδ αν μέτο γιν ιττε νά όλτα αγαμ.
Αγυρ ήνει, τά βυιλε οριατ ταγατέ οριμ ό θειτ αγ
έιρτεαέτ λεατ! Τά τότειν αν θυιλς γιν α σύβηταίρ
σ' οριατ οριμ, αγυρ νί'l αν βολς αγαμ χιν αν
οιριατ νο ήραμ. Ιη ερωατό αν κάρ ε, α πικ λάν να
θειτε. Β' ήριοιρι λε τ' έτοι, ό ήνιριρ αν τ-οριατ οριμ
λε ν' έαιτ, γο ηταθαρρά κόμαιρηλε όνοι αρι καν αβ
γεαρημα όνοι α όέανφαν χιν αν οιριατ α θαιτ νιοι.'

"Ταθαρραν-γα αν κόμαιρηλε γιν θυιτ, α φίη θοιέτ,
αρι γειρεαν. 'Ειηις γο θι Όιρεητ αν ήταλέαξα.'

"'Καν ε αν γνό θέαδα αηραν αγαμ?' αγγα τιμε.
'Νί'l αν εαρβα γλάιντε οριμ. Οριατ ιρεαδ ατά οριμ.
Νι λιαίγ νά ηοέτνιρ ατά υαιτ, αέ βιαδα αγυρ θεού.'

"'Ό,' αρι γειρεαν, 'ναδι πεαθήποιόνεαδ αν θυινε
θοέτ τύ! Νά γέανφα παντάιντ αγυρ έιρτεαέτ λιοι γο
θι ή ηο μβέαδα θειριε γάτιότε αγαμ! Ειηις γο θι Όιρεητ
αν ήταλέαξα. Βλινφεαρ αν τ-οριατ θιοτ γα η-άιτ γιν
χόμη παιτ αγυρ νά μβέαδα αν βολς πόρι ύν οριτ.
Σέαθδαιρ ανν λάν νο έμοιόνε θε'ην υιλε γαγδαρ βιό αγυρ
θιγε ν'ά γεαθδαρ, βιαδα θογ θριογκαρ πιλιρ φολάιν, α
όέανφατό τ' ήιακαλα κόμη γεαλ κόμη γλαν κόμη λιομέτα λε
γιακαλαδιθ con, αγυρ νά ευιρριό παρμυτ οριτ νά μβειό-
φεά γά θ'ιτε αρι γεαδ γεαττάινε γαν γταν, αγυρ θεού
θρεαξ λάιοιρ πειόηδας πεαναμηναδ πειργεαπαίλ, α
θαιηριό να πορα υαιτ αέ νά γοιλληριό χοιότε αρι νο
ζεανη, θεού νά ευιρριό τειννεαρ κιν οριτ νά τειννεαρ
εροιό, νά ποιλικ νά ηαέδας νά ηιαδαιρ, αέ ο' ήράγφαιό
χοιότε τύ γο γυατημε αγυρ γο γυλτημηρ αγυρ γο γύγας,

ao' chuitseadácta féinín ghlionn ghealbháirteacá uait féin agus
do gád aoninne a théanfraithe ceantabál leat.

"Ó," aifigha míre, "rteáinriúig mé cún na h-áite riu."

"Sciúróidé," ari reihean. "Iré céad riu aca
agat le neánaomh 'ná tu féin a chui fé comairice na
n-uafarla a baineann le Talamh an Óisí, i stíl ón báitfaí
tú ria n-aonairíthe. Anraon caictíri aithe píait a tadaírt
uait féin agus gád uil amú' ari an rliéd."

"Agus cé h-iadu na h-uairle naic foláir uom uil
fé n-a gcomairice?" aifigha míre.

"Tá," ari reihean, "Annleirge, mac Saille Sleá-
máine, agus Círte mac Cruitneadácta, agus Maith-
feóní mac Tobáin, agus Siúil Óuiríe, agus
Siúile mac Sgórnaidh nári rtaon riadom ó cosdád ná ó tóir
éadairíb bia. An fáid a béal tu fé comairice na
n-uafarla gan ní baoghaí uait cósúche tu báitfaí ria
n-aonairíthe."

"An gcuirfá-ria mé fé comairice na n-uafarla gan
aonair?" aifigha míre leir.

"Cuimhreodh céanna," ari reihean.

Anraon do chui fé comairice na n-uafarla úno.

"Annleirge mac Saille Sleá-máine go gcoigráidí
tú!" ari reihean. "Agus Círte mac Cruitneadácta go
nuéinioiú uion uait! Maithfeóní mac Tobáin go
ntuigdaió míneadac uait! Siúil Óuiríe go
ntuigdaió lán béal uait! Siúile mac Sgórnaidh go
ntuigdaió ríogaodh óuait! Iméid oírt aonair," ari reihean,
"agus ná h-eiríodh amú' ari an rliéd."

(Nuair a bhí Mac Conglinne ag riadu na bffocal
"Siúile mac Sgórnaidh go ntuaigdaió ríogaodh óuait," chuir
té ghléim aon páití cún béal Cáitail agus ríorad
uairí ariair é. Do leat Cáitil a béal nuair a cónaítear
an ghléim feóla ag ceadct. Nuair a ríoradu uairí ariair

αν γρειτ, αγυρ ἐ παὸς πόρι ’πα θέαλ αιγε, το ἡ-αιριγεαδό^η
ιηρ γαὶς ασον ράιτ τε’ν τύν αν ῳυιλλ α θεαὶς α θέαλ
սαέταιη αγυρ α θέαλ ιαέταιη αη α ծέιλ, αγυρ γαὶ^η
εατηρέα αὲ αν φολαμαρ.)

“‘ιμτίξ οἵτ, α πήνε λέιξιν,’ αρι γειρεαν, γο ταλα
αν θιό; γο ρεόιλ ύη; γο ρεόιλ όυιτ; γο τόξ; γο
γόρτα; γο καιριζεόιλ; γο λαοιζεόιλ; γο ή-αναιτη
ταιριτ; γο λειτε λεαπνατάτα; γο ραιλ ρεανα θαγύιν;
γο καβάιτε γεαλ; γο μεασαιν; γο ή-ιννιύιν; γο
κάιρεαναί; γο γριυτ; γο μεαύς; γο ή-ύη-πλαστολ; γο
η-υβλα κύμητα; γο ή-ετνε ενό; γο γριύναιν θοδα;
γο τύχα εραοθ; γο τύχα ταλπαν; γο γιλινι α χιιριπιό
υιγζε ρέ τ’ φιασαλιθ; γο κορπαιθ λάνα λε φολαπμέδα;
γο κορπαιθ φολατά λε λιοναθ αγυρ λε φολαπμέδα αιρίρ.
Ζιναιρ! αρι γειρεαν. ‘Μά ιμτίξεαν τύ λάιτρεας
αγυρ γαν αον αιμηρι α χαίλλεαπναιτ, βέιθ τύ ανη αν
λά α θέιθ αν ταθδαιτ απας τόρη ασυ. Κιόρφιρ αν ηίγ
ρειν ’να γιιιόθε ’να έατσαιρ γιούχα, α νέινεαδό τό φανό^ο
τ’ αργατιύεαδαιθ να θριαδό α παιριθ ρέ ρειν αγυρ ε αγ
ριαδάδ αρι φλειθειθ Μόρθιο. Κιόρφιρ ’να γιιιόθε αρι γαέ
ταοθ τέ αν θειριτ υαραλ, αν νά Ρινιηρε λιαν. Κιόρφιρ να
η-υαιριθε γο λέιρι ανη, αγυρ α θηματ γεαλ θλοναίγε αρι
γαάς υαραλ ασυ, αγυρ α χλαιύεαπ ίανα θίρεας, νε γειρ
χαοριαά, ’να λάινη διγε, αγυρ α κίτρε αράιν εριτηνεασταν
παιρ γιαστ ρα λάινη ειλε διγε. Κιόρφιρ αν άιτ γο λέιρι
λάν τ’ υαιριθιθ αγυρ νε θαοινε, αγυρ νε’ν υιλε γιάδαρ
θιό αγυρ σιγέ τ’ α’ φεαθαρ αγυρ τ’ α’ φολάινε αγυρ τ’ α’
θηριούγκπαιρε. Ζιναιρ αγυρ θι : n-am !’

“*‘Sluasairéóðað  eana,’*  irfa mire, ‘*ac inír an téi  geo*
 om, a m ic l an na  eilte,’  irfa mire, ‘*  inngri  gac  don*
 i n eile  om. C ’cu te  aoisair ðaði  *Tua  b i ,*  ead ar
ac  eile, gur  ead ar  om  be it  f e n-a  ocomair ce  un m e 
 or ant  ir  onnta ða i  t o ra  anaithe  airt?’

“‘**βίοό νο τεαραμ,**’ αρι τειγεαν, ‘**αρι να βίλοναγδαιθ**
αγυρ αρ να Μαοτάλαιθ.’

“‘**Τά γο μαιτ,**’ αργα τιγε, αγυρ τίνυν όυν τιύθαιλ
μέ.

“**Χιιρεαρ** αν ταλαὸν τίον λε τιγνεαδ̄ εροίθε αγυρ
λε τιιννεαδ̄ σογ, αρι μο χρομαριαδ̄ση, μο χεανν τύμ
αγυρ μο όά τιιννεάν απάιηνε, μο βαλειρί τημάιλτε,
αγυρ κεό αγυρ βηραναρ σ'ά τηεαλλαδ̄ νε μ'ήλαιθ. Νιορ
ιομριτζεαρ i λειτ ταοιθ ό ελαιθ νά ό όις νά ό χνοκάν
ρηαοις, αć νου νο λειμ ταρι γαć ελαιθ, αγυρ νο τημη-
λοις ταρι γαć τίς, αγυρ νο ρος-λειμηρεαδ̄ φιαδ̄ ταρι να
γλεανηταιθ ρηαοις, αγυρ ταρι να ενοκάναιθ παολα
αιτινν δαεθεαλαις, αγυρ ταρι γαć γαοητα αγυρ τοιντεάν
αεραć, τέαριπαρ, τέιτεαć, αγυρ ταρι γαć εαο-τημε,
γλαιρε νό γέαρι-αθαινν, νο ντι γυρι τορηιτζεαρ αρ αν
μβαλαιτ βηρεας ῥάξαιλ αρ αν ηγαοιτ. Το γεαναρ αηραν
αγυρ νο τύξαρ αν δαοć ιγτεαć αμ' τηροιν αγυρ αμ' βέαλ,
αγυρ τιαρ αμ' χιαορ αγυρ αμ' ελιαδ̄. Τά δρέανωνν ε
νι λειγρινν σ' αον λεοιτνε νε'ν γδαοιτ την γαθαιλ τορη,
αρι μο ελι νά αρι μο όειρ, αć ιγ ιγτεαć αμ' βέαλ α καιτ-
ρεαδ̄ τη γο λειρ νου! Ταρι λιον βα πόρ γο λειρ αν
τημαδ̄ αγυρ αν τημαραλ αν δαοć βηρεας δύτητα ῥαιθηρ
την α βειτ αγ ιμτεαćτ τορη αρ γαć ταοδ̄ τίον αγυρ αν
γάδ̄ χόμι εριαδ̄ αγαμ τέιν λει, βι αν τ-αιρε αγυρ αν
γαλαρ οριαιρ χόμι τιαν την ορη.

“**Τάνας** νε όρινιν ενοκάνην. Σονας αν ραραιζε αρ
μ'αξαιδ̄ αμαć. Ραραιζε λεαθηναćτα β'εαδ̄ i. Βι βάο
βεαδ̄ ανα όεαρ i η-αισε αν ρυιητ. Έναδαρ ιγτεαć τα βάο.
Το τύξλαć παιτητρεόλα α βι αν βάο νέαντα αγυρ ε
ελύνωντε λαρμωιć λε γειρ, όυν αν λεαθηναćτα χοιμεάν
αμαć, ταρι α' τηδάτραι αν βάο. Βι όά αγνα πόρια
τεανα ευιης παρ όά βατα γιάπηα ανη. Το μυγαρ αρ αν
νά αγνα, αγυρ χρομαρ αρ αν μβάο νο χομάιτ τηριο αν

λεανήναστ, τα τηρεό 'να πούθηραστ λιον Όιρερτ αν
Έάτλεάχα νο θειτ. Ας γίνουαιρεαστ υομ δι αν ταλαν
τηριμ αρι έασθ υιομ αγυρ αν Έαραιγε οργαίτε αρι αν
υτασθ ειλε υιομ. Έονας, αγυρ μέ ας ευρι πα τηλίξε
υιομ, πα ή-αιθννι ας τεαστ ιητεας τα τηρεάς τα θεραιγε, ά'ν
υταλαν τηριμ. Αιθννι βεόρας, αιθννι φίονα, αιθννι
λεαννα, αιθννι μέανα, αιθννι απατήρε, αιθννι λεαν-
ναστα, αγυρ αν καιρε α θιοσ ό γας αθδανν υιοσ νο
θειρεαστ γέ πο θάισιν ταμαλλ παιτ απας τα θεραιγε
αν Έαιο α'θίνη ας γαθάιλ έταιρηρ. Άς ο'φιλινη ιητεας
αιρήρ πυδαιρι α θιοσ αν καιρε ευρέα υιομ αγαστ.

“Έομάινεαρ λιον αρι αν γκυμα ταν γο υτάνασ 1
μαδάρις αν Όιρερτα. Ό'αιτηνιγεαρ αν υύν παιτ νο
τυγαστ α έόταρηται υιομ.

“Οο έινας αν Έάτλιαις ρέιν γο ηαθαρ ας τεαστ.
Σίλαιοισ γέ ένιγε αρι α πυιντηρι.

“‘Καιτριό γιθ γευδαιτ ένιγαιος ρέιν γο ερυινη
αγυρ γο ή-αιρεας αποέτ, α πυιντηρι,’ αρι τειρεαν. ‘Τά
υυινε ας τεαστ ανρο αποέτ αγυρ ηι φολάιρι θαοισ γιθ
ρέιν α ίεαδαιτ αιρι. Υυινε ιηρεασ ύ γο έρυιλ εόλυρ
υαεθάρας αιρε, αγυρ έιριμ αιγνε, αγυρ πεαρις φιλιθ-
εαστα, αγυρ πυτε καιτε, αγυρ σοέρημ φοαλ. Τά γέ
οιτε αρι γας τόρο εαλασθαν, αγυρ γο πόρι πόρι αρι γας
ηιό α θαινεαν λε κεόλ αγυρ λε γυένιγεαστ αγυρ λε
η-άινεαρ ζιλαραιθεαστα. Ό'ά έαδημαιρ γιη τά γέ ηιμ-
νεας, τεαραιθε, υρος πιοταλας, ταρτηλη, ορηας, πεαθ-
φοιόνεας, αγυρ πυηα έρημοτάλταρ ένιν α τοιλε ύ, αγυρ
1 η-αη, τα τεαζλας 'να υτέιθεαν γέ, τυγαν γέ αδσιο
θειλ αρι πυιντηρ αν τεαζλαις γιη αγυρ ηι φεαρηροε ιασ ύ
αν ένιο ειλε ο'ά γαοξαλ. Άς πά φημοτάλταρ ένιν α
τοιλε ύ τυγαν γέ μολασ όοισ α παιρεαν 1 πθεάλαισ
υαοινε αν Έαιο α παιρινο πα θαοινε. Μά'ρ παιτ λιθ α
μολασ νο ένιλλεαν υέιηνό ύ φημοτάλαν γο παιτ.’

“Το γειώρωιξεαρ το θάινιν ιρτεαρέ όυν αν ούνα. Β' αλινην αν ούν ε. Βί γεαέττ θριέιο σέαν πολα νε πολαισθ ημεαξτα πόρα άρνα 'να τίμπαλ, αγυρ ηι νε ριοξαίθ νά νε παιρταολ α βί γαέ πολα ακυ θέαντα αέ νε γέανα δαγύν λάινιρ έταξιαεαέ. Βί πορ α θέαστ τορ γεαέ έναρ αρ θαρηα γαέ πολα θίοθ, αγυρ ηι γεαέ ξεαλ νά θηαιξεαν θυθ α βί ιηρ να ταιρ γιο, αέ θλονας ταιρις αγυρ ε καρτα γναιόμιξτε, ι θευτημ γειτε, αγυρ θειλγε νόρα πανα κυρέα 'να γεαραμ απη, φιακαλα να θορις α ένας αν θλονας υατα. Ιρέ μυο φέ πνεάρ να γεαέα θλοναιζε γιο αγυρ να θειλγε γέαρα γαν α θειτ έναρ αν υαιρ γιο αρ θαρηαίθ να θρολαί, πορ βί οσγασθ αρ γιύθαλ ιοιρ θυιντιρ αν Φάτλεαξα αγυρ Τυαέα Ζοβαλά. Βί γλόιγτε Τυαέα Ζοβαλάσ αμυιέ αρ αν θεαραιζε λεαμηναέτα, 'να λοινγεαρ, αγυρ ιαν αρ τι ούνα αν Φάτλεαξα νο θηιρεασθ αγυρ νο έόδαιτ, αγυρ νο κυριεασθ γυαρ να πολαι αγυρ να γεαέα αγυρ να θειλγε πορ ισραιντ αρ αν ηούν ι η-αξαιθ γλόιγτε ερόνα λιονταρα Τυαέα Ζοβαλά.

“Βί αν οσγασθ γαν αρ γιύθαλ ιοιρ θυιντιρ αρ Φάτλεαξα αγυρ Τυαέα Ζοβαλάσ αρ φεαστ πόραν αιμριηρ γοιμιγ γιο. Ήαιρεαντα θιοό αν θυασθ αγ πυιντιρ αν Φάτλεαξα αγυρ υαιρεαντα θιοό αν θυασθ αγ Τυαέαιθ Ζοβαλά. Ηι παιθ ασον μυο α έυιρεασθ γεανηραύ ι γεαρητ αρ Τυαέαιθ Ζοβαλάσ αέ να φιακαλα πανα γεαλα γέαρα ίνο.”

CΛΙΒΙΩΤΙΟΝ Ά ΤΟΪΘΕΑΣ.

“Τυγχανε το δάιον χων ρυπτ,” αρρα Μας Conglinne, “αρ αξαιρεθει αν τύνα γιορ. Τάνας ι ντίρ. Συαρ λιομ αν γταιζειε α δι τέαντα γο σεάρνασταιλ τε λεασα-δαιθ γειρε α δι γο βηρεας ταινγεαν εριαιρεθέ τέ π’ εσφαιθ Τάνας γο γεατα αν τύνα. Κόμιλα γειρε α δι αρ αν ηγεατα, αγυρ λύβ τε βροτόιγ εδοιας ταρ θαινγεαν υιητε. Δι γρατειν οάιρε ’να γεαρατί ι λειτ ταοιθ αν γεατα. Όο γυδαρ αρ αν γρατειν αγυρ βυαίλεαρ βυιλλέ θέ αρ αν γρόμιλανν. Όο δος αν κόμιλα υαιμ ιγτεας. Σιύν ιγτεας μέ. Κονας νορυη τύντα αρ π’ αξαιρεθέ αιτεας. Κόμιλα οάιρε α δι αρ αν ποορυη ταν, αγυρ γαν αγ κοιμεάν να κόμιλαν τύντα αέ λύιβιν γριιτα. Ήι ριαίθ ανον γρατειν ι η-αιτε αν νορυη γιν. Νιορ θέινεαρ αέ αν λύιβιν γριιτα θ’ οργαίτε αγυρ αν κόμιλα νο γάστρι μόνιμ. Όο δος ρι γόνιμαν γο ή-έαργα. Σιύν ιγτεας μέ. Κονας αν νόιρρεόηρ λαϊτιγ τε’ν νορυη. Βα θηρεας αν γαδαρις λε φειργιντ ε ταρ θόιτρεοίη! Ευηρ γέ φάιτε μόνιμ. Τυγαρ φηρεασηα αιρ ταρ βα σεαριτ. Ήι φεαραινν μο γύιλε τόγαιντ νέ. Τυιγ γέ γο γαδαρ αγ θέανατιν ιονγναθ θέ.

“Ιρ ταίτ αι τεαέτ αγατ ε, α πίκ λέιγινν,’ αρ φειρεαν, ‘αέ νιορ έλαναιρ α γαν φιορ ομαινν. Τά γας ηιό ολλατ ασ’ κόιη. Ήι θόιτι λινν γο πθέιθ ανον λοέτ αγατ λε φάγαιλ αρ αν άιτ τεο πυριαθ ιοναν α’ρ αν άιτ ’ηορ έυγαιρ τ’ αξαιρεθέ φόρ.’

“‘ Κίμ, α φίη πάιτ,’ αρρα πιρε, ‘γο η-αιτηιγεαν τύ μέ, αέ νι αιτηιγιμ-ρε έυρα.’

“‘ Πιρε νόιρρεόηρ αν τύνα το,’ αρ φειρεαν, ‘αγυρ

**Maolraille iŋ ainiom dom, Maolraille, Mac Maoilime,
mic Blonaidhe.**

“ ‘Iŋ riú tórait̄ aŋ ainiom atá ořit̄, a ḡaoilgairle,’
ařiḡa mif̄e, ‘ařusiḡ iŋ ořeadañnač, čóim̄ h-ořeadañnač, do
nél̄i m̄ar a neiriḡ, ařusiḡ a b̄i aři ḡačdaiř, ařusiḡ aři do
f̄eanač tóac̄daiř. Čugair leat̄ aŋ nút̄cař go léip̄. Tá
raill̄ ařusiḡ im̄ ařusiḡ blonad̄ a nočiúin go léip̄ ionat̄-řa.’

“ Čuiř ré ŋzealit̄a gáip̄e ař, ařusiḡ do leat̄ ré a
b̄eal. O’erijisč a ḡluic i nt̄reó ḡur uón a ḡuile. B̄i a
b̄eal iačtař aři bogad̄ ařusiḡ a čeanač ađ cuičim̄ iřteac̄
’r amac̄ ’na b̄eal. B̄i a óčliačán ařusiḡ a óčiačala
ař c̄iočař ořeadač m̄ar a b̄eadoč ualač f̄eip̄ a b̄eadoč o’č
čaoranç aři b̄očař ŋařb̄. Aň ŋaioř a b̄i ré ař gáip̄i b̄ior
f̄ein ’gáčaňdaiřt f̄e nočařa. B̄i b̄rođa ḡleamáine
nead̄a ſeanač b̄agúin aři, ařusiḡ buinn ve člújta r̄uad̄
ařáin c̄riučnead̄tař ŋúča. B̄i ŋt̄ocaiř c̄rióna, ve ŋaill̄
mařit̄, aři a loiriḡnib̄ ařusiḡ ſuaf̄ aři a čolraib̄ b̄readžča
muřařa. B̄i b̄riŷte ŋlún aři a b̄i nédanta ve b̄ořjeón
b̄uioře go b̄feicřeá čú ſein ’na čeadeřaňnařiř b̄i a
leic̄eioř ſin ve ŋnaj̄ ann. B̄i cařoḡ cuiřp̄ aři ve
člaorřeóřiř čluad̄ a b̄i go ŋziomalaře ařusiḡ go bláčmaři. B̄i
c̄riioř ve črioicean b̄raváin aři a b̄i, ba uóic̄ leat̄,
lán ve řeiltinib̄, m̄ar a b̄eadoč ſioḡ na Spéiře ořóče
řeacař. B̄i ŋalainḡ aři ve’n ŋzannán a čagón ař
lead̄nařt̄ b̄eirb̄če nudaři a leigteari uó ŋuaj̄ař. B̄i
m̄ar b̄iørán i m̄b̄røllač na ŋalainḡ ſin, ařna columóřa,
ařusiḡ ŋúř columóřa m̄ar čeann aři ař m̄b̄iørán. B̄i
lániařiní b̄readžča ſeala nua-aad̄cařiř aři a óčiač. Ač a
čeann! A čeann a tóairb̄ mé aři ŋař. B̄i ař
nt̄úř b̄anod̄ ŋan tóři-čímpal, ŋrařiř ve čnapróđaiř im̄e,
ḡur uóic̄ leat̄ ḡur c̄nareořiř ŋiř gáč c̄nareoř ařu. Oř
cionn na ŋcnapróđ im̄e ſin b̄i tóři-čímpal čuaf̄, ŋúřa

meala, αγυρ λαιτιξ τε'ν βύνηρα meala γαν, απυαρ αρ
τυλλαδέ α ρίνη, δί λιατηρόιν πόρι ρέαλ βλοναιρε αγυρ αν
λιατηρόιν λάν τε ρίονηλιβ βεαζα 'να ρεαρομ μτι αγυρ
ιαν γο λειρι αρ λαραύ.

“Οο ρταναρ γο ωτι γο ριαίδ α εριέεαρ γάριρι ευρέα
θέ αιρε. Δηραν νο λαθηρ λειρ.

“‘Οοιρρεαρ νομ νυλ ριτεαρ γα νύν, α πλαιρ-
ραιλλε,’ αρρα μιρε, ‘μαρι ιρ ρινερ γιν α τάναρ. Δη
μιρτε νομ νυλ ριτεαρ?’

“‘Ό, νι μιρτε, νι μιρτε,’ αρι ρειρρεαν. ‘Τάταρ αρ
ρειέεαρ λεατ ριτιξ. Ιμτιξ ορτ ριτεαρ. Ευρφαρ γασ
αον ρόιρ ορτ. Νι φάρφαρ αον νιό τ'άρι παιρ ριαρι τ
η-εαρηναρ ορτ.’

“Ιρτεαρ λιομ γαν α τυιλλε ριέγνηρ. Όοβ' άλυινν αν
νύν ε. Μά βάλυινν όν νταοθ αμυις ε βα ρεαρ
η-άλυιννε 'να γαν όν νταοθ ριτιξ ε. Νι ριαίδ αδε βιασ,
βιασ, βιασ, ιηρ γασ αον βαλλ ανν. Βιασ ορ μο ρίονη.
Βιασ μόη-τίμπαλ ορη. Βιασ ρέ μ' ρίοραιν γα ταλαρ. Βιασ
αγυρ ρεος ρόηναρ αγυρ αμ' ριαίξ ρέ βαλλ 'να
νταθηρραίνν μ' αξαίρ.

“Νιορ β' ρέαναρ γο ντάναρ μαρι α ριαίδ αν φάτειναιξ
ρέιν αγυρ ε 'να ρινόε 'να ρίαταοιρ ρίορχα, αγυρ να
η-υαιρηε 'να τίμπαλ, μαρ α νύθηραρ λιομ. Ο' ρευέαρ
ορτα γο λειρ γο ρειρρεαν. Βιασ αδεασ αν τ-έαναρ α δί
ορτα. Βιασ αδεασ να η-όρηναινι α δί ορτα. Βιασ αδ
εασ να ραταοιρεασα αγυρ αν ριλε ράραρ τριοργάνιν τ'ά
ριαίδ μόη-τίμπαλ αν ριέ-τίξε.

“Έμαδαρ ριτεαρ γα ρίρτιν. Βί μας αν φάτειναρ
ρέιν ριτιξ γα ρίρτιν, αγυρ α ρίλατ-ιαργαιρεαστα αιρε,
αγυρ ε αδιαργαιρεαστ. Όύθάν γειρε ριεαρ δί αιρε,
αγυρ τε ρμιοη λιρραν ριασ α δί α ρυαιμηεαρ ρέαντα.
Βί ρέ αηρύνο γα ρίρτιν 'να ρεαρομ αρι ρόητάν γρυέα, αρι
ηρυασ λιέα απαιτηε, αγυρ ε αδιαργαιρεαστ. Μαιρεαντα

ιη ρίσιρα θαδύνιον Δ τυγαδόν γέ αινίον λειρ αρι αν πούθάν αρι αν λοέ απαιρήτε. Ήλαιηεαντα ειλε τυγαδόν γέ αινίον επάνι παιριτφεόλα, πό ολιατάνια σαρηας, πό σπαρόγ κάιρε. Ό' αιριζεαρ 'να θιαις γαν γυρι θάταδό αν θυατάιλλ βοέτ γα λοέ απαιρήτε. Ήι μυν έισιν τριμ αιγε 'ά θάθαιρτ αινίον αρι αν πούθάν, αγυρ θο φλεατηνισ δα έσον θε'ν φοιτάν γρυτά, αγυρ θιατ γέ ιγτεαδό γα η-απαιρήτε αγυρ θο θάταδό ε, γλάν παρι α η-ιηηρτεαρ ε! Όο θέινεαδ θυιρεαδ θό πάρι θέινεαδ α λειτέιν θ' αοινη ηοιμιρ πά 'να θιαις:—

“‘Μας έργαν ελύ παιρινον,’ αγυρ παρι λεαναρ.

“Έπανας έαρι η-αιρ ούν γειρτιν ίαν συλ ιγτεαδ αιρήτ γα τρεόμηρα πόλη. Τοιγας γαν εόλιηρ αν τίχε θειέ άσαν, αγυρ αιτηε αρι πα ρόιηριθ, νί ή-αρι αν πορημη γεαρτ α θυγαρ άξαιό. Ό' οργαλαρ αν νορημ η-α παίθ π' άξαιό δαιρ. Κόμι θυατ αγυρ ίαιρεαρ μο δορ έαρι αν θυατηρισ έονας αν τοέτ θηρεαδ γεαλ. Ήι θυιρρε οημ, αγυρ ίεαραρ γο γινηριν ταμαλλ αρι αν θυοέτ αγυρ γο γευηρινη αν θυιρρε θιομ. Καιτεαρ μέ φέιν αρι αν θυοέτ. Σιορ λιον τρίνο γο θαρραΐθ μο θά ίλιαρ! Τοέτ ιμε θ'εαδ ε. Όο λιύδαρ αγυρ θο θέιτεαρ. Σιύν άμ' τίμπαν πα γειριθιρισ. Αν τ-οέται θα έρειτε α ήι αρι γειριθιρεαδαιθ αν θάτλεάδα, θ'έ α πούιτεαλ μο έαρηνσ αρ αι ιμ, θιορ ίόμι γαν γιορ αην, αγυρ ήι αν τ-ιμ ίόμι πίσιν ίόμι θεαγαλταδ γαν.

“Έπαριηεαδαιρ αμαδέ μέ φέ θειτε αγυρ θα θόιις λεατ γο θυιτηεαδ αν τ-απαν αρτα λε θεαρτ γάιρισθε πυαιρι α θιορ απωιις ασυ. Ήιορ θ'ιοηγναδ ε. Ήι κυλατ ιμε οημ ο πυλλαδ ταλατ, αγυρ αν τ-ιμ 'να ίπαρόγδαιθ αγυρ 'να έαδηραδαιθ θιορ αγυρ τριαρ οημ, αγυρ αρ αι ιιλε έαοδ θιομ. Ήι γέ 'να θύλαιθ οημ αγυρ 'να θειτεαναιθ, 'να λάθαινηι αρι μο λάθαιθ αγυρ 'να λαίνκιριθ αρι μο ίοραιθ. Ήι γέ γτυρατε ηιαρ άμ' θέαλ

αγυρ γυαρ 1 βρολλαιό μο ψηφόνα 1 στηρέο γο γαθαρ λεατ
πύκτα, λεατ ταέταιτε, αιγε, αγυρ μέ αγ σπεασιάς αγυρ
αγ σαραέταις, αγυρ μο ρυρ ρίντε αμαέ αγαμ αγυρ μέ
αγ ρέισεαδ άη ιμε αρ μο θέαλ, αγυρ γαέ ασον τριαεό
αγαμ, αγυρ ιασ-ραη, 1 η-ινεαδ ασον τριαδές θειέτ ασυ όσο,
αγ τωιτιμ αρι α γροφαίθ λε νεαριτ γάιρισθε.

“‘Ό !’ αγρα πιρε, ςόμη λυαέ αγυρ ο’φέασαρ ασον
φοκαλ καιντε ταέδαιτ λιομ, ‘τάιμ ρέισ ! Τά νειρε
λιομ ! Τά μο ρινό ρέαντα ! Τά μο ρορτ ρεινητε !
Τάιμ ταέταιτε, πύκτα, ιμεαρέα !’—αγυρ γραεό, ηό
ρέισεαδ, ηό σπεασ, ηό σαραέτας αγ τεαέτ αραμ ινιρ γαέ
ασον τά φοκαλ.

“Δέ β’ ριν παρι έα πό α χιασαρι ιηρ ηα τηιτίθ.
Πυαιρι α θιού θυιμε ασυ αγ τεαέτ χιιγε ρέιν αγυρ ‘ζά
χιιηνεαμή γυρι ςεαρτ καθαιρη ηό σογναμή έιγιν α
ταέδαιτ ρομ, ηίρι ράό όό αέ ρευάιντ ορη, αγυρ έιρτ-
εαέτ λιομ, πυαιρι α θιού ρέ καιττε αρι αν ρταλαμ διηίρ
‘ζά ιομλογρ ρέιν αγυρ γαέ ασον λιύς ράιρι αγ τεαέτ αρ
1 στηρέο γυρι όόις λεατ γο γραιλιθεαδ ρέ αν τ-αναμ.

Δέ θιογ αγ τεαέτ χιγαμ ρέιν γαη ασον ρογναμή
υαέτα, αγυρ ρέ παρι α θιογ αγ τεαέτ χιγαμ ρέιν θι
ρεαργ αγ τεαέτ ορη χια.

“‘Διηιύ,’ αγρα πιρε, ‘αν θρυιλ ιοναιθ ασον ρυσ α
θέαναμή αέ γάιρισθε ? β’ ρέισιρι γο ρθαιηρι αν ρονν
γάιρισθε όις θυρα ρτασαιό ριθ υαιθ ρέιν. θειτεαρ
χυν αν ράτλεαξα μέ λάιτρεας !’

“Ο ρτασ αν ρυτ. Μοτσιιγεασαρ αν ρεαργ ορη.
Ο ρυσασαρ 1 λάέδαιρ αν ράτλεαξα μέ. Δέ έα όόις
λεατ γο ρταέτραι ιασ α σ’ιαριαιό γαη γάιρη θέαναμή
πυαιρ ρευάισιρ ορη.”

CAIBIOTIOU A TRIOEUS.

“**Χόμη** ουατ αγυρ τάνασ & λάταιρ απ θάτιέαδα
έυτρεαρ ινές αραμ: ‘Ο!’ αργα πιρε, ‘Συιό οραιον!
Συιό οραιον! Συιό οραιον!’

“‘Ι η-δινιν πα παοιτίλε,’ αρι τειρεαν λιον, ‘καν
ο’ιμέτιξ οιτ! Πό καν α ευς απ κορι γαν οιτ!’

“‘**Θίορ** αγ δαδάιλ τρίο απ ηίζ-τίζ ρεο, α ηίζ
υαραι,’ αργα πιρε, ‘αγ τευέαιντ απ ηίζ-τίζε, αγυρ,
τοιτς γαν εοινη πά διτνε πά ταιτίζε θειτ αραμ αρι πα
τρόμηραιν πά αρι πα ρόιηριβ, οο έυαδάρ αμύ’. Μεαραρ
τεαέτ ανρο ιρτεαέ, αγυρ κά τεόρφαι μέ αέ ιρτεαέ &
τρόμηρα απ ιμε. Κονας, ναρι λιον, απ τοέτ θηρεαξ γεαλ
λαγτιξ νε’ν νοημαρ. Βί τυιρηε οημ, αγυρ έεαραρ γο-
γινφιν μέ φέιν αρι απ υτοέτ αρι φεαθ ταμαιλ. Και-
τεαρ μέ φέιν ιρτεαέ αιρι αγυρ, ναρι ποό, γιύν ριορ τρίο
μέ! Μηρια μηέαδ πα ναοινε ρεο α τάινιξ έυαδαν αγυρ
υο ταραινγ αρ απ ιμ μέ, θίορ μύέτα, ταέταιέ, ταρή,
γαν γαδαρτ γαν θηλάταιρ! Ο! Ιρ αρ έιγιν ατά μ’ανάλ
ι γεεαλτ φόρ αραμ. Συιό οημ, α ηίζ, πό ιρ θαοξαλ πά
ευτρεαν νίομ γο νεό απ τ-αναιτέ α φιαραρ.’

“‘Ο’φευέ τέ γο γέαρ οημ.

“‘**Κυιρρηίη** νίοτ απ μέιο γιν, α πίσ ο,’ αρι τειρεαν.
‘Νι γιύ θιοράν γαν τόν απ μέιο γιν. Τά γαλαρ οιτ,
άμταέ, ιρ πεαρα ύνιτ έυαδατ γο πόρι ’πό έ. Τά νατ
μι-λιτεαέ αρι τ’αξιαθ, νατ απ θάιρ. Λάμα θιιθε.
θεοίλ θηρεασα. Σύιλε λιαέα. Κυιρλε λαζ. Φέιτεαέα
φαννα αγυρ ιαν έιριγέτε φιαρ, αγ θαιντ ο τ’ έυιο
φολα αγυρ ο τ’ έυιο φεόλα αγυρ ο τ’ αλταιν αγυρ
ο τ’ ιηγοιν. Τά τριγύρι αγ ευρ οιτ, α πίσ ο, αγυρ ηί

παιτέ αν τριύμφι τασ; δογιτα αδυτικάδαρθα αδυτικάδαρθα. Τάιο τιασον αδ γίλανασθαν αν αναπάνα αρατ. Ό' φευκή θριός φύιλ οριτ. Όο τινιτ θριός έδωτ οριτ. Νι h-ionηγνασθαν. Νι θεαθησιέσεαν τύ γυρι κοτιγιέσεαν τύ παρι α κοτόρθραί γανθανιν γανθανιν, λε βιασθαν ευταίρισταρθα αδυτικάδαρθα, ο λάιτη μηνά α θέασθαν τιγρισιοναδ; αέ θεαθησιέσεαν τύ γο θευαριαρθαίρ θριός όνιτρα αδυτικάδαρθα αδυτικάδαρθα γο θευαριαρθαίρ α μηναν οριτ.

“‘Τά α μηναν οριτ, α μηδέ,’ αρρα πιμε. ‘Αέ νο γτινηθησιέσεαν ανρο έυγατ-ρα μέ έυν γο θεαθησιέσεαν λειχεαρ αρι πο γάλαρι. Τά αν γαλαρι τιμον αδυτικάδαρθα αν λειχεαρ α θ' ήδασθα. Όνθηρασθαν γο θεαθησιέσεαν ανρο έ, αδυτικάδαρθα νο τάνασθα.’

“‘Συιγκ ανραν, α φίτη θοιέτ,’ αρι γειγεαν λιον, ‘αρ αν γατασθαρι θαδύνην την ανραν, αδυτικάδαρθα αιτηριν τον γο ερυινην πάνηρι αδυτικάδαρθα αιτηριν. Νι φεινιρι αν λειχεαρ ο' αιτημηνιεξάσθαν γο η-αιτηνιεξτεαρ αν γαλαρι.’

“‘Οο φιχεαρ αρι αν γατασθαρι παρι α θύθηρασθαν λιον, αδυτικάδαρθα αρι πο γρέαλ ο' ιππηριντ.

“‘Πεόρραδ θυιτ γο ερυινην, α μηδέ,’ αρρα πιμε, ‘κασ τά αδ ευρι οριτ, κασ τά α' μέ θιαρασθαν αδυτικάδαρθα αδυτικάδαρθα α' μέ θιάρασθα, αδ ευρι γειγετέην αδυτικάδαρθα λαζηρηνιέσε αδυτικάδαρθα εαρθα πιμε οριτ. Βίον θύιλ παλλαίγκε αδυτικάδαρθα αιτητάντα ι πγασθα γλύνιηρε βιό αδυτικάδαρθα νίγκε, αδυτικάδαρθα ευτηρεαν γαέ γαναδένηρε βιό αδυτικάδαρθα νίγκε αρι θυιλε μέ. Πυατιρι α θίμ γλύνιηρε αρι θόρι ταγαν οεραρ αν νομάδαιν οριτ. Ερωματιμ αρι ιτε αδυτικάδαρθα αρι όλ, αέ θ' ά πέισι α θ' ιτιμ ιρ αδ θυιλ ι πγέιηρε α θίον αν τ-οεραρ οριτ, αδυτικάδαρθα θ' ά πέισι α θ' άλαιτ ιρ αδ πέασθαν γαέ α θίον αν ταριτ οριτ. Πυατιρι α θίμ αμ' θονλασθαν γα η-οιθέσε οι θίον νε ταϊθηρεατραν αδυτικάδαρθα αέ βιασθαν αδυτικάδαρθα αδυτικάδαρθα αδ όλ, θαρι λιον, αδυτικάδαρθα πυατιρι α θύιτηριζιτ οριτ πατινον θίον οιηεασθαν οεραρι αδυτικάδαρθα οιηεασθαν ταριτα οριτ αδυτικάδαρθα θά πθα αρι

Σχολία δέινην αγ ταιθρεάπ ταν να ḥ-οίσόče. Ήν ταν
λιομ δοίόce ασον ܒܠܘܝه ܒିଁ ନା ασον ܒହାସନ ତିଶେ ଅ ܒ୍ୟାସୁ
ଅଗମ ଦୋ ହାଇଁ ଲେ ܚ-ଦୋିନେ, ରେ ଜାତାର ଅ ܒ୍ୟାସୁ ଦିରି, ଓ
ନ୍ତରୀୟ ଦୋ ମ୍ବିଯ ଅ ଦୋିଚାଳ ଅ'ମ ମାରଖୁଜାଦ ଦୋଠ ମାତି
ଲେଇ ଅ କୋରାର ଅଗୁର ଲେଇ ଅ ନ୍ତରିତ. ନିୟମ ପାଇପ ଅ ଫୋର
ରାନ ମାତାପ ବା ମୋ ଦୋିଚାଳ ନା ମେ, ଅଗୁର ନି'ଲ ଅ ଫୋର
ରାନ ବୋ ଓ ନ-ଏଇନିନ ନିବାନ ଯା ମୋ ଦୋିଚାଳ ନା ମେ. ବା
ପାଇତ ଲାମ ମୋ ଚୁନ ଫେଇ ଅ କୋମେଆଦ ଅଗୁର ଦାନ ବଲାଇୟେ
ଚାନ୍ଦାଇର୍ତ ଦୋିନ୍ନେ ଯେ, ଅଗୁର ଅନ ଯାନ ଅ ଚିଫିନ୍ନ ଅ ଦୁଇନେ
ଏଇ ବା ପାଇତ ଲାମ ଏ ବାଇଁ ରାତ୍ରି, ନେ ଏ ଚୁନ ବାଇଁ; ତେବେତ
ରୁଦର ଲେଇ ନାମ ଫେଇ ଅର ଦିରି ନେ ଏଇନି. ଯା ଅନ୍ତରାତ୍ର ମାର
ଅତା ଅ ରୁଦାଳ ଅଗମ, ନା ମ୍ବେଆଦ ବିଦାଦ ବ୍ରେଆଙ୍କା, ମିଳେ,
ବୁଦାଚାଦ ଅ ଦୋମାନ ଅର ମ'ଙ୍କାଇବ ଅମାଦି, ଯା ଯତେଦି ଅମ'
ବୁଲ୍ଦ ଫେଇ ବା ପାଇତ ଲାମ ନାହିଁ ଦୋ ଲେଇ ଦୋ ଚୁନ, ଅଗୁର ବା
ଚୁମା ଲାମ ଯା ନ-ଅନାଦାନ କାହ ଅ ଦେଇନଗାଦ ଦୋିନ୍ନେ ଏଇଁ.”

(କେ ଲିନ୍ ନା କାନ୍ତେ ରିନ ଅ ହାଦ ଯେ ଦୋ ଚୁନି ରେ ଜମେଇ
ବ୍ରେଆଙ୍କ ମେଇଁ ମିଲିର ଚୁନ ବେଳ ଅ ରିଙ୍କ, ଅଗୁର ଦୋ ଫିନାପ ରେ
ରିଯା ଦିରିଯିର ଏ ଅଗୁର ଚୁନି ରେ ନା ବ୍ରେଆଙ୍କ ଫେଇ ଏ. ଆଜ ନିୟମ
ଚୁନି ଅ ରିଙ୍କ ରୁନି ରୁମେ ଅନ ଉମ ଅ ନ୍ତରା ରାନ.)

“‘ଯା ଅନ ରୁଦାଳ ଅଗମ ଏ,’ ଅରା ମିରେ, ‘ଅଗୁର ମୁଖ
ନୁୱିନିର-ରେ ମେ ଲେଇଗେଅ ନି ଫିଯ କାହ ଏ ଅ ନ୍ତରି ବେଳିଁ ଅର.’

“‘ଯା ଅନ ଅଗୁର ଯା ନିବାନ ଅନ ରୁଦାଳ ଅଗତ ଏ,’ ଅର
ରେଇରେଅ, ‘ଅଗୁର ମୁଖ ମ୍ବେଆଦ ତୁ ଚେବେତ ଅନ୍ତର ନି ବ୍ରେଆଙ୍କ
ଅନ ବ୍ରେଆଙ୍କ ଅଗତ ଅର ଅନ ଲେଇଗେଅ ଅ ଦୁଃଖାଇ. ଦୋ ଲେନ-
ଫାଦ ଅ ଜାଲାର ନିଁ ଦୋ ନି ଦୁଃଖିର୍ଭେଦ ରେ ଫେ ନ ବ୍ରଦୁ
ତୁ, ଅଗୁର ଦୋ ନେମିନ ଫେଇ, ନି ଯିବ ଫାଦ ଅ ମାଝାଦ ଲେତ ରାପ
ଅ ମ୍ବେଇର୍ଭେଦ ଫେ ନ ବ୍ରଦୁ ଅଇବେ. ଯାରେ ଜାଲାର ଏ ଯା ମେଦରା ଅ
ବି ଅନ ଚିରିଗୁରାନ୍ଦେ ମାତାପ. ଜାଲାର ମି-ନାଦନ୍ତିକ ରେବାଦ
ଏ. ଯାରେ ନାଦନ୍ତି ଅ ତାରିତ ଦୋ ଲେଇର୍ଭେଦ ବିଦାଦ ଏ. ଯାରେ ନାଦନ୍ତି
ଅ ଦୋଚିଲ ଦୋ ମାଲୋଚାଦ ଫ୍ଲୁଇର୍ଗେ ଏ. ଆଜ ଅ ତ-କୋରାର ରୋ
ଅତା ଓର-ଫା ଯା ଅନ୍ତରାତ୍ର ଅ ମେଆଦୁଇଜେଅ ଅ ବିଦାଦ ଏ, ଅଗୁର
ଅ ତାରିତ ଅତା ଓର ଅନ୍ତରାତ୍ର ଅ ମେଆଦୁଇଜେଅ ଅ ନୋଚ ଏ.’

“‘Ιγ απλαιό γο σίηεας, α πίσ,’ αγρα τιμε, ‘αγαρ αγραν μέαυσιζεαν αν τ-οσραρ αγαρ αν ταρι αν νοιέαλ οημ 1 οτηεό γο mbion φιατ αγ γαά δοιηνε θομ αγαρ γράιν αγ γαά δοιηνε οημ ςόμ λυατ αγαρ ςυιριο γιαν αιτηνε οημ 1 γεαριτ. Νι’λ αον τηιαδάρ αρι αν οταλαμ το ιη μό ’να μέ! Μά τά νοιέαλ οημ καν ε αν λειγεαρ ατά αγαμ διη! Β’φέιοιη γο οτιοφραθ νοιέαλ βα μό ’να ε αρι ςυιο ακυ φέιν νά μβεαδ μο γαλαρ-ρα οητα.’

“‘Νά βιοό σειρτ οητ ανοιρ, α φιη θοιέτ,’ αρι γειρεαν. ‘Ταθαρραθ-ρα γιαδαίλ θυιτ λε θρειτ αθαίλε λεατ, αγαρ μά ςέινεαν τύ θεαρι τ’α φέιρ λειγιγρεαρ τύ αγαρ νι φιλιριο αν γαλαρ οητ ςοιόζε.’

“‘Ο,’ αγρα τιμε, ‘ιη ματ ε γιν! Ιγ ματ ε γιν! Καν ί αν γιαδαίλ α ταθαρραθι θομ, α πίσ?’

“‘Νι h-αον ματ θομ,’ αρι γειρεαν, ‘αν γιαδαίλ α ό’ιηηριντ, νά ί ταθαίριτ θυιτ λε θρειτ λεατ αθαίλε, μυρια μβειό θειήνε αγαμ γο ηθέανφαιρ αν γιαδαίλ θο ςόμλιοναδ γο φιωινη αγαρ γο h-ιομλάν αγαρ γο θεαέτ. Τυγαρ γιαδαίλ ςυν λειγιρ θο ςάοινιθ ςεανα, αγαρ θο γλασαναρι αν γιαδαίλ υαιμ αγαρ γκεαλλαναρ γο γκυιρινίτ αν γιαδαίλ 1 ηγνιομ γο h-ιομλάν. Συαναρ αθαίλε. Νιορ ςυιρεαναρ 1 ηγνιομ αέ αν μέιο α τατίν λεό θε’ν γιαδαίλ, αγαρ φαν φέιν νιορ ςέινεαναρ αέ ρέ φαιο διηηριη α τατίν λεό. Νιορ λειγιγρεαδι ιαν. Νιορ Β’φέιοιη ε. Αγραν νι γαιθ ακυ λε γάδ αέ νά γαιθ αον ματ γα λειγεαρ. Νι h-αον ματ ςόμ-ρα ςόμαιριλε ταθαίριτ θυιτ-ρε μυρια ηθέηηρι αν ςόμαιριλε, αγαρ κουρ α θέιθ ’φιορ αγαμ γο ηθέανφαιρ αν ςόμαιριλε μυρια μβειό θειήνε αγαμ διη?’

“‘Ιγ φιον φαν, α πίσ,’ αγρα τιμε, ‘αέ καν ε αν θειήνε φέανφαινη-ρε ταθαίριτ θυιτ γο ηθέανφραθ αν γιαδαίλ θο ςόμλιοναδ φιωινη? Νι’λ ιοναμ αέ θεόραιθε βοέτ γαν άιρο α θίον αγ ιητεαέτ ο άιτ γο h-άιτ αγαρ

ná feadair aonach cá mbéití mo ériall amáirpeadach. Níl aoninne agam a Óéanfaidh a mhusdair oírt ná do riaclaíodh i ngeall dom, go mór mór i n-aon riú a bainfread le biaodh ná le neoc. Níl aon iontaoisibh ag aoninne agam, inar na neitíobh rím pé 'n-Éirinn é.'

“‘Tá tobair i n-aice an tigé rí a báile agat,’ ari teirgean, ‘nuairí a bionn tú rí a báile. Iméid amach gád aon máithean éin an tobairi rím agus níl do lámha agus t’agairí ann, agus níl do béal leir an uifse, agus náin t’fiacala do giosiomair le o’méireandaithe agus le t’óiliúndaithe go dtí go mbéití ríad cóimhneal leir an gneacásta, agus níl do béal cóimhneal le trácht ari neóniníb. ’Neórrfaiodh an tobair rian nómh-ra cé’cu báire. Ag cómhionadaí ná maighlaíoch ná ná báire. Tá uifse an tobair ag teacáit éisgáin-ra anro fé éalaomh.’

“‘Óéanfaidh rian, a níl,’ ari gá mífear.

“‘Déim,’ ari teirgean, ‘nó bionn oírt féin. Nuairí a báire go béal agus t’fiacala giosiomairí táilte agat, le h-uifse an tobair, náin do ceann a cíoraíodh go mairt. Ná fág oibreand agus náibhíte ve t’ghearráid ari a meadán. Anraon iméid amach éin coille ag bun ríleáin agus cuailionaidh círann náillairíte ná círann fuaimeadhais n-a bfeicfír náin na mion-gealbhún ari a gheagairíb. Tábair leat a báile le óthair teine ve’n náir óeal agus ná ve’n fuaimeadhais oíche-rlíní. Aonúid teine óuit féin ari cínteán ná báire ná órto ná ró i geal, i ntaréis go dtéáitíodh a ghlaoír tú agus ná loingíte a lairairtú agus ná maighlaíoch aonach aonach. Béit aonach ná teine rím roimh ó-chaidh agat. Leat amach ari an tsealaomh, ari aonach ná teine amach, círionean bulaín bliadana, agus cuimhneach leat an ghealbhún ari aon ghealbhún, agus leig ná dhoibh i gcoinníb ná báire agus téit éin go mairt.

H

“‘Δποιτ, ι ωταοθ δην θιασ δέ
θιασ δην ωταοηδηρ τε φάξαιρ είγιν αρθδαιη, αγυρ θιού
σόσαιμε τωιγδιονας, εόλγαιρεας αγατ ένη δην θιού φιν
θ'ολλαπυξας θυιτ, δην μηκ λειξιν. Τάιο μηά αην, δην
μηκ λειξιν, αγυρ δην θιασ ιφ φολάινε αγυρ ιφ θλαρτα
θ'όρ φάρ πιατη αινίορ αρ δην ωταλαθ ωταοηδηρ θιασ
μι-φολάιν φέ, δην ή-εαρβα εόληιρ αγυρ λε ή-εαρβα
τωιγδιονα αγυρ λε ή-αινοειρε λάιπηρεάλα. Τάιο μηά
ειλε αην αγυρ τά εόληιρ αγυρ τωιγδιντ αην αγυρ
νεαρ-λάμπαδαιζε. Όλλαπόδαιρού δην θιασ γο ή-άλινη,
δέ ’να θιασ φάρη λειξινού δο’ν θιασ δην ταιρθε
ωταοηδηρ θυιτ παιρ νο λοιτριού δην ξοιλε οητ πιαρη α
διόφεά ιαν, αγυρ πιας αρ φαδηνη αην, αγυρ φαοθαρ
αρ δην παιτ, αγυρ ιαν αρ σπάιπηρεάλ αγυρ αρ γλινα-
ριάν αγυρ αρ γρημιύδασ. Φαιξ-ρε, ένη δην θιού
θ'ολλαπυξας θυιτ, θεαν γο πιέρη δην τ-εόληιρ αγυρ δην
τωιγδιντ διει; αγυρ ι νεαρλάμπα, φλαέτηρη, φιντε,
φάιγδιε, γλαν; αγυρ ι γτυαπόδα, γτυινέαρητα; αγυρ ι
γέιπη, γυλτηρη, γεαλέδαηητεας; θεαν γυρι φεαρηηνε θυρα
δην θιασ θ'φάξαιρ αρ δην λάιπ ένηδατ, αγυρ γυρι φεαρηηνε ένηρα
δην θιασ θ'φάξαιρ αρ δην λάιπ.—Ι ωταρας νο λειξιρ, δην
λειξιν, η’λ οεανδαιζε θυιτ δην τραξαιρ θιού δέ θιασεαθ
δην θιασ αρθδαιη.’

“‘Ιφ οηυαιού δην κάρ ε φιν, α ηιξ! ’ αηγρα πιρε.

“‘Τά γο παιτ, δην μηκ λειξιν,’ αρ φειρεαν. ‘Μά’ρ
οηυαιού δην κάρ ε ηά βασ ε φέιν. Θιού νο ηοξα αγατ, δην
γαλαρη ηό δην λειξεαρ. Μά’ρ οηυαιού ε δην λειξεαρ ιφ
τριομ ε δην γαλαρη. Κέ’ου θέιρ δατ?’

“‘Ζαθδαιμ παρούν αγατ, α ηιξ,’ αηγρα πιρε, ‘δην
λειξεαρ έηρ γαδη ηιού.’

“‘Τά γο παιτ,’ αρ φειρεαν. ‘Φαιξ δην σόσαιμε αρ
ωτάιρ. Αηγραν φαιξ ηα ή-αρθδαιη. Τά οετ φαιξηρεανα
αηθδαιη αην, αγυρ θιού νο ηοξα αγατ θιού, ηό θιού γο

λέιρ i n-αοηφεαέτ εδατ. Σισιασ να h-oέτ ραιξγεανα; ρεαζαλ, ρεαρύάν, παολάν, πυαθάν, ερμιτηνεαέτ, εόρηνα, ρίοθαέ, coiuce. Θέανφαιό αη κόκαιηε θυιτ οέτ πβυλόζα νε γαέ ραξαρ αριβαιη αcu ραη. Δηραν θέανφαιό ρι οέτ ραιξγεανα απνλαιην θυιτ λε γαέ bulóig. Δησυρ θέανφαιό ρι αή τ-αριάν αδυρ αη t-αννλαην ρόμ παιέ, ρόμ πιλιη, ρόμ θειξ-θλαρτα ραη, γo πβειό θo ρύιλε αγ εαραό αδυρ αγ λέιμηριξ αο' ρλοιγεαη λε λιν γαέ δηρεαμα θe'n θιαό α θειό εδατ 'ά ρογαιητ.””

(Πυαιη α ρυαιη Mac Conglinne να παιθ οιμεαδ ρυιμε αγ Caetol 'ά ρυη ιηρ να blúiηi ρεόλα αδυρ θι i θυιραέ, ρυιμεαό ρέ γαέ blúiηi ρυη ρεηη ραη α ρυιμεαό ρέ ρυη θειλ αη ριής έ.)

“‘Πυαιη α θειό παιητ αιμηρηε καιέτε εδατ αγ ράξαιλ νο ρού' θιό αη αη γευμα ραη, α μιc λέιξιηη,’ αρηρ'a'ν Fácliaiξ, ‘μοξόηαιη αη θύηl πi-νάρύηέα αδ ιμτεαέτ θαιτ. Αέ ηi πολάηη θυιτ λεαηθαιη αη αη λειξεαρ γo θtι γo πβειό αη γαλαη ιμτιξέτε αη φαο. Ιη' πόό λειξεαρ παιέ γo θtειρεαη αηρ πυαιη να ραξαν ρέ θεαρτ αη αη γευμα ραη. Πυαιη να θιον θυιηε αέ λεαt λειξιητe ηi πολάηη λειρ γo πινιc α άιτεαό αηρ φeη γo θρυηl ρέ λειξιητe γo h-iomlán. Σιύo ρυη-θαιl έ i πυαιης να ρεανα θέαρ αδυρ φiύo αη πυllαc α θiηη ρa τρεανα γαλαη αηριή έ. Σin παιη α θειό εδατ-ρa, α μiс λέιξiηη, πυηια πβειό φiύo θεαέ, αδυρ α θεαρτ φeη α θaθαιητ θo'n λειξεαρ. Πυαιη α θειό θui θe'n αιμηρηη θuηέα θiηt θεαέ εδατ αδυρ θo ρlάιmte αg εαραό αηt, πiγneαc νa ρlάiηte αg θeαέ αηriή at' θallaiη θeαt, —tū αg θuη i n-όiηe, θaη λeаt, —nā h-aθaiη λeаt φeη, “Τάim λeιξiηt! Νi πiηte θoη ρeαrtα ιmteαέt αδυr γaέ θiαό θ'ά πbuaηl-riό uηam a θ'iηe φeη πaiη a θeηiηiηη πuaiη a θioη θg, αδυr γaέ θeoē θ'ά ρeabar a λeιxiηt πiaη am' ρoγaηrαc

Δεινής τίος απ' γράφημαίς. Μυικέοίλ ύπη νομ φεαρτα; Δεινής λυσανα μέίτε; Δεινής αισιογεόίλ θρεαξ, θρε, θειρθέε; Δεινής λιονν λάιονη, νεού να η-υαρτα; Δεινής τρεανα θαδύν, λειχεαρ αν έλιαθ-ζαλαιρ; Δεινής ιμ, ολα αν έροισθε; Δεινής λειτε λεατηναέτα; Δεινής θητιρίνι; Δεινής υβλα κύμαρτα; Δεινής ειτνεαέα; Δεινής αν υιλε θαξαρ βιό ο'ά φεαθαρ Δεινής ο'ά θαιύθλε; Δεινής αν υιλε θαξαρ θίγε ο'ά υαιρλε Δεινής ο'ά θειγρεατίλα.” Μά θένεαν τύ θεατ υο ιέιρι να καιντε ριν, α πιτ λέιξιν, τιοσφαιό αν ταρτ Δεινής αν τ-οξιαρ αιρίτ. Βέιο τύ Δεινής ιτε Δεινής νί θδινφιό αν νεού αν ταρτ θιοτ. Βέιο τύ Δεινής ολ Δεινής νί θδινφιό αν νεού αν ταρτ θιοτ. Βέιο τύ Δεινής ιτε Δεινής Δεινής ολ γο υτι γο ηνέαριφαιό αν έέαν θρειμ νό αν έέαν θολμος λειρ αν ηγιειμ ηνειρινεαέ νό λειρ αν θολμος ηνειρινεαέ, “Θρεαναό έυδατ, α έδαρματορια, καν έ αν γνό ατά ανρο ανυαρ Δεινής? Φαν έυαρ αθειρημ λεατ! Όαρ ριαό αέ μά τασαν τυρα ανυαρ ηαξαν-ρα γυαρ! Νι'λ αον τρίλιξ ρα η-άιτ ρεο ο'ά έυιλλε Δεινής!” Δηραν ιρεαό θέιο αν γρέαλ γο ή-ολε Δεινής, α πιτ λέιξιν, Δεινής νί θέιο υο λειχεαρ λε θάξαιλ αν ταρνα ή-υαιρι.””

Πυαιρι α δι Mac Conglinne αγ γιάό να καιντε ριν έυγ να θαοινε ρέ ηνεαρια γο γιαιθ Σατάλ ανα ήσοαιρ Δεινής α θέαλ αρι οργαϊτ. Σονασαυρι γυν έιγιν 'να θέαλ. Ήο μιτ Mac Conglinne Δεινής υο ξηριόρ ήέ θρειμ ανα ήέιτ νε'ν ήεόιλ λειρ αν υτεινε Δεινής έυιρι ρέ λε θέαλ αν γιίξ έ. Πυαιρι α δι αν ηνειριμ ήεόιλα αγ τεαέτ ένοαις να θαοινε γο γιαιθ αν γυν α δι i θέαλ αν γιίξ 'να θεαταιό. Κυν i θρυιημ αιρειναέρια αβ εαό έ. Βι α έεανη λαρμωιέ νε θέαλ αν γιίξ αιρε, Δεινής έ αγ γυαέαό α έινν ανονν 'ρ αναλλ Δεινής αγ ευρι α έεανγαν αμαέ. Έόμη λυαέ Δεινής έάινιγ αν ηνειριμ ήεόιλ i η-ά-μαιριεαέτ υό, ρέ μαρι α θέαλ εαγαλ αιρ γο γηαρραί υαιριό

airír é, vo léim ré amadé a' béal an rígs agus rí daingnit
ré a béal féin agus a ná cíosadh rí bheoileí.

“Óunaodh gád aoinne a béal!” aifigh Mac Conglinne, agus le n-a linn rín vo ríadaril ré an ghearr
feóla leir an neamhán. “Buithealdaí le Dia agus le
Briúisíon!” ari teigean, agus é airítear a láin óeas ari a
béal féin agus a láin clé ari béal an rígs.

Do thíos gád tuisne a béal aic díollá an trádáireas.
Ní raiibh rí gíolla aic leanbh. Bí a béal ari leacád aighe
le h-uadcháir. Do léim an neamhán, agus an píofa
feóla 'na béal agus 'na cíosnáibh aighe, i gceadé i mbéal
an gíolla thíos. Aic ní túighe a bí rí i gciúis 'na bí ré
amuiúc airír, mar ní raiibh aon phreacaí ari an leanbh.
Anraon vo léim ré i gceadé rí a tínteáin, ari ríáit an
coirceáin móir a bí oif cionn na teine. Do léim Mac
Conglinne agus o'iompruig ré an coircán ari a béal
anuas ari. Bí a thónaití feóla anraon aighe agus o'fan
ré ann.

“Cao 'n éanfarí aonair?” aifigh Ídeán.

“Beirtéar an rígs amadé aif an dtiúis láitearéad!”
aifigh Mac Conglinne.

Do ríugadh an rígs amadé agus do cuipeadó i leabharáid
an dtiúis eile amuiúc é. Bí rí cónáin mhn, cónáin rocadair, le
leanbh.

“Tuscair amadé aif an rígs-teadé,” aifigh Mac Conglinne, “an uile fáisgair ríosa do bhuil aon tairbhe ann.”

Do roinntuisceadh an rígs-teadé. Níor fágadh tríofáid
ná órnáis, ór ná airgead ná olimairtear, gan baileiséad
amadé, aic aithláin an coircán a bí anuas ari an neamhán-
craioir. Ní baoisgal guri éairítear aonine éin an coircáin
rín a bheireann amadé.

“Cuirtarí teine rí a rígs-teadé aonair,” aifigh Mac
Conglinne.

Óo cuitreabó. Águsf réo mair a náineadó é. Nuaír a b'í gád aon linn baileiscte amach ar an ríseas, aic an coiréan móir a b'í aonadair ar an gCirraoig-Teamhan, nu o náind a ná náireadh do leíri do náind-ean tair éiré caithe teinte móra nu óur ari lárach anro 'r anfúin ar fhiuio an tise. Óo lár nu teinte. Ba ghearrí gúr lár an tise do leíri. O'ei riúig an buidhne lárach gúr fa ríreál. B'í Mac Conglinne águsf nu o náind eisfeadaint ar an lárach. Ar ball do churpuit cfrann an tise ar chaitheamh águsf ar nu h-áctaí nu nochtach. Óo nochtach aon mairne buidic. Óo leim an teamhan gúr águsf feagairiú ré ari an mairne buidic. Óo éonadis Mac Conglinne é.

“Feucláid! a fealmaibh Mumhan,” aifigh Mac Conglinne. “Síné éuair b'úr gcairia agaibh. Náind gád aoninne a béal águsf lathairfach-ra leir an mbiochánaíochan.”

Óo b'úr gád aoninne a béal. Niор gád a iarrach aon tairne h-uidhír fán nu óéanach. Óo óiliúin Mac Conglinne aonan i ngréan an teamhan águsf do lathair ré do h-árho.

“Úmhlusig dom, a óiabhal!” ari geirgean.

“Úmhlusigim sunit,” aifigh 'n teamhan. “Ni róilír dom a óéanach mair t'á buairtete agat oírm. Niор t'neagraj do gúr fáidh sunite ari talamh ná daingeal éuair n'fheadarfaidh a óur feucláid ari. Cásal t'riofadaidh óéanach aon fáidh a b'íor-rafartach 'na gúile. Óo éuirír-fé feucláid ari an t'riofadaidh óéanach águsf mille ag t'riopacaidh a gúile ari a céile le tarbh águsf le h-ocraí. Óá nteíobhni niор náine ari 'ná mair a chuaibh ńdairfinn an t-anam ari fad ar, águsf ní gúr fán ceaduinscte óom. Óéinear mo óídeal, aic t'á buairtete gúlán agat-rafartach. Niор b'férionn sunit buacáit oírm ari an gcumha fán mura mbéad do b'fuisil mat

ο Όια οιτ, αγυρ δέιρη μπλεάστα αδατ, αγυρ ιοπαο εαγνα, αγυρ φιορ ύπλισιγεαςτ, αγυρ πιαν γαέ παιτεαρα, αγυρ τεαστ τιούλαισι αν Σριοηιαν Παοιη. Όιαθαλ ιρεασ πιρε, γριοηιαν γαν colann. Τάιμ 1 ηγοιλ Καταίλ λε τρι λεατ θλιαξηαι, 'χά μιλλεασ αγυρ αδ μιλλεασ να Μυηαν γο λειρ, αγυρ νά θράγτι τρι λεατ θλιαξηα ειλε ανη μέ θεασ έιρη γο λειρ μιλτε αδατ. Τάινιρ-ρε ανησ ο μιντηρ Σορκαιζε αδ κυρ ιρτεασ οριμ-ρα. Ιρ παιτ αν θαιλ οιτ γυρ υατα γαν α έινιρ. Ιρ παιτ αν θαιλ οιτ ιαν α θειτ υαραλ, παομτα, παιρ ατάιν. Μυηα μβέασ α η-υαιτλεαστ αγυρ α παομταστ αγυρ α η-ιοηιασαρ, αγυρ παομταστ α η-εαρθος αγυρ α η-απα-χαρασ, αγυρ παομταστ ποβιιλ Σορκαιζε πόιηρε Μυηαν, αγυρ πυηα μβέασ ιοηιασαρ γυτα αγυρ θρέιτηρε αγυρ οιηις αγυρ απατα αν γιρ υαραι λεο γο ντάιηρ θά θεαρηρασιον; αγυρ γο νειτην πυηα μβέασ τ' υαιτλεαστ ρέιν αγυρ τ' ιοηιασαρ αγυρ γλαινε νο ζιοισθε αγυρ πειο τ' εαγνα αγυρ δέιρη τ' μπλεάστα, ιρ ιρτεασ ατ' θράγδαιο ρέιν νο γαέαιηη-ρε πυατηρ α ζιιηηρ απασ α' θράγδαιο Καταίλ μέ, αγυρ ηι γραρρασιον λεατ γο ντι γο γεομάιη-ρι πόρ-τιμπαλ να ή-έιηεαν τύ αδ γαθαίλ νε ζιοέαιθ αγυρ νε παιονιθ αγυρ νε γιαταιθ αγυρ θ' ρυιρεασαιθ οιτ, αγυρ γυρ β' έ βάρ α γεαθβά γα νειρε 'νά θάρ νο'ν διοιτα."

“Ριοζαρ να Σροιηρ Σέαρνα ιοιηρ πέ αγυρ τύ!” αρρα μας Conglinne, αγυρ θέιν ρέ ριοζαρ να Σροιηρ 1 γεομνιθ αν νεαθαιη τρι ή-υαιτηρε λειρ αν λεαθαιρ Σοιργέαλ α θι 'να λάιθι αιγε.

Συιρ αν νεαθαιρ γριεασ αρ, αγυρ νο λαθαιρ γέ αιηίρ γο ριοέπηαρ αγυρ γο γεαργασ.

“Ά!” αρι ρειρεαν, “τυγδατ-ρε Όια παιρ υρασ θυιτ ανη, α Καταίλ τηις Ρινγουινε, πυηα μβέασ αν θάν θεασ α' Συιρεασ Λιφε γο μβέασ νο ςορρ 1 νταλατ αδατ-ρα

Δευτέρη τ' αναμι 1 η-ιγρεαν Δευτέρη ταρ μπέαδό ψωνν νε'ν οίστέ δενούτι συρτά θίστια Δευτέρη ! ”

Δημήτρης τ' ειριγέ τέ φέιν, Δευτέρη γεναινέ τεατόνταν 1 η-ασονφεαέτε λειρ, τυαρ τα η-αερη Δευτέρη ο'ιμέτιξεανδαρ. Νό ταρι ανειρη αν γεανα λεαθόρη; “ Οαυτή φοιουαμηνήσιρ 1 η-ειτιαρη ιαρητήν λα μυιντηρι ιφφημηνην.”

“ Καν τά λε τεαναδή δενούτι Δευτέρη, α μήτι λειτήνην?”
Αγρια βιβάν.

“ Πεόργραν-ρα τάν νυιτ,” αγρια Mac Conglinne.
“ Τείντεαρι νεούτι θο'ν ηίσ,” αγρια γειρεαν.

“ Κονυτή α τεανηραρι αν νεούτι?” αγρια βιβάν.

“ Τείντεαρι λεαθήναέτε Δευτέρη 1η μή το έστηθειρινέαδό αηι α σέιλε,” αγρια Mac Conglinne, “ Δευτέρη μή το πεαργραδό οητά, Δευτέρη ιασ α τάθαιτη λε η-όλ θο'ν ηίσ ταρ πυα-θίσ.”

Το τείνεαδό ταν. Το h-ολλαμηνέαδό τόνιτην σέαν νυινε νε'ν λεαθήναέτε αηι αν γευμα ταν. Βί Κατάλ 'ά θ'όλ γο ντί γυρι έγριοθηνήσιρ τέ ε. Δημήτρην το τίνιτ α έσυ-λαδ αιρη. Το κυιρεαδό ceól νοσ γυαιρης θ'ά φεινητ νό αν φαιρι α βί τέ 'να έσυλαδ. Τειρι κυιρ νε'ν τρεαναδέυρ γυρι ταν τέ τα έσυλαδ ταν αηι φεαδό τηνι λα Δευτέρη τηνι οίστέ. Τειρι κυιρ ειλε θέ νάρι ταν τέ τα έσυλαδ αέ λα Δευτέρη οίστέ. Ηυδιρι α θύιηρις τέ αηι α έσυλαδ ηι ηαιθ νε ξοιλε αιρη αηι ταρ α ίθεαδ αγ ανον Έγριοροαιθε.

caibroiol a ceatáinreus.

“Cá bhfuil an mac léiginn?” aifigh Caéal, cónaí luacl
a gusg a thnírtig féidir aifigh a chosla.

“Táim aifigh, a mís,” aifigh Mac Conglinne.

“Inír an aifling túninn feadaita,” aifigh ‘n mís. “Bé
fhiú a bhéar tu ’fá h-innriunt ionúin ní bhéar mé coirte
ó, murab ionan a’r ionad.”

Oinír féidir an aifling aifigh do’n mís, ó éisgeas go
deireadh, ac níl an innriunt rím cunnta ríor fia greanachair.
Nuairí a b’i an innriunt círicónusuisce cunnta an mís nuacl
a gusg beannacáit ari gádach túnine vo’ neógrfaú an aifling
go neó, a gusg ari gádach túnine bhealú ag éirteacáit léi o’ a
h-innriunt.

Bí ácaír a gusg aoiúneagáit móri aigéne ari phicáin a gusg
ari an mioscra go léiri nuairí a chonacanairi go mairb
Caéal leigíte. An fhiú a b’i an leigseagáit o’ a théanam
níorí feadair ari cunntneamáit ari aon mho eile ac ari an
leigseagáit, an nuaonraí é nó an tseirífeadáit ari. Ní mairb
aon cionnne i n-aon cior a gá láin acau ná go tseirífeadáit.
Chonacanairi gusg éiní ari cleasairíthe feucáint ari Caéal
an troidígo uathúláit a théanam. Ác níorí marí a
céile, uairí leó, troidígo théanam a gusg an leigseagáit a
théanam. Bí ’fíor acau go nuaonraí ari mís troidígo
go báir ac go gcuirífeadáit féidir lioimir é théanam. Ác
nuairí a chonacanairi an leigseagáit théanta, é théanta
dáiríriú, é théanta go h-ionnlán a gusg go círicónusuisce,
oír cónaírí a rúl, iñ aonlaithe a chainteas a leitíeo
rím o’uairí acau vo’n cleasairíthe, a gusg théineadair a leitíeo
rím o’iongnaidh tháid, gusg b’oír éigíon feadairí a rúile

τόγδαιντ 1 η-αον χοι τέ. Δη βαλλ νο ζορπισχειτιυσχέαν αρι ξίλιαριεαέτε εαταρτά, 1 γαοζαρηναέ, “Cé h-é féin? Καν αρ ε? Cé 'ηα τοιούτο ε? Κά υτάινις τέ? Κάρι ξαθ τέ ευζαίνη?” αγυρ μαρι την.

Όι Μαϊνέιν ανη αγυρ α λάν νε τηνιατηρί Ζορπισχε. Τάναραρη πυαιρ αιριγέαραρη να γάρλαι μαρι ξεαλλ αρι αν λειγεαρ αγυρ Κατάλ μας Φινγουιν θειτ αγ θέαναμ αν τριοργαίο, ήυσο νά σμειοριούρι α θέανφασ Κατάλ μυρια θειειριούρι λε η-α γύνιλιθ ε'ξά θέαναμ. Όινηρεαραρη, πυαιρ α ξίλιαρ αν κειτιυσχέαν, αν μέιο α έι λε h-inn-γιντ ασυ. Νιορι έυσ ραν ρυιην εόλινιρ ο'αοιννε. Σεαρ ευιο ασυ γο θιορφαίοιρ αρι αν εόλιηρ δ'ον γκλεαργαΐθε φέιν; γο μεαλλφαίοιρ υαισθ ε. Δέ νο έωιτ νιό αμας θοιού α έυιηρ ιοηγηασθ ορέα. Δη ιιλε ζειτ ο'άρι ευηρεαό έυισε νο φρεαδαιρι τέ ί γο θηεαδή, γροσαιρ, φέιμ, ας νιορ έυσ τέ ασον θλύηρε εόλινιρ υαισθ αρι cέ'η έ'έ, νά αρ κά'η έ' αρ ε.

Β'έιγεαν θοιού γο λέιρ ειριγέ θέ. Δέ έι αν ταηρθε θέαντα αιγε, αγυρ, πέ 'η έ'έ φέιν, νιορ έ'φολάιηρ θιολ-υιγέαέτε α έαθαιρητ νό αρ. Όιμηρ θιάν αν μαργασ α έι θέαντα αιγε φέιν. Όο έωιτην ραν λειρ αν γιοζηρα γο λέιρ, ας θύθραραρη γο γκαιέρι ευηι λειρ.

Ούθηραρη νάρι ζεαρτ ασον ήυσ α θέαναμ έυη γο γροσαρόσφαι αν γρέαλ γο λέιρ 1 θειειρ κόμπαιρη, 1 λάθαιρ Κατάλ.

Νιορ έ'φασα γο μαιού Κατάλ κόμη μαιέ αγυρ έι τέ γηαμή, 'να γραοζαλ α'ρ 'να φλάιντε. Όι άεαρ αν νομάιν αρι να υαοινε γο λέιρη. Όι νειρη λειρ αν υμάριο ξηιάνα α έι 'ξά milleas αγυρ 'ξά γκρεαάσασ αγυρ αγ ταθαιρητ ηάηηε γραοζαλτα θοιού. Όι υραιμ ανα μόρι ασυ νο Κατάλ αγυρ ανα έδαισθ ασυ λειρ, ο'αιηθεόιν αν υμάριο α έι αιρ. Ρήγ φόγαντα έ'εασθ ε, ηήγ νά θέανφασ αν έαγσοιρ πέ κυμα 'να μβειρύφι α θ'ιαριασθ ε έυηρι γυαρ έυη να h-έαζ-

σόρια όέαναπ; ηίς πά γεαθαύ ράιρτ αν φίρι Λάισιρι 1 γεοιηππιβ αν τ-έ α θέαθ λαζ; ηίς πά ταθαρραθ θηρειή αρι αν γεέαυ γεέαλ γο ωτι γο μθέαρραθ αν ταρηα γεέαλ αιρ. Αγυρ πυαιρ α ευγαθ ρέ αν θηρειή, νά μθ'ε αν τ-έ γο μθιόθ αν θηρειή 'να χοινηθ ρέιν ε, νί φέαναθ ρέ λοκτ ρόξαιλ αρι αν μθηρειή, νο χυιηραθ Κατάλ αν σεαρτ 'να Λινήσε χόμη ροιλέιρι χόμη ροιληρηθρι γαν. 1 γεάρ, μά θί αν υραιη αγυρ αν βάιθ, αγυρ αν γράθ αυτ γο λέιρι νό 1 η-αιτηθεότιν αν υμάιην, γο ηαιθ αν υραιη αγυρ αν βάιθ αγυρ αν γράθ ευρέα 1 μέιο παοι η-υαιρη πυαιρ α γυαραθαρι γο ηαιθ αν υριού ηιό ιμειγέε αγυρ αν λειζεαρ νέαντα.

Χυιρι πα γμαοιντε γιν γο λέιρι ιαν αγ κυιμηεαπ ροιειδιαντα αρι αν τ-έ α όέιν αν λειζεαρ, αγυρ ο'ά μέιο α χυιμηιγόηρι αρι υρεαθ ήα μό α τεαρτυιγέαθ υαέα α ρόξαιλ αμαέ θέ 'η θ'έ ρέιν.

Τάινις αν ριοξηα, ρινη χλέιρι αγυρ τυαέ, 1 λάταιρ Καέαιλ, αγυρ ριιγέαναρι 1 γεόθιαηρι.

Χυιρι αν ηίς φιορ αρι αν μαθ λειγίνη. Τάινις ρέ.

“Α μίς λειγίνη,” αριγα Καέαιλ, “τά ροιαοινε μόρι ευρέα αγατ ορηθ-ρα αγυρ αρι αν Μυμάιη. Νί σεαρτ γδαν α χοέριον νε θυιθεάδαρ α χαθάιλ λεατ, αγυρ ριοιλιγέαδετ α ταθαίριτ υυιτ αρ. 1η φέιοιρι α χοέριον νε θυιθεάδαρ α χαθαίριτ υυιτ, αέ πέ ριοιλιγέαδετ α ταθαρραί υυιτ ηιορ θ'φέιοιρι νό οιρεαθ ταιριθε όέαναπ υυιτ-ρε αγυρ ατά νέαντα αγατ-ρα υύιννε. Αέ τά αν μέιο ρεο αγ ευρ οραιηη. Νί φέιοιρι υύιηη θυιθεάδαρ νά ριοιλιγέαδετ α ταθαίριτ υυιτ μαρι ήα χόιη γαν α φιορ α θειή αγαιηη θέ ή-έ αν υυιηε α χυιρ αν ροιαοινε μόρι ρο οραιηη.”

Ανγαν υο λαθαιρ μαθ Conglinne.

“Α ηίς ονόραιδ,” αρι ρειρεαη, “αγυρ α ριοξηα Μυμάη, αγυρ α υαιηλε χλέιριε αγυρ τυαέα, μεαρλαηη μαέ φεαρηια υομ ρυν α όέανρραθ 'νά α ιηηριητ υαοιθ,

τηρίσ τοι, κασ α έσαραινς μέ αρι ωτύιρ ιρτεαέ γα η-οβαίρ τεο, αδυρ κασ ρέ πνεαρη θομ ταθδαίρτ 1 η-ασν δορι ρέ η-α λειτέιρ νε χνό.

“Τάινις αν τ-εόλιρ όυγαμ, ρέ μαρι α τάινις ρέ όυν αν υιλε όυινε 1 η-έημιν, υρούς ηιό έιγιν υαέβλάραέ α θειτ ταγαίτε αρι Χαέλ. Όυιρι αν τ-εόλιρ ραν νιομβάθ οριμ-ρα ρέ μαρι α όυιρι ρέ νιομβάθ αρι γαέ αοιννε. Δέ 1 θεανητα νιομβάθ όυρι οριμ νο όυιρι ρέ αγ μαέτναμ μέ. Β'έ βυνύρ μο μαέτναιτ, σουρ α γεαθράι λειζεαρ νο'ν ολε α δί αρι αν ρίξ. Αρι να τυαιριγδιθ α γροιρεαθ μέ νο ύωιγεαρ νά ριαθ ασν χέαράν γλάιντε αιρ. Τώιγεαρ αρ ραν νάρι θ'ι α γλάιντε α δί λε λειζεαρ. Νι λειζεαρ συιρρ α δί λε νέαναμ αιρ. Τώιγεαρ αρ ραν νάρι θ'φολάιρ α ασημάιλ, πυαιρ ναέ αρι αν γρορρ α δί αν λειζεαρ λε νέαναμ, γυη αρι αν αιγνε α δί ρέ λε νέαναμ.

“Πυαιρι α δί αν μέισ τον γοσαιρ αγαμ τάινις εόλιρ ειλε όυγαμ α όυιρι αρι γεαθράν αιρίρ με. Όο τυγαθ λε τυιργιντ νομ νάρι όειν αν τριοβλόιο α δί αρι Χαέλ ασν θαιντ ό η-α θρειτεαμανταρ. Σο ριαθ α ςιαλλ αδυρ α όυιργιντ ςόμι γλαν ςόμι ορυιη αδυρ α θίοναρ ασν λά ριαθ αιγε. Τυς ραν λε τυιργιντ νομ νά ριαθ ασν υμάριο αρι α πέαθδαιρ γραοξάλτα.

“Ο'φάδ ραν 1 γερμασθ-έάρ μέ. Νι ριαθ γεαράν γλάιντε αιρ, αδυρ νι ριαθ βυν ορ σιονν αιγνε αιρ. Κασ α δί αιρ μά 'ρεαδ?

“Ο'αιηιγεαρ, ρέ μαρι 'αιηιγεαμαρι σο λέιρ, σουρ α γυαιρ αν υρούς ηιό ρειλθ αρι ωτύιρ ιρτιγ 'να χοιλε. Όύθαρτ λιομ ρέιν, αρ μο όυιρι μαέτναιτ, αν υορυρ σέασνα η-αρι τάινις αν νιοθάιλ τηρίσ γυη τηρίσ α όιατρεαθ αν λειζεαρ τεαέτ. Συρ λε θιαδ α όυαιθ αν υρούς ηιό ιρτεαέ, αδυρ γυη λε θιαδ α καιέρι αν υρούς ηιό α έαθδαιρτ αμαέ; Δέ το α θειτ νε όυειριγεαέτ ινιρ αν

πουσὶ ἱγτεάς αργού ἀν τεαότι αμαδέ, συρι λε ἡ-ιτέ βιό δ
ἐναιδιό ῥέ ἱγτεάς, αργού συρι λε οιύλτεζαὸ δο ὕιαὸ δ
αιτέρι ἐ ταῦθαιητ αμαδέ; νό ταρι ῥεο, συρι λε οιαορ δ
ἐναιδιό ῥέ ἱγτεάς, αργού συρι λε τηοιρζαὸ δε αιτέρι ἐ^τ
ταῦθαιητ αμαδέ.

“Δέ τι τρισταδός δασέ εαρβά βιό. Ήτι τρισταδός νο
τυπεῖ τοις δασέ βιαδό μηρα γτασιαδό τέ ον τιβιαδό λε
γαοι τοιλ. Λε η-α γαοι τοιλ φέιν τρεαδό α τέινεαν
τυπεῖ σραοι, αγυρ τάρ ταιτί λε τυπεῖ σύιτεαδόν είσιν α
τέαναδόν αρ αν γεραοι, ηι τολάιρι νό αν σύιτεαδόν α
τέαναδόν αρ αν γευμα γεάσωνα, τέ φιν λε η-α γαοι τοιλ
φέιν.

“ Ήι ’Έιορ αγαπ ηάρι έπειση Κατάλ νο λειζεαρ ας
λε τρογδαό α θέανταδ ρέ λε η-α γάορι ροιλ φέιν. Όα
υταγαινη-ρε αντο αγαρ ηά η-αθιανη λε Κατάλ 50
λειζιρρί ε ας τρογδαό θέανταδ αη αη γκυμα γαν, λε η-α
γάορι ροιλ φέιν, έβαδ ρέ γαν λειζεαρ, παρη νι θέανταδ
ρέ αη τρογδαό. Έπεισεαν νομ ριζ ειλε έπιαντς άγαμ
έην α άη γευάιντ αιη αη τρογδαό θέανταδ, αγαρ έ
θέανταδ λε γαορι ροιλ.

“βα παιδί λιον α λειριψέδασθα δαοιθ-ρε αποιρ, α γιδ
Σαιριλ αγυρ α γιοδηρα αγυρ α υαιρε Μυτιαν, τοιηρ έλειρ
αγυρ τυατ, εαν ι αν τριλις ειλε την αρι αρι γοσαλιψέαρ
αγυρ conur α δέινεαρ αν γοσαλιψέαρ.

“Τά διέπειν αγαίνην το λειρί αρι Σάταλ ο έμπατς
α οίγε. Τά εόλυρ παιτεί αγαίνην αρι α θεαξ-τηρέτιει. Τά αν τεαξ-τηρέτιεισ απάλιν ανη αγαρη νί τούισ λιον
το βεριλ τυνηε τα Μυταίνη πάρι έμπη αιτην έιγιν
αρι αν πνεαξ-τηρέτιεισ γινη. Δοινηε α έμπη νί σεαρητ
το τεαρηπαν α θέανασην τέ. Σινι αν τεαξ-τηρέτιεισ
ασειρημη. Α έμπεταέτι άνην τυλι ιητεασ τα ξυδαιρ
ιη γέιρηε άνην τυνηε ειλε ταθαιτις ταορι ο ξυδαιρ.
Αρι αν οτηρέτιεισ γινη ιηρασ ξιλεαμυιγεαρ άνην αν πισ

τάθαιταις αρ απ ηγουαίρ 'να παιδί τέ. Βί 'ψιορ αγαμ ηά θέανφαστό τέ απ τηοργαστό έκην ε ρέιν νο τάοιραστό σ' οηη ηγουαίρ 'να παιδί τέ, ας δί τυαιριτιν λάισιρι αγαμ, ηά θρεισφεαστό τέ θυινε ειλε 1 ηγουαίρ, αγυρ γο θυισφεαστό τέ 1 η'αιγνε γο θρέασφαστό τέ απ θυινε την ο'ψιαργαλτε λε τηοργαστό, γο ηνέανφαστό τέ απ τηοργαστό. Σινι απ οβαιρ α θυιρεαστή πόταμ, ταρ έιρ πόράν παέτηναιμ αγυρ πόράν θυαρήτα αιγνε, γο θυιρριπον Σατάλ 1 θυάρ γο ηνέανφαστό τέ απ τηοργαστό αρ θυνίρ αρ παιτε λε θυινε ειλε. Βίορ αρ θηατή αιρ γο πε'ψέισιρ γο μεαλφάι αηραν ε έκην απ τηοργαστό α θέαναστό έκην Θέ, αρ παιτε λειρ ρέιν.

“Βί 'ψιορ αγαμ γο θυιαν παιτε, ηιό παδι ιοηγναστό, ηά θέαστ απο θρειειτ αγαμ αρ απ οβαιρ την α θυηρί έκην σινη γαν λάμ Θέ θειτ τα η-οβαιρ. Θ'ιαραρ αρ θηίξιο, δ' ρι μο θαρα αναμα 1 1 λάταιρ Θέ, α γυιθε θυηρ τυαρ έκην Θέ, θομ ρέιν αγυρ θο'ν ριζ. Θ'αιρεαθαρ γο λειρ απ focal αυνύθαιτ απ mac mallaçtaiin. Θ'αιρεαθαρ conur α παοιθιμ τέ και α θέανφαστό τέ 'μυηα πεθέαστ απ Βάν Θεας α' Κυιρεαστή Λιρρε.' Ιρ λειρ ο'ν θροφαλ την γυη θέιν ρι απ θυν α ή-ιαραστ θυητί α θέαναστ, αγυρ γο παιδί λάμ Θέ λινν τα η-οβαιρι ρεο ο θυραστό. Πιορ θ'ψολάιρ α θειτ. Πι'λ ρέ 1 πεαρτ πά 1 η-ιντλεαστ απ θυινε θυλ 1 ηγλεις λειρ απ ανηρρηπον γαν congnam ο θόμασταιν Θέ. Θυινε γαν πεαθαιρ α θέανφαστό έ, γο πόρι πόρι ο 'τά απ congnam λε πάξαιλ ας ε θ'ιαριαστό. Μυηα πεθέαστ απ congnam α πυαραμαρ, τηρέ ιμπριθε θηίξιο, θέαστ απ πρέαλ γο h-ολc αγδαίνν. Πι γαν πάτ αυνύθαιτ απ θεατραν απ focal ίν.

“Πυαιρι α δί congnam ο Θία θυητά 1 η-άιριζτε αγαμ θομ ρέιν αρ απ γευμα την, τηρέ ιμπριθε θηίξιο, πάδετ-θυιρεαστή αστ' αιγνε αρ απ γευμα 'ηαρι θεαρτ θομ θυρηυστάστ. Πιορ πόρι θομ αρ θυνίρ θυινε έιγιν α θειτ

"Iré céad riúd a b'í a ñgam le téanam, o'á bhríð riu, 'ná mallaçt na h-Éagairle vo éabhairt oípm féin; ñgam éisgear, o'á naoimhæct a b'eadó an t-é cùiupréasó an mallaçt rian oípm guri b'eadó ba ghealpe an cruaðtan 'ná mbéinn ñgam guri b'eadó ba óróicéigthe go nglacfað an bhríð tromaðt òom. Ní'l ra Muñain, ná iñ uðóca i n-Éirinn, feair eadairle iñ aoiurthe cail naoimhæcta 'ná Maincín, Abb Coircais. Téiríom anfho é oif a cónaíri féin, ñgam ní'l aoinne láiçreasó ná h-aonróðair go bhruid an fírinne ñgam. Sosairiusgear am' aigine, o'á bhríð riu, guri b'eadó Maincín a caitheasó an mallaçt a cùri oípm. B'í uedas-riact eile ra gseal anfhan. Ni baoigál go gcuíupréasó Maincín an mallaçt oípm tuigta noéanfaínn an mallaçt a cuilleam go cruaidh. Tánaod go Coircais gá an aon gnó-eile ac' cun í cuilleam.

“Δέ σουρ ά τιοσφαιν ορι αν μαλλαέτ υο τυιλλεάμ? Β' ψινί αν ςειρτ ανγαν. Βα πιό ρυιριρτε όομ ι τυιλλεάμ νά βρέαυραιν υρού ςηνιού ά υέαναμ. Νι ρέαυραιν ι τυιλλεάμ ορι αν γειμα ραν. Νι'λ ρέ σεαυυιζέε αγ υυινε αν τ-ολε α υέαναμ πέ ταιηθε βα υόιε λειρ ά τιοσφαύ αρ υό. Δειρη πιορ β' ρέιοιρι υομ λάμ Θέ δειτ αγ καθηρυξάδ λιομ ρα ςηνό νά πβα λε υρού ςηνιού ά θεαρτόδαινη αν γηνό ςειρ ζυη σινν.

“Νι γάδ υομ α ινηριντ αποιρ υο Μαινέιν αγυρ υο πυιντηρί Σοριατζέ ατά ανρο αγ έιρτεαέτ λιομ σουρ ά υέινεαρ αν μαλλαέτ υο τυιλλεάμ. Τά 'ψιορ ασυ γυρ τυιλλεαρ ι γο παιτ, υαρι λεό, αγυρ τά 'ψιορ ασυ γυρ ευιρεαδ ορη ι ό ρροισθ, ι υτριεό πάρι γάδ υομ αον θρέαδ α όιηηριντ υο'ν ριής παρι ςεαλλ υιριτι. Δέ πά ρευέαιν ριαν ριαρι αιριήρ αρι αν ργέαλ όριον ριαν, γο τοιλέιρ, πάρι υέινεαρ αον πιό γο βρέαυραι υρού ςηνιού ά ταθαιριτ αιρι.

“Δέ υο υέινεαδ αν ρυνο α δι ιατιμ. Υο ευιρεαδ ορη αν μαλλαέτ. Ανγαν υο διορ ολλαμ αρι τεαέτ ανρο ρευέαιντ α' βρέαυραιν α ςειρ ηιασαιθ αρι αν ριής τριοργαδ θέαναμ αρι πο ρηον ζυη να ή-εαργαινε τόργαιντ υιομ. Υο τάναδ. Βι 'ψιορ αγαμ πάρι β' ρολάηρ υομ γλυαργεαέτ γο ή-ανα ςαρτα αγυρ γο ή-ανα αιρεαδ αγυρ γο ή-ανα αισιλλισθ ρα η-οβαιρ. Τυιρεαρ γο πβ' ρεαρηρ τυρνυξάδ γο πειό, γαν α ιαριαδ αρι Καταλ α θέαναμ αρι υτύιρ αδέ ρυνο έιρην ρυαριαδ. Βι 'ψιορ αγ γαδ αοιννε, ό'ν λά τάινιγ αν τ-υμάρηρ αρι υτύιρ αρι αν ριής, πάρι έαρλα ριαμ 'να λάιν αιρε οιρεαδ αγυρ υβαλλ αγυρ γυρι τραρι α λάμ λειρ γαν έ ςειρ 'να δέαλ ρέιν. Ούλαρτ λιομ ρέιν νά βρέαυραιν οιρεαδ αγυρ αον υβαλλ απάδιν α μεαλλαδ αρ α λάιν υατδ πάρι β' ολε αν τυρνυξάδ έ. Νι γάδ υομ α ινηριντ σουρ παρι βα πόρι αγ Καταλ ριαμ α θυαλγαρ ριής. Ιρ ευινών λιβ σουρ παρι α υέινεαρ αν ράργοσαιντ, αγυρ σουρ παρι α μειλεαρ αν ςλοκ λε μ' ηιασαιθ.

Πυαρι φιαρησις Καταλ νιον και α δι ορη τυδιαρ φιεαδρα
αιρι α τυδι ζην α αιγνε α θυαλδαρ μιδ. Κυαιο αν φιεαδ-
ρα 1 θφειοτη. Όο λεατ θυη ρυιλ οραιθ γο λειρ πυαρι α
χονασθαρ αν τ-υθαλ λιγε 'α θαδαιριτ νομ. Ιρι θηριγιο
α θειν ε. Μυρα μθεαθ θηριγιο α θειτ αγ γυιθε λιον αν
υαρι γην ηι ζυιηρεαθ Καταλ γυιη αρι θει ιονατ. Μιε-
ραθαρ γο λειρ ηα ηαιθ αγαθ 'α θεαναθ αετ ρυτ αγυρ
αιλτεοηρεαθ. Δετην αν ρυτ γο λειρ ιη άρη α δι
η' αιγνε-ρε αγυρ μο έροιθε αν υαρι γην αγ γλασθαθ
αρι θηριγιο αγυρ αρι Θια! Όο ή-έιρτεαθ λιον, μολαθ
λε Θια 'α ζιονη! Όο τυγαθ νομ αν τ-υθαλ. Πυαρι
α τυζαν αν θυινε αν ζέαθ ζιγκειτ αρι α λεαρ ηι θιον
λεατ θεασαρατα γα ταρηνα ζιγκειτ. Όιαραρ αν ταρηνα
η-υθαλ αγυρ νο φυαραρ ε. Βι 'φιορ αγαθ αν υηωιη
θαρ θαρη α θειτ αγ Καταλ ο' φιρινηθ αν ζηειοιη.
Οιαραρ αν τριπαθ η-υθαλ 1 η-αινηη ηα Τηιονοιη.
Φυαραρ ε. Νιορ γτασοναρ. Βι 'φιορ αγαθ αν ανηρρηιο
α θειτ αγ οιθηιυδαθ αη' ζιονηθ ιγτιδ, αετ θι 'φιορ αγαθ,
λειρ, θηριγιο α θειτ αγ γυιθε λιον γο λάιονη λαρτυαρ.
Όο λεαναρ α ο'ιαραιο ηα η-υθαλ αρι ζαταλ, γαε θαλ
αρι γην φιρινη έιγιν ο' φιρινηθ αν ζηειοιη. Όο λεαν
ρε 'α θαθαιτ νομ, λε ή-υηωιη νορ ηα φιρινηθ γην
αγυρ 1 η-αιηθεοιη αν έιγιν α δι αγ αν ανηρρηιο 'α
θεαναθ αιρ λαρτιδ. Πυαρι α ζάναρ γο θηι αν τριπαθ
η-υθαλ θέαρ νο θηηη αρι αν θειοιηη ηιγε. Νιορ θηιοη-
ναθ γο μθηηηθεαθ. Νι ηαιθ θαλ νεη ηα θαλ θέαρ
α ζυγ ρε νομ ηαε λε θαθ θαθαραθ νο γδαρ ρε λειρ.
Νι ηαιθ θαθ θιοθ ηαρ ζυιηρεαρ α ζηιαθαθη. Όο γδαρ ρε
λειρ αν ηα θαλ θέαρ 1 ηοιαιη 'ζειλ, αγυρ γηιοη
ζηειοιη ηο αβ εαθ γδαραθαιτ λε γαε θαλ ακι.
Θυιλλ ηιαν αρι αν ηαηαιο αβ εαθ γαε γηιοη ζηειοιη
ακι γηη. Όο θηηη αρι αν θειοιηη ηιγε ρε θειηρ, αετ ηα
θηηη, αηραη ιηεαθ θυαιλ ρε αν θυιλλ ηα ζηιοιη θιοη

ζο λέιρι αῃ απ παθαισ. Πυαρι'ιαραρ απ τρίπασ δη-υδαλλ
νέας αιρι, ι π-ονόιρι νο Κρίστρ ορ ειονν να π-Αγρολ, η
δη-απλασιδι α τευ ρέ υδαλλ υαισ αέ 1η απλασιδι α έαιτ ρέ
υαισ ιαν ζο λέιρι!

“ Βί βυαισιτε γλαν αρι απ παθαισ αγαινη τα μέιο
ριν, αέ τά δί, νο χιιρι ταν πο δεανη-ρα ι γκονταθαιρτ
έμιασιο. Ούπλισιγεαρ λάιτρεαδέ νο'ν ρίξ αγυρ θ'ιν-
ρεαρ νό εασ θ'ιμτιξ ορη ι γκορεαιξ. Όο βυαθαύ αρι
απ παθαισ αιρίρ τηέ ιμρισε Ζηρίγσε αγυρ τηέ θάιο
Σαταιλ λε πασιθ λέιγινν.

“ Αηραν θ'ιαραρ απ αιργε. Όο βυαραρ ί. Θ'ιν-
ρεαρ νο Σαταιλ απ παλλαέτ α θειέ ορη αγυρ πά παιθ
ασον πυν χυν μέ θ'ιμργδαιτ υαιτι αέ απ πιξ φέιν νο
θέαναστ τριοργδαισ νον χυν Ζέ. Βα δημιαρι απ αιργε ί
λε δη-ιαραισ αρι απ πιξ, αέ θ'ιαραρ ί, αγυρ παιρι 1η εσλ
υασιθ νο θέιν ρέ απ τριοργδαι. Αηραν θ'ιαραρ αιρι
τριοργδαισ θέαναστ χυν Ζέ αρι παιτε λε πιξ Σαιριλ. Βα
θεασαιρι έ. Αέ νο θέιν ρέ έ. Τά τοιασ να δη-οιθρε ζο
λέιρι αποιρ αγαινη, βυιθεαδαρ λε Ζια!”

Οο γτασ Mac Conglinne. Όο λαθαιρι απ πιξ αιρίρ.

“ Δημικ λέιγινν,” αρι γειρεαν, “ τά έιρτιτέ αγαινη λε
θ'έδαιτ. Μά βα λέιρι θύινν ταρι αρι λαθραιρ ζο παιθ
comadoine πόρι ευρέα αγατ οραινη ζο λέιρι, αγυρ ορη-ρα
φέιν ταρι έαέ, 1η γεαέτ λέιριε θύινν αποιρ έ. 1η ιονδαν-
ταδ απ θυινε έν αγυρ 1η ιονδανταδ απ γνιοτι α έυιριρ
πιόματ, αγυρ 1η πόρι ζο πόρι 'πά ιονδανταδ απ χυμα 'παρ
θέινιρ απ θεαριτ. Αέ πιορι ιππηιρ φόρ θύινν σέ δη-έ έν.
Εασ έ απ αινιμ ατά ορτ, α ήμικ λέιγινν?”

“ Αηιέρι πας Conglinne α τυγταρι ορη, α πιξ,”
αρρα'ν πας λέιγινν.

Οο γτασ α απάλ αγ γαέ αοινη δόρι λυαέ αγυρ νο
δη-αιριγεασ απ αινιμ. Ο'γευέ να υασινε αρι α θέιλε.
Αηραν νο βυαρασαρ α π-απάλ, αγυρ έυιρθεαναρ λιύδ

γυαρη πάρη ή-αιριζεασθανός α Λειτένιον γα π-άιτης πίονη θ' φιορεασθανός
έ απο ξανθού ποιμητή την, πά 'πα θιασιζης γαν.

Ωνι διέτηνε πάιτης απο ρυτον πα ή-έπιρεσαν γο λέιρη απο υδηρ
την απο αινητη μητρι Conglomerate αστη πί παιδη διέτηνε γα
μημάταιν απο α φεαληγρασθη.

CAIBIOTIOU Λ CÚIGHEASU.

ΔΗΣΑΝΙ ιρεαδύ γίλιαιρ απέσιτ αγυρ από σόπηράδό αγυρ απειρή τηρέ δέιλε.

“Μο γριασιόν μο γύιλ!” α νειρεαδύ υυινε, “ιρ παιτά δι’ ξιορ αγαμ πάρ δ’ φεαρ cleair é. Απιέρ πας Conglinne! Αγυρ γινέ απε-Απιέρ πας Conglinne π-α δημιν απέσιλ γο λέιρι αιρ! Διλ-ιλ-ιύ!”

“Μά δι’ ξιορ αγατ πάρ δ’ φεαρ cleair é,” α νειρεαδύ υυινε ειλε, “ιρ απα δηλιεαδάς α κοιμεάνδιρ απε-εόλιρ αγατ φέιν. Ήσιορ λειζιγ απαδάς απε δηλιριε όέ γο υτι απενόματ γο.”

“Γο νειπήν,” α νειρεαδύ υυινε ειλε, “νι’λ απν απειρ α δηλαδύ απε δημιν!”

“Πί υόδα,” α νειρεαδύ υυινε ειλε, “γυρ δέαρδιρ γυρ δέαρδιρ γο πθέαδύ γος αγυρ γιδιατάιρ αιρ.”

Μαρ γιν υόιθ.

Ο’ειριγς Κατάλ αγυρ νο λαθαιρ γέ.

“Τά δαδέ πιδ ροιλέιρ γο λεόρι αποιρ,” αιρ γειρεαν. “Δη γηιόμ ρο ατά νέαντα αγατ, α Μίκ Conglinne,” αιρ γειρεαν, “τά δηδιότε αιγε αιρ αιρ νέινεαδύ πιαδή ρόγ νε γηιόμαρτάιθ ιονγαντάδα 1 π-Ειριππ. Όοβ’ ιονγαντάδας απε οδαιρ υυιτειρινέαδή 1 π-απον δηρ αιρ. Απηραν όοβ’ ιονγαντάδας απε οδαιρ υυιτειρινέαδή 1 π-απον δηρ αιρ. Όοβ’ ιονγαντάδας απε οδαιρ υυιτ λεαντάιντ αιρ παιρ α δέινιρ, 1 π-αξαιδάδ δαδέ νεασαραάτα αγυρ δαδέ υηριός ύγαίνε, γο υτι γυρ δηιριγρ δαδέ πιδ δην δην 1 π-απον αγυρ 1 π-άιτ φέιν. Ιρ ρό δηαδ γ’ α δηιτηνέαδή δι δι αγαμ-ρα πυαιρ α δηρ αγ λογς πα π-υθαλ οηητ γυρι αιρ παιτέ λιον α δηρ, πά παιδ γα έλεαραιόεαέτ αγυρ γο π-άιτεοιρεαέτ γο λέιρι αδέ δην

α ḥυρ ḡeuċaint ořim mo leaq a ḫéanam. Ήα ḥóir go ḡciuṁneōċainn fén fadó piastri aři an ḫfíriinne riñ, nač foláir do ḫuine a ḥóil do ḥyri go ṣeafraħaċ i ḡcoinnib a ḫroċ piastri raf a ḫfēaħarfatiż ré an lám uadċaři a ḫfáżal ořta. Ήā mba ná béaħ agħat-ħa le ḫéanam riñ ḫréal aċ-ċoīl fén a ḥyri i ḡcoinnib ḫroċ piastri, ḫéaħrafad ḫuine go mbéaħ għniom tħaliex ḫéanam agħas piu ħar a ḫéaħ ron ḫéanam agħas. Ḫéaħrafad ḫuine nári bħad ḫuix de ḫnó é. Aċ-ċoīl fén a ḥyri i ḡcoinnib ḫroċ piastri an ḫuine eile, ḥóil ḫuine eile do ḥyri i ḡcoinnib ḫroċ piastri an ḫuine eile riñ, agħar ron do ḫéanam i-jiġi-żdeon an ḫuine eile riñ; mo ḥóil fén do ḥyri i ḡcoinnib mo ḥoile fén; a ḥyri ḡeuċaint ořim għniom a ḫéanam le m' fħadri ḥoile, agħar mo fħadri ḥoile aż-żabbar lom ṭiġiead i-ġcoinnib an ḫnixiñ riñ.

“O’ā piċċi a ḫéinim taċċnaħħi aři riñ, a Mie Conglinne, iġreħo iż-żgħid iż-żgħid a ḫéinim iongħnaħ ḫé. Aċ-ċaċ aon ċuċċi eile re' n obħajr a ḫéinij, tħalli rē ḥóim tħalli ċuċċi iongħnaħ ḥyri aři ḫuine lejix an mēt riñ. Ήα fħadri aq-żu uħall a ḥabda jidher ḫuine i-ġcoinnib mo ḥoile, agħar ē-ḥabda jidher le m' ḥoile, fəsċař aq-żiorgħa a ḥuċċi ḡeuċaint ořim a ḫéanam. Ni jaib niżo aři biex ba mō a b'i i-ġcoinnib mo ḥoile 'ná an żiorgħa sċeduna ron, agħar feuċċi, iż-żi le m' ḥoile mħacanta a ḫéinead ē. Ḫéinead ē ċuċċi tura fħadri aż-żgħid oħra mħallak. Muha mħbeħad aq-żu mħallak, ni fēadha ċoċċe a ḥyri ḡeuċaint ořim aq-żiorgħa ron do ḫéanam. Iż-żu u ħnejja ġiżżejjix m' aigħnej nħażżeen a ḫpreċċiżiż m' aigħnej nħażżeen a ġuixiż go nox-eħafra inn, ċuċċi ḫuine eile do fħadri aż-żgħid oħra mħallak, żiorgħa ná ḫéan-faċċi aři mo f'forn fén pē tħalli kien ċiġidha aq-żu. B' uadċebba raf aq-żu mħallak, a Mie Conglinne, uż-żu agħar aq-żu mħallak, ron do ċiżżejjekk aż-żiorgħa aq-żu. B' uadċebba raf aq-żu mħallak, a Mie Conglinne, uż-żu agħar aq-żu mħallak, ron do ċiżżejjekk aż-żiorgħa aq-żu.”

αν τριογδαὸν ὄέδαπά, τριογδαὸν αρι πάιτε λιον φέιν, τριογδαὸν γυρι δόιη πάρι δάσιον αὲ α μηριντ νομ γυρι β'αὶρ α βίτο λειζεαρ αγ θρατ, εὺη τέ δυρι 'ξά ὄέδαπά γο φοννπάρι υαιτ φέιν.

“ Πυδιρι πηριγιρ αν αιρλινγ νομ ταὶρ εἴρ αν λειζιρ α θειτ σέαντα αγατ ἐμιρεαρ ηατ αγυρ θεανναέτ αρι αν αιρλινγ αγυρ αρι γαδ υνινε νο 'νεόργαδι γο νεό, αγυρ αρι γαδι υνινε α θέαδι αγ είρτεαέτ λει τ'α ή-ιηηριντ. Τά νιό ειλε αγατ λε θέαναπά ανοιρι 1 υταοθ αν λειζιρ. Νι μιρε αν χέαν υνινε α θέιν εραορ. Νι μέ αν χέαν υνινε γο θρυδιρι αν θεατραν γαν φειλδι γιτιγ ανη. Ιρ ρόιτ λιον, δάπτας, γυρι μέ αν χέαν υνινε α φυδιρι α λειτέιο νε λειζεαρ. Ιρ γεαν φοκαλ ε, ‘Αν τ-έ η-α θβέαδι φιορ αιγε γο θβέαδι λειζεαρ αιγε.’ Όά θβέαδι φιορ αν λειζιρ αγατ-ρα ποιητηέ, αγυρ νά ησέινιν υαιτ φέιν πα νειτε α ἐμιριγ-ρε φευδαίντ οριη α θέαναπά, νιορ δάσιον θυιτ-ρε αν τριοβλόιο γο λειρ α διασασ, αγυρ πα σύμμαρι γο λειρ α έθδαιητ, αγυρ υνι 1 γcontαδαιητ τ'αναμα παρι α θέινη. Τά φιορ αγατην γο λειρ conυρ παρι α νύθαιητ αν Slánuigcteόηι, πολαδι γο νεό λειρ, γο θρυιλ θεατραι άηιγέτε αγυρ παδ φεινηη παν νο ἐμιρ απας α' υνινε αὲ λε τριογδαὸν αγυρ λε γυιθε εὺη Θέ. Νι φολάηι πό ιρ θεατραν ασι γαν αν θεατραν ύο α βίτοναπ-ρα. Όά υταιγινη-ρε αν πέιτο γιν 1 η-απ, αγυρ νά γυιηινη πόπταν 1 γceαριτ αν τριογδαὸν ὄέδαπά αγυρ πο γυιθε εύη εὺη Θέ, θέαδι αν θμπταιη γο λειρ αγ φυρ α γυιθε γυαρ εύη Θέ παρι ασι λιον, αγυρ θέαδι αν θεατραν φιβεαριτα γανό.

“ Τά αν φιορ αγυρ αν λειζεαρ ανοιρ αγατην, α Μίτις Conglinne, αγυρ γαν απηραρ ιρ οιτ-ρα α θυιθεαέαρ, αγυρ αρι Θία α ἐμιρι ἐμιρατην τύ αγυρ νο ἐμιρι αο' χροιθε α λειτέιο νε τριοβλόιο α ἐμιρι οιτ φέιν. Τά αν φιορ αγυρ αν λειζεαρ αγατην, αγυρ ηα πάιτ λιον-ρα γο θρανφαὸν

αν τιογ αδυρ αν λειζεαρ αδ ἀρι γλιοέτι 1 η-έιρινη γο ψειρε αν τρασόξαι.

“Τιοεραιον υδοινε 'νάρ ποιαιδι 1 η-έιρινη αδυρ υέαν-ραιον γιαν σηλοφ. Γλαεραιον αν Θεατραν-σηλοφιρ ρειλθ ιρτιξ 'να γρεοισθε. Ταβαρραιον γιαν σεαν α εινη αδυρ σεαν α γοιλε νο'ν υεαπλαν γαν γο υτι νά βειθ υεανη ασυ αρι Όια νά αρι υυινε, αρι έσηραιον νά αρι παθαιο, αρι μηναοι νά αρι έλαινη νά αρι έύριαμ; γο υτι, πωρ αυύθαιρτ αν ανηρρητον λινη, γο ηγεαθραι υε παιοιθ αδυρ υε ζλοσαιθ αδυρ υε γριώηηριθ αδυρ ο'χιρεαπαιθ οριτα πόμι-τίμπαλ να ή-έιρεαν αδυρ γυρι b'έ βάρ α θέαρραιον λαν ρέ ψειρε 'νά βάρ νο'ν γοιτα.

“Βα παιτ λιον αν τιογ αδυρ αν λειζεαρ α θειτ 1 η-έιρινη γο υεό ύοιθ γιν, 1 υτριεό γο θρέαθραιονίρ αν τιογ νο λεανημάιτ, αδυρ ύράιο α ύέαναπ υε'ν λειζεαρ, αδυρ αν υεαπλαν νο έυρι α' ρειλθ.

“ Κυιριτ-ρε ανοιη, ν'ά θρίξ γιν, υε γκεαραιθ αρι πλαινέιν αδυρ αρι πλαναδαιθ Κοιραιση να φοσαιλ γεο α θέαρραιον νο γριώιοθ γιογ 1 λεαθραιθ Κοιραιση 1 υτριεό γο πθειθ γιαν ανγαν λε λειζεαδό γο υεό. Σινιασ να φοσαιλ:—

“ ‘Αν τ-έ η-α πθειθ ρέ υε πή-άό αιρι υεαπλαν σηλοφ υο γκαθαιλ γελθα 'να γοιλε, ρέ 'cu σηλοφ τιζέ νό σηλοφ βιθ ρέ ποεαρι έ, νι'λ bac αιρι έ ρέιν νο λειζεαρ αδυρ αν υεαπλαν νο έυρι α' ρειλθ αδ γο ποέαηραιον ρέ να πειτε α έυρι Απιέι πας Conglinne φευάιατ αρι Καταλ πας Ρινγκινε α ύέαναπ. Κυιρεαδό ρέ αρι υτύιη α γκινέ ευν Όε ρέ έποαιησε θρίξε. Κυιρεαδό ρέ ανγαν α πιαν ρέ γηαδέτ α γοιλε ιηρ να πειτιθ ιη γηαδιαίση. Βίοθ υηδαιη αιγε νο'ν Κλειρεαπ. Ανγαν, τά'ρ υεαπλαν μειργε α θειθ ιρτιξ αιγε κυιρεαδό ρέ γηαρ ο'δον υεος μειργεαπαιλ α ό'όλ. Μά'ρ υεαπλαν οιηδαιη α θειθ ιρτιξ αιγε υεινεαδό ρέ τηρογδαδ ρέ οιηδαιη α θειθ αιρι.’

“ Συμπαρι γιορ αν πέιο γιν γο σημαντην 1 Λεαθηραιν Σορκαίζε. Β' ψέιοντη γο πβέασθ σάσθ γο σημαντό λειρ αν λειζεαρ 1 η-έιρινν 'να ώδαιξ γο.”

Το γρηιόν Μαινέιν γιορ να φοραιλ γιν, αγυρ έυιρ γέ έυιζε ιαν έυη ιαν α έυη ιητεας 1 Λεαθηραιν Σορκαίζε κόμη ίναστ αγυρ το γαζασθ γέ αθαile γο Σορκαίξ.

Νι βέανδαρ-γα αρι έυιζ Σατάλ αν υαιρ γιν γο πνέαν-ρασθ πειργε, σριαορ-θεατραν αν νίζε, αν τ-έιρλεας ατά διγε 'ά θέανασθ αποιρ 1 η-έιρινν. Ρέ 'cu έυιζ νό πάρ έυιζ θι ταργατιεαδέτ 'να έαιντ. Τά γειλθ αποιρ αγ σριαορ-θεατραν αν πειργε ιητιξ 1 η-α λάν θαοινε αγυρ νί λε τηι λεατ-θλιαζηναιν έ. Ιρ μό γο πόρ αν μίλεασθ αγυρ αν σρεαδασθ ατά διγε 'ά θέανασθ 'να παρ α θέιν Σριαορ-θεατραν Σατάλιν πιατ. Ιρ μό αν πάιρε αγυρ αν γανναλ αγυρ αν μί-έλυ ατά αγ τεαδέτ υαισθ 'να παρ α έάινιζ πιατ ο Σριαορ-θεατραν Σατάλ.

Πυαιρ α θι να φοραιλ γρηιόντε, συμπαρι έυιζε, αγ Μαινέιν, το λαθαιρι Σατάλ αιρίρ.

“ Νι φολάιρ, α πιοχήρα Μυμάν,” αρι γειρεαν, “ α έεαρτ νίοινιζεαδέτα έαθαιρτ νο'ν θυινε ρεο α θέιν αν ταιριθε γο λέιρ θύινν. Σινέ νίοινιζεαδέτ α έεαραιμ-ρε θό. Αν οβαιρ α θέινιρ νόπτ-γα, α πίλιc Conglinne,” αρι γειρεαν, “ αγ ταθαιρτ μο έου' βιό νομ, ιρ τύ α θέαν-ραιό αν οβαιρ γιν νομ 1 γανόπηνιζε, γεαρρα, ρέ' cu ιρ 'θιασθ ο θεόλαιν' νομ ε νό πας εαδ. 'Πα έεανητα γαν ταθαιριθαρι θό α' γαέ λιορ θυιτ ο Κάρη γο Σορκαίξ, αγυρ θηρατ α' γαέ cill, αγυρ υιηγε θ' θηρ γεαρ τίζε, αγυρ σαορα θάν α' γαέ εριό σαοραδ, αγυρ θειό τ' θηνεαρ γινότε νο γηνάτ αρι μο λάιθ θειρ ρέιν. Νι h-έ μο έυαιριμ γο πβέισθ αον έυη 'να ζοινηνιθ αγ αον θυινε γα Μυμάνιν αν νίοινιζεαδέτ γαν α έαθαιρτ θυιτ. Τά αγ θυιλ θυιτ παρ αν γαέανα, παρ ιρ εόλ θύινν γο λέιρ, αν κοράλ γο ατά αρι λάιθ Εαρθοις Σορκαίζε.”

Τ'ειριγ Μαινέιν αγυρ το λαθαιρ γέ.

“Δημήτριος Καίρης,” αρι τειρεαν, “αγυρ α παιτε αγυρ α πόρι υαιτήλ Μυτών, τά ταδαιτε γο παιτε αγαιθ γο λέιρ αρ απ ηγού το, ας τά ταδαιτε γο h-οις, γο νιαν οις, αγαμ-ρα αρ. Θειρ απ φεορ το πάρι θέιν τέ απον θρος ξνίοιν α τυιλλεαθ coinneal-θάταθ πά παλλαέτ πα h-θαδαιλρε θό. Ιρ ιωναν ταν αγυρ α πάρι γυρι ειρεαθ απ παλλαέτ αιρι τα π-έαζσοιρ. Πόλ τέ μο θεαππυιγ-τεαέτ-ρα. Τύθαιρτ τέ γο ητάηης τέ έιγδαμ-ρα ζυν πα h-εαργαίνε τυιλλεαθ, αγυρ γυρι παρι ζεαλ άρι μο θεαππυιγ-τεαέτ α τάηης τέ έιγδαμ. Μά πόλ τέ μο θεαππυιγ-τεαέτ πο ζάηη τέ μο ζιαλ. Θειρ τέ, μά θευέαμινο ηιαρι αποιρ αρ απ γυμα 'πάρι τυιλ τέ απ παλλαέτ, γο θειειριμιο πάρι θέιν τέ απον θρος ξνίοιν. Μιρε α ζυρι απ παλλαέτ αιρ. Τ'ανθιμιγ τέ πάρι θαοξαλ γο γουιρριν απ παλλαέτ αιρι γαν ε 'ξά τυιλλεαθ γο παιτε. Μεαργαν τέ α ζυρι 'πα λιηγέ οραιθ-ρε αποιρ πάρι τυιλ τέ i, πάρι θέιν τέ απον θρος ξνίοιν α τυιλλεαθ παλλαέτ. Τά πβεαθ γιθ αγ θευέαμιντ αιρι αγυρ αγ έιγτεαέτ λειρ απ φαιρ α δί τέ i γοριεαίγ, θέαδο 'φιορ αγαιθ cέ' cu τυιλ τέ απ παλλαέτ πό πάρι τυιλ. Βιομαιρ-πε αγ έιγτεαέτ λειρ αγυρ αγ θευέαμιντ αιρ, αγυρ τά το λε πάρι αγαιην. Πίορι τάηης λε ειρίπηνε απο νυινε ατά γυαρ, α λειτέρο ειλε ιρτεαέ τα έαταιρ. Θέιν τέ οιρεασ τοιριμιγρ αγυρ αδάριαππ αγυρ ευη έριέ ζέιλε i γοριέαπ απο ζειέρε h-υαιρε φιέιρ απάλιν αγυρ πά θέαηραθ απ ειρρέαδι iρ πό α τάηης γιαπ έιγδαμπ πά θραξαθ τέ λιαξαπ ζυρε. δί απ έαταιρ αγυρ απ πιαπιρτιρ αγυρ απ υιλε ήαξαρ γυότα η'άρι θαιν λεο ιωμρυιγ-τε ταοθ γιορ γυαρ αιρε γαρ αρ ιμτιγ τέ. Όλορμααιρ ε ζυν α ζιοστα θευέαμιντ απ έαλόχαθ τέ υαιην. Βα θόικ λε νυινε γυρι b' απλαιθ α ζυρι ταν θευέαμιντ αιρ φανηαμιντ. Βα θόικ λε νυινε αιρ πά παιθ

υαδιό δέ το γεροσέραί ἐ. Αργυρού τειχί τέ πάρι όπειν τέ αστον
τηρού δύνισμά! Ήσοις ἀστιχί τέ οιρεαδού αργυρού σορή από φαιδρού
α δί τέ το γεροσέραί δασού τηρού δύνισμά α όπειανατό.

αποιρ, οιρ σόπταιρ πα δυόπταστ ατά λάτηρεαδ, νίριε αδυρ εινεαέλαν αρι αη θρεαρ ρο, γαρ α πυέανφαρ ασο δυό ειλε.”

Τ'ειριγ Mac Conglinne.

“Α πις Καιρι,” αρι τειρεαν, “αδυρ α πύοξηα αδυρ α πόρι υαιριλε Μυταν, νιρι ελέιρ αδυρ τυατ, ιρ οτι λιομ δο πόρι Μαινέιν 'χά πεαρ δο πυέανφαινη-ρε παγαδ φαοι, πά δο υταθαριφαινη εαρονοίρι υό αρι ασο ευμα ειλε αδέ δότη θεαδ. Όεινεαρ αοιρ αρι αη Εαζλαιρ πό νιοι υέινεαρ. Μά υέινεαρ ιρ σεαριτ ε αδαιριτ οημ. Μυιδαι υέινεαρ ιρ υόπη-ρα ιρ σεαριτ νίριε αδυρ εινεαέλαν υέιλεαμ αρι αη τ-έ ευηρφεαδ δαμ’ λειτέ ε. Νι’ πυινη διηηριμε ιμπιζέτε φόρ δ’ οιόδε τάναδ δο πεαδ αοιχεαδ Σοριατζε. Νι νεασαιρ κύνταρ υ’ ξάριτ αρι δαδ φοκαλ υ’ άρι λαθηιρ αδυρ δαδ νιό υ’ άρι υέινεαρ ι δυατεαδην πα ή-διηηριμε ριν. Συιρεαδ Μαινέιν γεαλλ κέαδι λάιτη Χαταίλ αδυρ ευηρφεαδ-ρα κέαδι ειλε αρι α λάιτη. Δηγαν πυινεαδην πα ηηειτεαδηδαιν αδυρ ηηειτηηγινηριψ αη νιό ατά εαραριφαινη αδυρ αθηιαυηριψ κέ’ κυ ιρ υόπη-ρα ό Μαινέιν ατά νίριε αδυρ εινεαέλαν αγ νυλ, πά υό-ραν υαιμ-ρε.”

Το ευηρεαδην πα υά δέαδι αρι λάιτη Χαταίλ. Το ριιγ πα ηηειτεαδηδαιν αδυρ ηηειτηηγινηριψ αη κάρ. Βί α λάν ναδοιηε αηη ο Σοριατζε ι νηιεό πάρι υέασαιρ νόιδι ι πυότηηη φίνηιτε ξλασύδαδ. Νιαρι α βί αη ηηειτηηγινηριψ νέαντα ασυ ευγανδαι αη πηιειτ. Σινι αη ηηειτ α ευγανδαι:

“Νιοι υέιν Mac Conglinne αοιρ αρι αη Εαζλαιρ. Νι υύδαιριτ ρέ αδέ πά ή-ιορραδ ρέ πιν εοιριη Σοριατζε. Νιοι ψ’ αοιρ αρι αη Εαζλαιρ ραν πο πάδι. Ιρ ο Μαινέιν υό Mac Conglinne ατά νίριε αδυρ εινεαέλαν αγ νυλ.”

Το ευγανδην πα ηηειτ αγ τηιαλλ αρι Χαταίλ αδυρ υό λειγ ρέ αμαδι ι. Το λαθαιρ Mac Conglinne.

“A riú Caisíl,” ari geilgeann, “agus a tháinéte agus a tóir auidirle Muimhne, iorú cléirí agus tuat, no éadairisig Maincín Liom-ra go láisír fa n-obairí reo atá séant a agam. Nuair a bíor a d'fachtnaíodh an Coimsearán uairí an t-ainmheoir, ari geall Maincín uom, ná leigírlinn an riú go bhfeadhainn uairí an coical út ná taibhdháil rí ari fiaothúilear an doimhain. Tá an coical ari láimh Eadhbhóisig Coimsearán, le taibhdháit uón-ra cónaí lusat agus bheadh an leigear aigeant. Sin a n-ainmhithean anoirí ne thíre ná t'eineadclán ari Maincín, an coical gan a taibhdháit uom go taoblteanach agus a bheadannaíct ’n-a cheannta.”

“Bíosú ré agat agus mo bheadannaíct,” ari fa Maincín. “Níor é cairp iadán oírt ná go nuaenfá beart bunt oifíonn le tuairim aoinne !”

Óo tuigeadh an coical uo Mac Conglinne. Óo tuigeadh ná ba ó, agus ná caoileadh bána, agus an t-óir, agus an t-eascthaidh, agus mó ba mór a chail ari fuisin ná h-éireand iorútar fín ba óa mó aig fion amach é.

Agus feic. Ní veirtear gur éanach Coimsearán a tuille ari Lígdaig, in ghean Maoile Óuir, ná gur éanach ri a tuille mírleán aig tamaill aige.

CRIOCH.

VOCABULARY.

VOCABULARY.

Most of the words in the foregoing story will be found in the Irish-English Dictionary of the Rev. P. S. Dinneen, M.A. In order, however, to embody, for the use of learners, the author's original notes upon the various idioms occurring in the text, the following list of words has been compiled. Only a few of them are absent from the Dictionary; some are old, or obsolete; others are given because of some variation in form or meaning; while a fair number of well-known words are included as forming part of those idiomatic phrases of which Father O'Leary has given the explanation.

- ▲' (for *ag*), at. *a'm=agam*, or
ag mo, at my. *a'o=agao*, or
ag oo, at thy.
▲ (or 1), in. *a'm==1 mo*, in my.
a'o==1 oo, in thy.
▲ (for *ar*), out of. *a' reilb*, out
of possession.
▲ (sometimes used for *go*, in rela-
tive constructions). *An t-é
n-a mbéad ríor aige go
mbéad leigear aige.*" [It was
said that] the man who would
have knowledge that he would
have a cure. (Confusion is
avoided here by rendering the
relative as "n-a" and the
junction as "go.") *An t-é n-a
mbéad ré ve thi-ád aír*, lit.,
the man that it would be [so
much] of ill-luck upon him;
i.e., he who would be so un-
lucky.
ab, the form which *ba* often takes
before words beginning with a
vowel. *Siúin cneamh uó ab
eád*, an act of faith for him it
was.
▲cainge, a request.
▲caorann, g. of ▲caoran, an en-
tanglement; cross-purposes.
▲cmairneacht, nearness.
▲el trí meann, a trident; a large
cooking-fork (*ael*) having three
prongs.
▲gaird béal, an outfacing.
▲gairt, act of punishing. *É agairt
oim*, to revenge it on me.
▲ióm, a design; a purpose. (*Ir
sóis liom go brúil aíom aige
ar phróad*, I think he has a
notion of getting married. *Ní
raib aon aíom aige aír*, he
had no notion of it).
▲ileac, Aileach, the residence of
the Kings of Ulster.
▲ilseoirneacht, playing pranks.
▲ineacht cliairteachta, sweet-
ness of harmony.
▲íro, good fortune. *Oíne gan
áiro*, a person of no account;
an unlucky or unsuccessful man.
▲iriú, certain. *Cúpla i n-á-
iriú*, made sure of.
▲ireac, handy, useful.
▲irge, a boon.
▲itinct, act of recognizing. When
applied to a disease, ▲itinct means
exactly diagnosis.
▲mpla, greed; voracity.
▲naithe (or ▲náithe), broth.

Δινέρ; Δη-έρα, "non-refusal." From ἔραθο, denying; refusing; and Δη-, the negative prefix. **Δινηρρυτό,** the Evil Spirit: the devil.

Δοιχεάθ, from Δοιχείο, a guest; a person staying for the night. **Τελάς Δοιχεάθ,** a guest-house.

Δοιρ. It is impossible to give the full force of the Irish word Δοιρ in a single English word. It is far worse than "satire," or "ridicule," or "lampoon"—worse even than "insult."

Άγα. Δη ον γέασο άγα, "at the first going down." (I give this άγα exactly as I have always heard it. Probably some other shape of the word will turn up in some other part of the country, which will throw light upon its origin and on its fundamental meaning.—P. O'L.)

Αρνο, a rib. **Αρναύθεαδαίθ,** the ribs.

Αρρολ (or Αρρταλ), an apostle. **Ατάταρ.** autonomous form from τά. "Conur ατάταρ ανραν" (how are things over there?) is exactly the phrase used in the ancient text, showing that τάταρ is *not* a modern "corruption."

Ατλιγίτε, g. of Ατλιγάθ (or Ατλιγάθ), thanksgiving. There is a common imprecation, "Οσηρ τ' ηέιρ ατλιγίτε ορτ!" i.e., "That you may leave the table hungry; that you may not get enough to eat!"

Βασάν, a staple; a hook. **Βαγαίτε** βρυίσκε, a challenge of faction fight.

Βαileat, completely.

βαλαίτ, odour; smell. **Συατίθ α βαλαίτ** φαο, the odour of it took effect upon him.

βάν. Δη βάν βεας Δ' Συμπεάς λίρρε. *Lit.*, The little white (maiden) from the Curragh of the Liffey (Kildare), i.e., Saint Brigid. The word βάν is still a

common term of endearment towards girls.

βάνθρις (g. of βάνθρεας) δην μπρίσοιγ, white trout from the river Bride.

βάνσα, a band; a hoop.

βαρρά, Saint Barra, or Finnbar.

βατά πάθα, an oar. **βατάι γνατόμ,** collar-braces, to keep rafters from spreading asunder.

βέλι πατάται, the lower lip, or front of lower jaw.

βέλι πατάται, the upper lip, or front of upper jaw.

βελρά, pl. of βιοή, a spit.

βέλραϊθ. Δη βάρι α βέλραϊθ ιαο, the death which will come upon them.

βελράτ, an action. **Ωέαν βελράτ ο'ά ηέιρ,** act in accordance with it.

βελρόζαιν, I would intend.

βελταίθ, να βελταίθ, alive.

βείλε να h-oίδε, supper.

βειτέ νά καίτε λειρ, gainers nor losers by it.

βέο βοέτ, utterly ruined; having nothing left but the bare life.

βέο βοή, "alive and kicking."

βείλ, the lips.

"βιαθ δέ βεόλαιθ," food from lips.

The old book says that the phrase became proverbial after that. The expression must have died out before our time. The taunt in it seems to imply something like the action of birds when they feed their young. The food passes through their mouths, but it does no good to themselves.

βιατί. Οέτι μβιατί, the eight beatitudes. (The words are given exactly as in the old book.)

βιούθ ορτ ρέιν, be it on yourself; i.e., blame yourself.

βιοράν γαν τόν, a headless pin.

βιοράνας. The Irish speakers who use this word as a term of contempt or hatred, use "boyo" as English for it.

- (۴۴) **bláraicteadh**, smacking the lips.
blónas, lard; *g. blónaige*.
- bó** *ά* **gád** **lior**, a cow out of every **lior**, which evidently was the strong enclosure in which the cattle were kept at night for safety.
- (۴۵) **bogadh**, shaking; moving.
bolamac (also **boilmoc**; **bolgam**), a mouthful.
boyn (of meat), strong and rich and tender.
- brot** *ά* **gád** **cill**, a mantle from every church—showing that the making of beautiful mantles, and probably the manufacture of cloth in general, was an industry pursued in the convents and monasteries of Ireland in ancient times.
- (۴۶) **brot** **áir**, expecting (it); in hopes of (it).
- briac-báinne**, new milk boiled and some sour milk added to it to make it curdle.
- briathnac**, Welsh.
- briat**. *ni'l* **don** **briat** **ágat** **áir**... You have no chance of ...
- briathanta**, judgment; capacity for judging; a decision.
- briagaird**, lords of land.
- briathar**, crumbs.
- briatós**, a roast. *b. gíoraidh*, anything cooked in burning embers.
- buaclach** (of food), strong, nourishing.
- buaclaint** **áir**, to beat; conquer.
- buaire**, *g. buairt*, grief; trouble; anxiety.
- bunn**, *pl.* of **bonn**, the sole of the foot or shoe.
- búint**, a roar; a bellow.
- bulán**, a bull-calf.
- bulog**, a loaf.
- bun** *or* **cionn**, derangement; upsetting; (adverbially) upside down.
- bunár** (or **bunadár**) **mo** **tháct-náith**, the purport of my reflection.
- buithe** **lárrac**, a column of fire; a great blaze.
- Cá** **otáinig** **ré**? Where did he come from?
- cá' n' b'árf** **é**, where he was from.
- các**, everybody; the public. When applied to a meeting it means the whole body of those present. **Airfa** **các**, said they all.
- cao** *é* **an** **théar**? what size? (One of the mistakes made by our young Irish writers is the idea they have that because a substantive is feminine it must always take a feminine pronoun. I find them constantly writing such phrases as "Áit tháit ireas Í."—"Áit tháit ireas é" is the correct Irish. The adjective qualifies the word, therefore **Áit tháit** is right. But the pronoun represents, not the word **Áit**, but the *place* of which there is question, which might be a house, or a hill, or a situation; anyone, in fact, of a thousand things which are not feminine at all.—P. O'L.)
- cao** *'na* **táobh**, why. **béidh** **'fior**
- cao** *'na* **táobh** **uata**, they will want to know the reason why.
- cao** *áir* **é**? where is he from?
- cao** **éigise** **go** **briúil**? *Lit.*, towards what are you? *i.e.*, what are you driving at?
- caobh**, a wooden mug.
- cáil** **náomhachtá**, a character (or reputation) for holiness.
- cáirnéasai**, carrots.
- cait** **oo**, **éuro**, eat your food (the word **bíodh** is often omitted).
- caineadh**, spending, throwing, etc.
- caineadh** **áimhíne**, pastime. **Mé** **fein** **oo** **caineadh** **ruair** **áir**, to throw myself on his mercy.
- caol**. *if* **caol** **an** **nuo** **an** **olig**, the law is a subtle thing; (a common proverb).
- caor** **cártáinn**, the quicken-berry.
- caor** **gád** **ré** **cugáinn**? in (or from) what direction did he come to us?

K

cairteig báithe, a sunken rock.
cairteáin, a mangy dog. (The word used in the old book.)
cár, a case; a state. i scáir, so that; and so. Ónóraí i scáir aige, he had them in such a state.
cárth, turning. Do fáinte ag cárth ort, your health coming back to you.
cé 'r a siob é? of what family is he? *Lit.*, who are (those) that he is (one) of them?
cé 'r b'é, who he was.
ceas a cér, leave to go; liberty.
ceann an tige, the roof of the house.
ceart ciúinéadta, a person's due; his right in the way of payment.
ceapaim, I appoint.
ceirteangán, continued questioning.
ceitíocháir, four-square.
címe, a captive; a prisoner in bonds. pl. cími, or címeda.
cionn, 'á éionn, on account of it ('á for 'b').
círinead, having a rosy neck and cheeks which would remind one of a well-fed hen.
círcéim (or coírcéim), a step.
clátháil, pl. of cláth, a fence.
clásan, perversely disposed; prone to evil.
clear, a trick. fear clear, a gleeman.
cléir agur tuat, clergy and laity.
cli, ar mo cli, on my left hand.
clúth-éan, feathers — generally called clúth-éan to distinguish them from clúth simply, which means fur as well as feathers.
cnaidhme, the side-beam of a bedstead.
coingéic (i scáir), in the borderland between two districts.
coinne, opposition. amh' coinnib, against me.
cóir b'íb agur vige, a provision of food and drink.
cóthacht, power. ná cóthacht, the

authorities. ó cóthachtai b' Óe, from the power of God. (Usually plural in Irish in this connection. Sometimes even the name of God is omitted through reverence: "Tá mo fúil le cóthachtai b', I trust in God. Máire ón bhé.)
comadóine, a favour; compliment; obligation.
cóimheiriúscáil, boiling together.
cómha, a door; i.e., the door itself. coimh, or geata, is the doorway.
cómha, a fight between two; a duel.
cómleathan, of uniform breadth.
cómhionad cnuinn, act of fulfilling exactly.
compóinad, comfortable (in an objective sense).
compóinadáil, comfortable (in a subjective sense). Tá ré ana compóinadáil, mar tá an áit 'na b'ruil ré ana compóinad, he is very comfortable, because the place in which he is is a very comfortable place.
(ag) cóimhgráctair, moving together so as to keep time.
conraicí, obstructions.
córas, g. of cónar, good keeping.
córas, well shapen.
córáin, the jaw; also, a reaping hook.
Cóca Laoighé, Corcalee.
copairtheáct, excess. C. agur ré tróigé, rather more than six feet.
córrugáil. Leabhair do córrugáil, to "make" a bed.
cormathair, a defender of rights.
cotrom, equality; equivalent; proportion; level; plenty. A cotrom ve b'urbealáit, its proportion of thanks, i.e., thanks in proportion to it. Cotrom focal, a command of words.
crainn, the bit of wood used for the casting of lots. Hence, b'í ré ve crainn air, it was his fate.

εμαογ, gluttony. Αη εμαογ-νεαθ-αη, the demon of gluttony; εμελσαθ, destruction by the infliction of loss; devastation.
 εμειτηρ, g. of εμιελσα, a honeycomb.
 εμοι, in phr. "Α τεανα εμοις τυις ιτ ευγατ-ρα ταν." (There was at one time an old man sitting in a chimney corner. His daughter-in-law was going round the house scolding vigorously. The old fellow felt there were indirect thrusts at himself. He looked at the pot-rack and said: "Α τεανα εμοις τυις ιτ ευγατ-ρα ταν," "You old sooty rack, that is directed at you." The expression became a proverb. P. O'L.)
 εμομαρυαταρ, αη μο ε., I being bent forward and running.
 εμωιθ, hard. Ε τιλλεαθ γο εμωιθ, to deserve it richly.
 εμυιεδισε μαιоле, g. of εμιει-σεργ μαιоле, roundhead beehive.
 εμуинн, exact; accurate. Ιτ εμуинн α θειεнгиг м'аиgnе, most correctly did you gauge my mind.
 ευалаct, a company; a following.
 εуinn, g. of Conn. Clann ēuinn ēlаoсatаig, the sons of Conn of the hundred fights.
 εуir, see εуir.
 εуиреаd (or εуиреаc), a plain; "curragh."
 εуире, g. of εуir, a crane. рeаtа εуире, a pet crane.
 εуиреаt α θeаnаtн аt, to make atonement for it.
 εуаlait clеiпis, a clerical dress.
 εun, in phr. τиoгgаd liom εun 'Оé, to fast with me unto God, i.e., as an action addressed to God.
 cунtаr, an account.
 εуir. Ρuо νо εуir i n-aiihrеiб, to put a thing into confusion; to upset it; make a tangle of it.
 εуir i ngnioн, to put into practice. εуir i n-iáil, to make

known, understood. Ε рeиn νо εуir i n-iáil, to make himself known. εуir 'na лuige аj, to impress upon; persuade. Аg εуir оpm, troubling me. εуir iрceаc, interference; interruption. εуir iрceаc нa аmaс аj, interference of any sort with. εуir аm' leit, laying to my charge. εуir оuine аса аj, one of them "tackled" him. Аg εуir Aп аnама аmaс le..., gasping with... εуir яe тuige iаo, he put them to him, i.e., secured them about his person. εуir яe fioi аj, he sent for him. Зo гcaiгri εуir leir, that it must be added to. Аg εуir 'r аg caiгeaт, discussing; debating. Lit., making statements (Аg εуir) and making opposite statements to answer them (Аg caiгeaт). Аg εуir нa rul тujo, staring at him. εуireaг Aп тaлan оiom, I made off. Зo εуir εun тaіrge, to put business to rights. εуir тpе cеile, confusion; clatter of voices and discussion.

εуiram, care; obligation; responsibility.

Оá mb'е... рeиn 6. The word рeиn does not mean "self" here. It means "even." This Irish construction is the equivalent of the English construction "even as regards"—e.g., "even as regards the king," "оá mb'е Aп nig рeиn 6."

тaіnngiг rе, he fastened; fixed. тaіnriиb, νо εpоiеθе тaіnriиb, in downright earnest.

вoл, a respite.

о'áp hаiр piaиh. The same as the English phrase, "at all," when very emphatic.

тaеаc, rheumatism.

тeаnрaм, appearance.

тeаnрaсt, difficulty.

тeаg-črеiт, a good quality.

тeаnаtн. Aп nig νо тeаnаtн Aп

त्रογδαῖθ, that the king should perform the fast. (A very common idiom; e.g., οὐοὶ θαῖτ λιον το ἀ τέλεσατ τὸν, I would not wish that you should do that.) Οὐέλπασίοιρ τυν διρ, they would obey him, do a thing on his bidding.

οὐεῖρ, ἐόν ποεῖρ, caused.

οὐείρα. Τυσαρ ἐόν ποείρα, I noticed; perceived. Ιτέ ἐόν ποείρα σον, 'tis that which caused me (to).

οὐέρφατ οὐινε, any person would say, i.e., it would be fair to say.

οὐέρητ. The meaning of this word is obscure. Possibly "οὐεῖς-θράτ," good judgment? Hence, veracity? Όηρ μο οὐέρητ, by my veracity? (It must be remembered that e in old Irish equals ea in modern Irish.)

οειρίγεαςτ, difference.

οειρίζεαι, act of dealing (with).

οειρέ να h-οίδε, the time before the dawn. Ι ποείρε Δ γούσα, at their last mouthful. Ι ποείρε Αη άναμα, at the last gasp.

οειρή, Δη μο θείρ, on my right hand.

οειρμήρεαςτ, the use of words, movements or gestures supposed to have a mystical power; any superstitious practices or observances.

οειρ να, of the. (r is often added to οε before the plural article να.)
(Αη) οιαν-λεάταθ, wide open.

οήρ. ηοχα θά οήρ, the choice of two evils.

οιοθάιλ, injury, harm, mischief.

οιολφίατ, payment (*i.e.*, of debts).

οιομβάθ, sorrow; disappointment.

οιομβάθας, cross; vexed; disappointed.

οιρε, damages due. (An old legal term.)

οήριγ ρέ Δη, he proceeded to.

οιρέτ, a secluded dwelling-place.

οιεάζεαςτ, lawful.

ούοιτ. οοβ' οιλ ον ούοιτ ε, he was a very bad person to tackle. ούοιτοε, the more likely for it. οηιοτάη (or οειρθράται), a brother.

οηιούτ, appearance.

οηούτα, a bridge.

οηούτ θιαν, evil desire.

οηούτ θιοταλατ, of a violent malignant disposition.

οηούτιν. Οε θριτιν ενοκάιν, over the back of a hill. Οε θριτιν μο γουλαν, over my shoulder.

οηαλ, due.

οηαλεατ, an obligation. Ο. ηιτ, a royal obligation, or duty.

οάθάν, a fish hook.

οάθάναςτ, angling.

οηιλιθ. Ο Όια άγαρ ο θυιλιθ, from God and the elements. The οηιλιθ, or elements, were the supernatural powers recognised by the ancient Irish. Some of the phrases which expressed that recognition lived far into Christian times, just as the Latin phrase "Per deos immortales" lived in Roman speech during centuries after Rome had become Christian.

οηιλ ι ηεαλ οο, to go bail for. Αγ οηιλ ι η-οιγε, getting younger. Τά Αγ οηιλ οηιτ, there is to go to you, i.e., you are to get. Δη οηιλ ιε φιο-εαςτ, to take up with poetry.

εαςας. Ήιθ εαςας, Iveagh. Ριτ οα η-θαςας, the Prince of Iveagh.

εαςαιθε, of the Church. Ρεαρ εαςαιθε, an ecclesiastic.

ειγεαν, violence, force; g. ειγιν. Ι η-αιθεόδιν Αη ειγιν, in spite of the violence.

εινεαςτάν, a fine; reparation; amends. (An old legal term).

ειρηγ. Οειρηγ εαυριαν, we quarrelled. Ειρηγέ έ, to give it up; to give him up, i.e., to let him alone.

ειτνε, a kernel; pl. ειτνεαςτα.

εοιγδαιρεας, skilled; having great experience.

εσηρα, Europe. Ριγ-φειννιθε Εσηρα, *The Commander of Europe*, i.e., unmatched in Europe.

φαθαρ, a favour.

φαθηα, an edge; a hem. φαθηα να булдиге, the edge or crust of the loaf.

φαуа, b'ē b'φαуа leиг, 'twas it that was long with him, i.e., he thought it too long.

φагальтар, a share. (Τά φαγαλταρ αιργιо аиге, he has a share of money. Τά τέ ар веаган φаг-альтар, he is very poor.)

φаюо, length. Рé фаюо димпире, whatever length of time. Ніор б'фюг caо е an фаюо, it was unknown how long.

φаирите, tidy; neatly dressed, with nothing ill-fitting or loose. φан, for the length of. φан νа h-оівде, during the night. φаюоар ар а гсaint, an edge on their speech, i.e., sharp, bitter remarks.

φагодант, empty chewing; champing.

φатляиg, a great physician; a wizard doctor.

φаюоар. нá фаюоар, that I do not know. нí фаюоюар, they did not know.

φаюои. An ceann a b'фаюои a Ѹеванам ѿе, to make the best of it. b'фаюои леó 'нá рио таиt, they would rather than a good thing, i.e., rather than anything.

ії фаюои ve an бiaò ... The food is the better for ...

φеюои, past tense of фаюоар. нí феюои доинне, nobody knew.

φеюои. Судиò 1 b'reтюm, took effect. Феюои олдже, the force of a law. When a law gets into disrepute the феюои is gone out of it.

φеиr сóмайре, a session of council.

φеиrgint, act of seeing.

φеудант, act of looking. In phr. cup φеудант ар, to put compulsion upon. Also φиасант, φиасанb, φиасал, etc.

φиар-треадыа, across, in a side-long or diagonal (φиар) direction. φиобаc (?) , some kind of grain.

Eight kinds of grain are named in the old text, of which names φиобаc alone has become obsolete.

φиинчиil, of white hazel.

φинните, pl. of φиннé, a witness.

φлатар, a kingdom. Heaven.

φоѓиа, a notice.

φолайи. нí фолайи нó та, there is no choice but that there is, i.e., it cannot be but that there is.

φолатар, emptiness.

φолапи, a warning.

φон глауиye, inclination to go.

φончean, limit; extreme limit. Ган сриc ган φончean, for ever and ever.

φиедаr, showers.

(аг) φиоссаig, boiling hot.

φиоталаш, attending; act of serving.

φиаоар, intention; moving principle. φиаоар φаt, something you are bent on.

φиолас, g. φиолаige, leavings.

φиip, a whip.

φиирите, easy.

φиирим. 1 бfiirим, in the form of; like.

φииря, a hoop.

φиирюe, easier.

Гантиан φатириаb, a summer calf, i.e., a calf reared during the summer. Said of a person who does no work, and is highly pampered.

Ган бiaò, without food. Here the word food is used in a purely generic sense. Ган бiaò; here the word food is used in a specific sense. The literal English of ган бiaò is "without a food."

- Ճ̄ար Ճ̄ա յուտа focal oo
Լանդարտ, and they unable to
speak a word.
- Ճ̄ուսէնքը, scarcity.
- Ճ̄ուր, a laugh. Ճ̄ուրի, laughter;
a number of laughs. Ճ̄ուն նա
Ճ̄ուր, a smile nor a laugh.
Ճ̄ուսէնք ճ̄ուր, a loud, hearty
laugh.
- Ճ̄ուտ, cautious; wise; clever;
quick.
- Ճ̄ուտ, need; want; famine.
- Ճ̄ուլճարութեած, merry; laughing.
- Ճ̄ուլ ճ̄ում, a pledge of a hundred.
- Ճ̄ունչաց, g. of Ճ̄ունչած, cock-
nosed
- Ճ̄ուռ-Ճ̄ա, a rapid river.
- Ճ̄ուրցուր, a corncrake.
- Ճ̄ուր, g. of Ճ̄ուր, tallow.
- Ճ̄ուր, g. of Ճ̄ուր, a bond or spell;
pl. Ճ̄ուր. Col Ճ̄ուր, the vio-
lation of a Ճ̄ուր.
- Ճ̄ուսուրէն, worrying with talk;
"nagging."
- Ճ̄ուտ-ճ̄ուլճատ, household troops;
a bodyguard.
- Ճ̄ուլճած, a little roll of butter,
fresh from the churn.
- Ճ̄ուռն. In phr. mo Ճ̄ուռն
mo Ք̄ուլ! How well I knew!
Said when the speaker wishes
to boast of his sharpness, or of
his foresight.
- Ճ̄ուսոմ, g. of Ճ̄ուսմ, a bite; a
a bit; a grip.
- Ճ̄ուսոնհարեած, drollery.
- Ճ̄ուսն, warlike; valiant.
- Ճ̄ուսն, genial; cheerful.
- Ճ̄ուսոր; red glowing fire, not fla-
ming.
- Ճ̄ուսոր յե, he roasted; toasted.
- Ճ̄ուսոր, a great trouble; suffering;
desperate strait.
- Ճ̄ուսոր; Ճ̄ուսոր, act of stealing.
- Ճ̄ուսու, subtle; deep (in intellect);
sharp; clever.
- Ճ̄ուսութեած, vocalization.
- Ճ̄ատ, a hat. The word used in
the old Irish text here is Ճ̄. This
shows that the English word "hat" is the old Irish
- word Ճ̄, and that the initial
"h" of the English word is in
reality the old Irish aspirate.
So that Ճ̄ատ is not a borrowed
English word, but one of our
own old Irish words, which the
English language stole from us.
- 1 n'աւ (1 n-a աւ), in its place. 1
n'ամ (1 n-a ամ), in its time.
- 1մծեարցած, "cutting up;" bitterly
adverse criticism.
- 1մեալ առ բրօդչալ, the ends of
the world.
- 1մեառտ, played out.
- 1մլուշ ինձիր, Emly, in County
Tipperary.
- 1որպաջ, integrity.
- Լորիրուցէ, lowness of spirits.
- Լորմալօթ [people] allowed.
- Լոն ու ճուռնե, full and plenty; a
"hearty" meal.
- Լորտօն; Լորտօն, behind.
- լե ՛, for le ու, with your.
- (Ճ̄ո) Լոցած նա բվ, in the twink-
ling of an eye.
- Լետ-ալ, one strap (of his shoes).
d. Լետ-էլլ.
- Լետ մօցա ոստատ, Mogha's
Half; the Southern half of
Ireland.
- Լեմտ, act of leaping.
- Լելիսցած, explanation.
- Լեոնե, a puff; a light blowing.
- Լիտ, colour (of the face). Վ'ոմ-
պւից և լիտ ան, he changed
colour; turned white; lit., his
colour turned in him. մի-լի-
թեած, having a sickly pale
colour.
- Լուրուր, a lodger.
- Լուրցից, scalded.
- Լոմ օվինիթ, in downright ear-
nest. Լոմ օվուստ, directly.
- Լոն բօւտիր, provision for a jour-
ney; a viaticum. (The Viat-
cum, Լոն անամ.)
- Լոն ըրօւր, a demon of gluttony.
- Լւիճ; լւիճն, the hasp of a door.
- Լւէտ կանտէ, satirists.
- Լւէտ կումեած, a guard.
- Լուց. Իրէ լուց լր շան, lit.,

it is it that is least stingy; i.e., the least that may be done is...

macánta. A **buine** ní acánta, my good man. A **toil macánta**, his free will.

mala, an eyebrow. **Muc** ar **gád** **malainn**, said of the eyebrows when swollen with angry frowning.

mac mallactain, the son of perdition.

maroe buaic, the top beam of a house, against which the rafters rest.

mainge, g. of **maing**, a marsh.

mairtaol, mortar.

maite, nobles; **gentry**. **maite na Muirian**, the nobles of Munster. **maite Córcaige**, the citizens of Cork.

maotile, g. of **maotol**, biestings. **maol**. **Cnocán maol**, a flat-topped hill.

maolán, beare (a kind of barley). **mar a rai'b aige**, as he was. *Lit.* as it was with him. **níor mar a céile**, it was not the same. **mar le h-aimhríngiúin** réin, even for winter weather (it was bad). **mar rin oái'b**, on they went in that way.

'mób (for **iomób**), many.

meabhair **faogalta**, natural mind; sanity. **Do glan meabhair**, by memory; by rote.

méad, g. of **méao** or **meab**, mead.

meala, g. of **mil**, honey.

mí-clú, disgrace.

milléad, destruction in the way of blight or paralysis—commonly called “blast.” **A'o milléad 'r a'o mothúgaod**, blighting and destroying you.

milléad, disastrous.

mion-gealbún, little sparrows.

mí-fáram, dissatisfaction; uneasiness.

mírlé, pl. of adj. **mírlí**, sweet.

mírléán, sweets.

mí-épátamhlaict, lateness; un-timeliness.

mí-épheoir, incapacity. **Ari mí-épheoir**, disabled; “hors de combat.”

móta, a moat.

muilean. **Téirdean ré fa muilean** **oícta**, they get puzzled over it.

mult, g. of **mult**. **Ceathairfhaidh** **mult**, a quarter of fed lamb.

mun, **munab**, **munar** (variations of **mun**, **munab**, **munar**), unless,

náirfe **faogalta**, a public disgrace. **naoi n-náirfe**, nine times; nine-fold, i.e., manifold.

neamhgrád, lit., a non-necessity. **ba neamhgrád** **duit**, you did not need (to).

neapt. **Le neapt gáiri**, through dint of laughing.

níthead, fiery; hot-tempered.

nua-dí, d. of **nua-deoc**, a new drink.

Ó'r iao atá fíal, since it is they that are generous (said in bitter sarcasm).

oct-rlígneac, octagonal; eight-sided.

oimig, g. of **oimeac**, honour; generosity; mercy.

oimeac **furme**, as much attention.

óla. **So n-óla**, that I may drink. (**So n-ólrav**, until I shall drink.)

olmáitear, value, wealth, treasure.

onóracl. **A níg onóracl**, honoured king. (I have constantly heard this form of address to a royal personage in the **rgéal fíannúigeac**. P. O'L.)

ó-; ó, from. (**r** is often added before the plural article **ná**)

páirt **do gabáil**, to take sides; to take the part of (le).

peairf, the person; the personal appearance.

píc, a peck; a “keeler.”

pilib ó'n maoilinn, plover from the mountain.

pléap, a bullet.

pléapac, flowery, i.e., blooming.

ποκλέιμπρεάτ, buck-jumping.
 πόρηρ, a long corridor or entry.
 πόλι, a pillar; *pl.* πολαι.
 πορτάν, a bank; a brink.
 πύντ, a point; a difficult position.
 ράσται, rafters.
 ράφλαι, rumours.
 ραμκάν, a rhyme.
 ράιντ (or ποιντ), act of dividing; a share; a portion. *Rainτ* λεαβαρ, a few books.
 ράτα (or ράιτε), a quarter of a year.
 ρέτο. Τάιμ ρέτο, I am done for.
 ρέτεαδα, chains made to run freely in a groove. The chain which passes over a horse's straddle, and which supports the shafts of a cart, is called ρέτεαδ.
 ρίγ-θρειτ, a royal judgment.
 ριογάρ, princes; nobles; gentry. (A collective noun.)
 ροιμε. εαγλα ροιμε ν-α τεαν-δαιν, fear of (*lit.*, before) his tongue.
 ρυαδάν, buckwheat.
 ρύμη, a prince. (This is the word used in the old book.) Α ρύμη,
 ρίγ-θρειτιγ, thou prince of kingly judgments.
 ραιλεάνα, *pl.* of ραιλ, a beam.
 ραιλλ μαιρτ, beef suet.
 ραιλλ, *g.* of ραιλλ, dripping; fat.
 ραιγρεάνα, *pl.* of ρεγαρ, a sort; a kind.
 ράιμηριγεάςτ, drowsiness; "snoozing."
 ραογαλ ράθ, a life in easy circumstances.
 ραρη τοι, free will.
 ράρη, before. Σαρη α ραϊθ υαιν
 αιγε, before he had time.
 ρεάδαρ α σέιλε, (one) "besides" another; rather than another.
 ρεάττ. ηα ρεάττ νείτε α ταρ-
 δαιρεάν οο ο' Όια αη ταλάν, the seven things prophesied of thy God on earth. (Only three of them are mentioned.)
 ρεαναμόιν, a sermon.

ρεαρθάν, wild oats.
 ρένεαδό ράτα, urging them on; inciting them, just as a person would light up a fire by "blowing under it."
 ρέιτη, civil.
 ρείτε, a hide. The apples were placed on a hide, instead of a dish or cloth.
 ριάτ. Αη ριάτ α σέιλε, under each other's protection.
 ρειθίλε, a fright; a worrying.
 ριομαρ, act of rubbing to a polish.
 ριομαρτά, well scrubbed or brushed.
 (οο) ρισηράλαθ, [people]scoured.
 ριοιρεάδ άη, he would burst; (not ριοιρεάδ ρέ).
 ριμορ! Be off!
 ριχγαλ, the neck; the throttle.
 ρισαίντε, a swarm.
 ριντιάτ, a "hand-reach"; money given by hand.
 Σ ογ να Σρέιρε, the Milky Way in the sky.
 ριύδαλ άρησιριτεαρ, a journey in vain. Ρεαρ ριύδαιλ, a tramp.
 ριλατ-οροσαίο, the parapet of a bridge.
 ριλη, a way; a plan of action.
 ριρηνε, a slice; especially a rather big slice; also, a beam; *pl.* ριρηνεάδα.
 ριρεάδ, a mustering; a military expedition; a hosting.
 ριρηγιρ, a low, mean rabble; from ριραγ, a crowd.
 ριαττίν, a short stick, with one end heavier than the other, handy for striking.
 ριμιορ, the slightest sound.
 ριμιονά, *g.* of ριμιορ, marrow.
 ριμύριγε, *g.* of ριμύραδ, the inmost marrow.
 ριναρ, polish; shine.
 ρινατα, polished; glistening.
 ρο-θέαραδ, civilised.
 ροταρη γαδ μειτηρι, essence of all fatness.
 ροταρη. Βι αη μειο ρην ροταρη
 άραμ, I had that much settled. (Not ροταρηγε.)

- րց, rich, dainty food.
 րցած, rich; nourishing.
 րջւսութիւն, dainties.
 րունքայ, pleasure.
 րուլա, a large piece.
 րքալան, a big ramshackle building.
 րթօնիք (also րթէր), liking; interest; regard; esteem.
 րիանան, a gooseberry.
 րրե շենէ, a spark of fire.
 (ԱՅ) րրեածնունաց, emitting sparks.
 րրիւնչած, flaring up (in anger). It means, primarily, the action of a horse when lashing with both hind legs.
 րրած, a sneeze.
 րրատ, a row; a range.
 րրօրեած, used to reach.
 րրօրեամար, we reached.
 րբակն ձիքի, a laughing-stock.
 րբակած. Ճի ո րբակած, half-intoxicated; beside oneself.
 րբօռած, act of shrinking: flinching; holding back; slackening.
 րբառ, act of cramming.
 րբարչադ, enjoyment.
 րեն-ըրած, a raspberry.
 րեն տախան, a strawberry.
 րեղլած, juice; dripping; gravy.
 րերած թէ, he sucked.
- ՏԱ ՁԳԸ! You have gained your point.
- ՏԵԲԱՐՄ ՃԱԾ, a display; an exhibition; a "spread"; a "blow out."
- ՏԵԲԱՐՄ թէ, to attempt it.
- ՏԵԲԱՐԵ, come (past part.).
- ՏՅՈՒ ԲԻՇ բար, "upside down"; lit., down side up.
- ՏԵՐԱՐԵԱՄԱՐ ԹԾ, we offered (to) him.
- ՏԵՐԵԴԱՐԵԱԾ, a prophecy.
- ՏԵՏԱԿԵԱԾ, having some bond in it; holding well together; firm.
- ՏԵՆՈՒՆԱԾ, pl. of տեսու, a rope.
- ՏԵՆԱԾ! come!
- ՏԵԱՐԺԱԼԱՐԵ, a person encountered or to encounter.
- ՏԵԱՐԺՈՂՈՅ, a rescue. (I have heard the word applied to the rescue of cattle from a bailiff. P. O'L.). ԵՎԱ ՏԵԱՐԺՈՅ, to save him; to assist him.
- ՏԻՄՊԱԼ, around; about, concerning.
- ՏԻՄԻՆ, a lay brother.
- ՏԻՆԵԱՆ, a hearth; a fireplace.
- ՏԻԾԼԱԿԻ, gifts.
- ԾԻԾ պետքար, below and above.
- ԾԻՐ. Ընամար ի ԾԻՐ, we came ashore.
- (Ա) ԾՈՆ-ՓՈԼ, from the bottom of the sea.
- ԾՈՐԱԳ. Քար ԾՈՐԱԳ, a foreman.
- ԾՈՒԵԳԻ, dysentery.
- ԾՈՒԱԼ, travelling. ՃԱ ԵԲԱԼ Ո ԾՈՒԱԼ? Where are you bound for?
- ԾՈՒԱԾ-ԾԵԱԾ, a principality.
- ԾՈՒԱԾ, lean (of meat).
- ԾՈՒԱՄ, g. of ԾՈՒՈ, an elder-tree. ԾՈՒԱՄ ԱՅ ԾՈՒԱՄ, a block of elderwood.
- ԾՈՒՐԱԼԵ, tucked up.
- ԾՈԱԾ, the laity; the people.
- ԾՈԱԾ, people; race; clan.
- ԾՈՒՐԱԾ, readiness; willingness.
- ԾՈՒՐԾ, g. of ԾՈՒԾ, a wild boar.
- ԾՈՒՐԾՈՒՆ, act of understanding; intellect; reason; sense.
- ԾՈՒՐԾՈՆԾ, possessing a clear understanding.
- ԾՈՒՏԻՄ ՃԻ Ա ՖԵՐԱՐԱԾ, falling on their feet, i.e., falling because their legs refused to hold them up; tumbling about. (Another form of the phrase is ԾՈՒՏԻՄ Ի ՖԵԱՆՆ Ա ՖԵՐ).
- ԾՈՒԾ, a sofa. (It was exactly the sort of couch now called a sofa).
- ԾՈՒՐ, stiff; sullen; rude (in speech); peremptory.
- ԱՃԵՐ ԾՈՒՐ ՅՈՇՏԱԽՆԵԱԾ, lit., pride and humiliation; i.e., wounded pride and the indignation which accompanies it.
- ԱՆԱՐԿԵԱԾ, taking turns; lit., timing.
- ԱԾ. Ճի ԱԾ, for the sake of; in consideration of.

úisí Éasáid Mhúirín, Ivéagh of Munster.	úrás, a guarantee.
úireadhba, want.	úrlaois. Ceann uirlaois, a chief.
umam, about me. bhuailas Úmam, to meet me.	úrlaim, reverence.
umárho, a calamity; a constant source of calamity.	úrshádair, surety; guarantee. Úar i n-úrshádair, to go bail.

LIST OF BOOKS

PUBLISHED BY.

THE IRISH BOOK COMPANY.

WORKS BY THE REV. PETER O'LEARY, P.P.

Seáoná. A story in Irish of Irish country life. 300 pages, bound in Irish linen, 3s. 6d. net; by post, 3s. 10d.

An Spriú. A play in one Act. 1d.; by post, 1½d.

Mion-táinéar. An easy Irish phrase book (with English)—

Part I. On the use of *is* and *tá*. 3d. net; by post, 4d.

Part II. On the use of verbs. 3d. net; by post, 4d.

Part III. On the use of prepositions. 6d. net; by post, 7d.

eoilse ar Áitreachas. Arithmetical tables in Irish (with English). 1d.; by post, 1½d.

The above works are all sanctioned for use in the National Schools.

An Craobh-Deaethan. A comical story, being a modern version of the ancient Irish tale of "The Vision of Mac Conglinne." With a vocabulary embodying the author's notes. Paper boards, 1s. 6d. net; by post, 1s. 9d. Linen, 2s. net; by post, 2s. 3d.

Sgothbuaileadh. A series of forty-eight articles in Irish, reprinted from *The Leader*. 6d. net; by post, 7d.

An Soírgéal ar Leabhar an Áitreacháin. The Gospel, translated from the Missal. 6d. net; by post, 7d.

An Teaghlach Crobhairte. The Catechism, as used in the Diocese of Cloyne. With a vocabulary. 2d. net; by post, 3d.

Aerop a tâinig go h-Éirinn. Æsop's Fables in Irish. Fifty fables, with a vocabulary. 6d. net; by post, 7d.

English Translation of **Aerop a tâinig go h-Éirinn.** The same fifty fables in English. 3d. net; by post, 3½d.

Aerop a tâinig go h-Éirinn. Some of the original parts, Irish and English, page for page. Parts III., IV., and V. Each part complete, with notes. 1d.; by post, 1½d.

An Spriú; bár Óalláin; agus Tadg Saor. Three short plays, bound together. 2d. net; by post, 2½d.

IN ENGLISH.

IRISH PROSE COMPOSITION. A series of articles reprinted from *The Leader*. 6d. net; by post, 7d.

The Irish Book Company,

6, D'OLIER STREET, DUBLIN.

IRISH BOOKS FOR CHILDREN AND BEGINNERS.

Albhání ná Gaeilge. An Irish Picture Alphabet. Illustrated by Norma Borthwick. 1d.; by post, 1½d.

Ceanta Beaga Gaeilge. Irish Reading Lessons. Compiled by Norma Borthwick. With illustrations by Jack B. Yeats. (Prescribed in the Programme for the National Schools.)

Book I. 2d. net; by post, 2½d.

Book II. 2d. net; by post, 2½d.

Book III. 3d. net; by post, 4d.

Infants' Book. The first half (10 lessons) of Book I. 1d. net; by post, 1½d.

OTHER WORKS IN IRISH.

By DOUGLAS HYDE, LL.D.

Fáit-Sgéal. An Allegory. (With English translation.) 1d.; by post, 1½d.

By CONÁN MAOL.

Seágan an Óiomair. Shane the Proud. (With English translation.) 2d. net; by post, 2½d.

Mac Fingin Dubh. A story. (With a vocabulary.) 6d. net; by post, 7d. (Sanctioned for use in the National Schools.)

IRISH SONGS.

Céol Siúl. Parts I., II., and III. Each part, 1d.; by post, 1½d. Bound together, 3d. net; by post, 3½d. (Part I. is sanctioned for use in the National Schools.)

Ready Shortly.

Céol Siúl. Parts IV., V., and VI. bound together, 3d. net; by post, 3½d.

IN ENGLISH.

THE TRUSTY VEHICLE OF THE FAITH OF THE GAEL.
By the Rev. J. M. O'Reilly, Adm. 3d. net; by post, 4d.

The Irish Book Company,
6, D'OLIER STREET, DUBLIN.

BROWNE AND NOLAN, LTD., DUBLIN.

300
•••18

**14 DAY USE
RETURN TO DESK FROM WHICH BORROWED
LOAN DEPT.**

RENEWALS ONLY—TEL. NO. 642-3405

**This book is due on the last date stamped below, or
on the date to which renewed.
Renewed books are subject to immediate recall.**

Renewed books are subject to immediate recall.

DEC 6 1968 5 0

RECD

9'69-9PM

LD 21A-38m-5.'68
(J401s10)476B

General Library
University of California
Berkeley

600

U. C. BERKELEY LIBRARIES

C052658879

